

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
BRANICKÁ ŠKOLA – ŠANCE PRO VŠECHNY**

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4, ŠKOLNÍ 700

OBSAH

A	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE		
B	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY		
C	CHARAKTERISTIKA ŠVP		
D	UČEBNÍ PLÁN		
E	UČEBNÍ OSNOVY		
	Jazyk a jazyková komunikace	E1	Český jazyk a literatura
		E2	Seminář z českého jazyka
		E3	Anglický jazyk
		E4	Německý jazyk
	Matematika a její aplikace	E5	Matematika
		E6	Seminář z matematiky
	Informační a komunikační technologie	E7	Informatika
	Člověk a jeho svět	E8	Člověk a svět
	Člověk a společnost	E9	Dějepis
		E10	Výchova k občanství
		E11	Etická výchova
	Člověk a příroda	E12	Fyzika
		E13	Chemie
		E14	Přírodopis
		E15	Zeměpis
	Umění a kultura	E16	Hudební výchova
		E17	Výtvarné a rukodělné práce / Výtvarná výchova
	Člověk a zdraví	E18	Tělesná výchova
	Člověk a svět práce	E19	Člověk a svět práce
	Volitelný vzdělávací obor	E20	Konverzace v AJ
		E21	Konverzace v NJ
		E22	Pracovní činnosti
		E23	Sportovní hry – Odbíjená
		E24	Psaní na klávesnici

E25 Mediální výchova

E26 Biologická praktika

F NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

F1 Biblické příběhy

G HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Příloha 1:

Školní vzdělávací program ŠD

A IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV PROGRAMU: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MOTIVAČNÍ NÁZEV: BRANICKÁ ŠKOLA – ŠANCE PRO VŠECHNY

ÚDAJE O ŠKOLE: ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4, ŠKOLNÍ 700

ADRESA, KONTAKTY: ŠKOLNÍ 700, PRAHA 4 147 00
tel.: 226 802 051
e-mail: zsskolni@zsskolni.cz
www.zsskolni.cz
IČO: 60435500, IZO: 102101507

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Jiří Vybíral

ZŘIZOVATEL: MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 4
Antala Staška 2059/80b, 140 46 Praha 4
tel. 261 192 111
fax. 261 192 446
www.praha4.cz

PLATNOST DOKUMENTU OD: 1. 9. 2019

PODPIS ŘEDITELE:

RAZÍTKO ŠKOLY:

B CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Stručná charakteristika (umístění školy, velikost, úplnost, charakter žáků)

Základní škola, Praha 4, Školní 700 je státní školou, má více než stoletou tradici (od roku 1894). Vždy byla a je vzdělávacím a společenským centrem starého Braníka. Její rodinná atmosféra přispívá ke klidnému a nekonfliktnímu prožití základní školní docházky. V současné době školní výuka probíhá ve dvou budovách – budově B1 z roku 1938 a budově B2 z roku 1894. Budova B2 byla po rozsáhlé rekonstrukci znovu otevřena ve školním roce 2018/2019.

Škola vzdělává děti šestileté až patnáctileté v prvním až devátém postupném ročníku. Umíme pracovat jak se žáky talentovanými, tak s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Malý počet žáků ve škole i v jednotlivých třídách umožňuje individuální práci s dětmi a dobrou prevenci sociálně patologických jevů.

2. Vybavení školy (prostorové, materiální, technické, hygienické a jiné)

Škola využívá na I. i II. stupni kromě kmenových učeben i samostatné odborné učebny:

- a) jazyků (2 učebny s audio – video technikou propojenou s PC);
- b) humanitních a výchovných předmětů (PC stanice, dataprojektor);
- c) informatiky (učebna s PC, interaktivní tabule);
- d) fyziky a chemie (PC stanice, dataprojektor);
- e) přírodopisu a zeměpisu (4 PC stanice);
- f) výtvarné výchovy (hrnčířské kruhy, pec na keramiku);
- g) kuchyňky.

V každé učebně (odborné i kmenové) a kabinetech pro učitele jsou PC stanice napojené na internet (počítačová síť), audio-vizuální technika, projektor.

Kabinety jednotlivých předmětů jsou vybaveny moderními učebními pomůckami. Dá se říci, že prostředí školy je po estetické stránce nadstandardní. Pedagožky mají vynikající výsledky ve výtvarných činnostech a do úpravy interiérů se zapojují i profesionální výtvarníci.

Součástí školy jsou dvě hřiště s pevným povrchem a školní zahrada se skleníkem. Hygienické zázemí je na standardní úrovni.

Klima školy je příznivé, liberální, vládnou partnerské vztahy. Škola je řízena demokratickým způsobem s vnitřní hierarchií a určenou zodpovědností za jednotlivé úseky školy.

Součástí školy je školní družina, která je umístěna částečně ve třídách a částečně samostatných učebnách. V rámci pobytu ve školní družině jsou žákům nabízeny různé zájmové činnosti.

V odpoledních hodinách poskytuje Centrum volného času žákům aktivity v zájmových kroužcích (naukové, sportovní, výtvarné).

Škola spolupracuje s taneční konzervatoří Duncan Center. Její lektori se podílejí na výuce předmětu tělesná a taneční výchova.

Již od 90. let škola spolupracuje s Katedrou primární pedagogiky Pedagogické fakulty UK v Praze, na škole probíhá každoročně průběžná, úvodní nebo závěrečná praxe studentů Učitelství 1. stupně ZŠ.

3. Charakteristika pedagogického týmu (velikost sboru, kvalifikovanost atd.)

Pedagogický sbor je stabilizovaným týmem. Jeho předností je téměř 100% kvalifikovanost, erudovanost, vstřícnost, kreativita.

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, statutární zástupce, vedoucí učitelka 1. stupně, učitelé, asistenti a vychovatelé.

Učitelé se pravidelně zúčastňují odborných seminářů akreditovaných MŠMT, využívají PC, interaktivní tabule a další výpočetní techniku.

Na škole pracuje výchovná poradkyně, metodik prevence a školní psychologka.

Mnozí pedagogové jsou zapojeni do mimoškolní zájmové činnosti – na škole pracuje přibližně 20 kroužků.

Každý vyučující má k dispozici kabinetní zázemí, které je vybaveno PC s internetem, PC je také ve sborovně.

4. Charakteristika žáků školy

Žáci školy se zejména formují ze spádové oblasti ZŠ, ale i z jiných částí Prahy. Někteří žáci přijatí do 1. třídy, v pátém a v sedmém ročníku odcházejí na víceletá gymnázia. 6. – 9. ročníky jsou tak ochuzeny o nejtalentovanější žáky. Většina dětí pochází z oblasti starší zástavby a vilové čtvrti, proto se nesetkáváme tak často s projevy sociálně patologického chování jako na velkých sídlištních školách.

Případné problematické chování žáků řešíme za pomoci výchovného poradce, školního metodika prevence, školního psychologa, PPP a rodičů.

V poslední době navštěvují školu i cizinci – Vietnamci, Ukrajinci, Rusové, Arméni. Problémem se jeví v některých případech při příchodu do školy jejich nedostatečná jazyková vybavenost, kterou rodiče často nechtějí řešit. S těmito dětmi však systematicky pracujeme na zlepšení jejich jazykových kompetencí.

5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, nadstandardy školy

Během školního roku probíhá několik dlouhodobých projektů, při některých úzce spolupracujeme s MŠ. Vedle toho škola pravidelně zařazuje projektové dny k podpoře výuky jak v přírodovědných, tak humanitních předmětech.

5.1. Ukázky některých projektů realizovaných na ZŠ Školní:

- „Vánoční zpívání ve vestibulu“;
- „Školympiáda“;
- „Jeden svět“;
- „Noc s knihou“ – inspirováno projektem Noc s Andersenem;
- „Velikonoční trhy“;
- „Čarodějnice“
- „Mikuláš“
- „Tříkrálový koncert“
- „Jaro ožívá“
- „Grilování za školou“
- „Přípravka pro budoucí prvňáky – Škola na nečisto“
- „Celoškolní projekty k významným výročím“

Společné akce pořádané s MŠ Mezivrší, Bezová – spolupráce s MŠ je různorodá, např. každoročně zde vystupuje náš pěvecký sbor.

- 5.2. Stálá spolupráce s Policií ČR a Městskou policií hl. m. Prahy (kyberšikana, dopravní výchova, bezpečné chování atd.)
- 5.3. Stálá spolupráce s Lesy ČR.
- 5.4. Spolupráce se střední zdravotnickou školou – obor zubní hygiena.
- 5.5. Pravidelná spolupráce s organizací Merlin (o životě živočichů).

S projektovým vyučováním souvisí každoroční zahraniční poznávací výjezdy. Z každé akce v rámci vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ žáci zpracují formou zprávy zajímavosti z cest či informace o nových poznatcích.

6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty (školská rada, školské poradenské zařízení, místní a regionální instituce, další organizace + doplňující informace).

Spolupráci mezi školou a rodinou nelze hodnotit jinak než pozitivně.

Rodiče jsou pravidelně informováni: 1x ročně se konají třídní schůzky, 2x ročně konzultační hodiny, rodiče mají možnost si dohodnout individuální konzultace s učiteli. Komunikace mezi školou a rodiči probíhá prostřednictvím internetové žákovské knížky (Bakaláři).

Od školního roku 2015/2016 působí ve škole školní psychologka, je k dispozici žákům, učitelům i rodičům.

Školská rada, která byla zřízena ze zákona 561/2004 Sb., je dalším důležitým článkem v řízení školy a úzce spolupracuje s vedením školy.

Na naší škole vykonávají pedagogickou praxi studenti z Pedagogické fakulty UK Praha.

7. Školské poradenské zařízení:

Obsahová náplň:

- a) zabezpečení rozmíst'ovacího řízení žáků, kteří odcházejí na střední školy a učební obory;
- b) konzultační hodiny pro rodičovskou veřejnost;
- c) agenda související s integrovanými dětmi;
- d) spolupráce se sociálním odborem, Policií ČR, Policií MČ, Střediskem výchovné péče, PPP;
- e) vedení a zabezpečení výchovných komisí;
- f) zabezpečení exkurzí a dalších akcí související s problematikou výchovného poradenství.

8. Školní akce pro rodiče

Škola pořádá pravidelné akce, kde se mohou rodiče poznat s učiteli a vzájemně si nezávazně popovídat. Těmito akcemi je předvánoční setkání pořádané v listopadu, **tříkrálový koncert** v lednu, **grilování za školou** a **poslední zvonění**, které se konají v červnu. Tyto školní akce jsou koncipovány pro lepší vzájemnou komunikaci s rodiči a vytvoření přátelských vztahů.

9. Školní metodik prevence:

9.1 Obsahová náplň:

- a) na základě průběžných šetření ve spolupráci s protidrogovou koordinátorkou pro ÚMČ Prahy 4 a týmem pedagogů ZŠ Školní stanovuje dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle v oblasti

prevence společensky nežádoucích jevů. Tyto cíle jsou shrnuty v Preventivním programu školy, který je schvalován pedagogickou radou a průběžně doplňován dle potřeb školy;

- b) zajišťuje a koordinuje realizaci Preventivního programu;
- c) spolupracuje s externími realizátory preventivních aktivit;
- d) koordinuje interní realizaci prevence ve škole;
- e) v rámci Preventivního programu připravuje projekty k žádostem o finanční dotace určené na prevenci společensky nežádoucích jevů.

9.2 Preventivní program školy a jeho realizace

- a) vytyčuje hlavní cíle školy v oblasti prevence společensky nežádoucích jevů;
- b) jeho hlavní složkou je Program dlouhodobé prevence, který probíhá každoročně v 1. - 9. ročnících ve dvou až třech dvouhodinových blocích zaměřených na prevenci šikany, kyberšikany, alkoholismu, tabakismu, zneužívání drog, gamblerství;
- c) klade důraz na práci s klimatem třídy, vzájemnými vztahy mezi žáky (třídnické hodiny, školní parlament, kohezní výjezdy žáků 6. ročníku);
- d) počítá s případnou včasnou intervencí při vzniku problémových situací (spolupráce se Střediskem výchovné péče, PPP, Policií ČR, sociálním kurátorem aj.).

Realizace Preventivního programu školy je uskutečňována prostřednictvím spolupráce s externími realizátory prevence (Policie ČR), interně pak prostřednictvím třídnických hodin, v rámci výuky, prostřednictvím preventivních akcí školy (besedy, exkurze, projektové vyučování, účast v preventivních akcích) a dostatečnou nabídkou mimoškolní činnosti.

9.3 Konkretizace prevence:

Cílem Preventivního programu školy je vytvářet a posilovat pozitivní sociální klima školy, podporovat spolupráci mezi žáky, vést děti k toleranci vůči odlišnostem a předcházet vzniku sociálně-patologických jevů. Chceme žáky postupně seznamovat s jednotlivými jevy rizikového chování v rámci dlouhodobých bloků primární prevence a zároveň tak doplňovat některá témata ŠVP. Pomocí dotazníků monitorovat kvalitu vztahů v jednotlivých třídách.

Konkrétní problémy je třeba řešit vždy aktuálně bez ohledu na rozvrh hodin (ve spolupráci s výchovným poradcem, vedením školy, třídními učiteli, případně s pedagogicko-psychologickou poradnou). V případě potřeby řešení akutních případů kontaktujeme přímo pracoviště PPP pro Prahu 1, 2 a 4, se kterým velmi úzce spolupracujeme a konzultujeme jednotlivé případy.

10. Preventivní programy Městské policie hlavního města Prahy

- a) Preventivní programy Městské policie hlavního města Prahy;
- b) Prevence sociálně patologických jevů v elektronickém světě;
- c) Dopravní výchova – Praktické dodržování pravidel silničního provozu – dopravní hřiště Policie ČR – I. st.;
- d) Programy specifické prevence;
- e) Adaptační výjezd pro 6. ročník;
- f) Festival dokumentárních filmů Jeden svět;
- g) Červená stužka – Prodej stužek a šíření osvěty o HIV/AIDS;
- h) Využití videoprogramů, CD ROM a internetu se zaměřením na inkriminovanou problematiku.
- i) Zapojení dětí do sportovních, kulturních, společenských a jiných akcí je alternativou proti manipulaci s drogou nebo její užívání;
- j) Celá prevence je zapracována do osnov ŠVP formou průřezových témat v předmětech Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Přírodopis, Tělesná výchova.

11. Regionální instituce, další organizace, doplňující informace:

- a) MÚ Městské části Praha 4;
- b) Odbor školství a kultury Městské části Praha 4;

- c) Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městské části Praha 4;
- d) Středisko výchovné péče MČ Praha 4;
- e) Služebna Městské policie MČ Praha 4;
- f) Policie ČR – telefon 272 917 575, 158.

Webové stránky MČ Praha 4: www.Praha4.cz

Webové stránky školy: www.zsskolni.cz

C CHARAKTERISTIKA ŠVP

Máme zájem být školou, která respektuje dětství jako plnohodnotné období života, nikoliv jen jako období přípravy pro život.

Upřednostňuje kladnou motivaci.

Uvědomujeme si, že předpokladem rozvoje svobodné demokratické společnosti je svobodný člověk, schopný nést odpovědnost za svá rozhodnutí, za svůj život.

Budeme zkušenějším partnerem dítěte, kterému budeme pomáhat nalézt cestu při jeho začleňování do společnosti, protože důvěřujeme schopnostem a možnostem svých žáků. Prostředí oboustranné důvěry je nejsilnějším předpokladem k radostné, a tím i úspěšné práci.

1. Šance pro všechny

- a) klademe důraz na stejnou péči a pozornost žákům nadaným a žákům s nevyhraněnou profilací;
- b) chceme být školou, která respektuje dětství jako plnohodnotné období života, nikoliv jen jako období přípravy na život.

2. Specifika ŠVP – I. stupeň

- a) výuka cizího jazyka od prvního ročníku;
- b) součástí tělesné výchovy je taneční výchova, která využívá specifiku tance k formování osobnosti žáka (spolupráce s Konzervatoří Duncan centre).

3. Specifika ŠVP – II. stupeň

- a) výuka dvou cizích jazyků (6. - 9. ročník);
- b) posílení matematiky a českého jazyka v 9. ročníku v předmětech seminář matematiky a seminář českého jazyka
- c) výuka etické výchovy

4. Obecné cíle

- a) zavádění nových prvků do výuky (kooperativní a projektové vyučování);
- b) posílení výuky cizích jazyků (anglický jazyk, německý jazyk);
- c) využívání komunikační a informační technologie, podpora výuky na počítačích;
- d) vedení žáků k dodržování stanovených pravidel (školní řád);
- e) v rámci žákovského parlamentu vytvořit prostor umožňující žákům podílet se na klimatu školy;
- f) nadále nabízet žákům se speciálními vzdělávacími potřebami integrační program;
- g) rozvoj mravní stránky osobnosti žáků

V oblasti „**Jazyk a jazyková komunikace**“ probíhá výuka anglického jazyka od 1. třídy v rozsahu jedné vyučovací hodiny, výuka pokračuje ve 2. ročníku rovněž jednou hodinou týdně. Od třetího ročníku je anglický jazyk 3x týdně.

Ve třídách 1. stupně se prolíná interdisciplinární prolínání cizího jazyka všemi předměty všude tam, kde jazyk vyučuje třídní učitel(ka).

Na druhém stupni je rozšířena výuka německého jazyka.

Na druhém stupni byl do 9. ročníku zařazen předmět **seminář z českého jazyka**.

Zároveň jsme rozšířili nabídku povinně volitelných předmětů pro žáky 9.ročníku. Kromě konverzace v anglickém jazyce a konverzace v německém jazyce jsou do nabídky zařazeny pracovní činnosti a informatika (volitelná).

Oblast „**Informační a komunikační technologie**“ – výuka předmětu informační technologie je zařazena pouze v 6. a 8. ročníku. Kromě samostatného předmětu informační technologie jsme v této oblasti zařadili povinně volitelný předmět informatika pro 9.ročník. Zejména žáci 2. stupně pracují v hodinách zeměpisu, dějepisu, anglického a německého jazyka pravidelně na PC. V těchto předmětech se rovněž využívá práce s interaktivní tabulí.

Na 2.st. zařazujeme **doplňující vzdělávací obor Etická výchova** – v 6. roč. se seznamují žáci s některými tématy na adaptačním kurzu, v 7. roč. pak v samostatném předmětu etická výchova, v 8. roč. řadu témat obsahuje výchova k občanství, v 9. ročníku předmět člověk a svět práce.

Cíle základního vzdělávání:

- a) umožnit žákům osvojit si strategie učení, motivovat je pro celoživotní učení;
- b) vést žáky k všestranné, účinné komunikaci;
- c) rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- d) vést žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti;
- e) rozvíjet u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě;
- f) vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

K naplňování cílů ŠVP napomáhá i mimoškolní činnost Školní družina – viz ŠVP ŠD, kroužky a úzká spolupráce s rodičovskou veřejností a Radou školy. Mimořádnou roli sehrává ve školní i mimoškolní práci Žákovský parlament.

Tento materiál chápeme jako informativní, neuzavřený, v případě potřeby a dalšího vývoje školy doplnitelný s možností dalších úprav.

5. Výchovné a vzdělávací strategie – společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

5.1. Kompetence k učení

- a) využívat různé výukové metody s důrazem na činnostní charakter výuky;
- b) vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání;
- c) učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svoji činnost;
- d) snažit se podněcovat a využívat kreativitu žáků (např. k účasti v soutěžích a olympiádách);
- e) klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem;
- f) využívat dle možností při výuce TV pořady, audio i video techniku, počítačové programy, nabídky tvůrčích dílen a příležitostně pořádat tematicky zaměřených exkurzí k ověření školních poznatků.

5.2. Kompetence k řešení problémů

- a) snažit se vést výuku tak, aby žáci získané poznatky uměli aplikovat, aby hledali, nalézali různá řešení problému;
- b) ve vhodných oblastech využívat problémové úlohy – např. matem. Klokan, Scio apod.
- c) dle dovedností a schopností vést žáky k zapojení do soutěží a olympiád;
- d) spolu se žáky řešit situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a chováním, nedodržování pravidel;
- e) vést žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů – k vyslechnutí názoru druhých, k vyjádření názoru, postoje slušnou formou, k pomoci druhému;

- f) vést žáky k samostatnosti při řešení problémů (najít si vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění) ve škole i mimo školu;
- g) podporovat týmovou spolupráci při řešení problému;
- h) nabízet řešení problémů s výchovnou poradkyní a metodikem prevence.

5.3. Kompetence komunikativní

- a) vést žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, mezi žáky a učitelem, mezi žáky a dalšími osobami;
- b) učit žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názoru jiných a tolerovat ho;
- c) vést žáky ke komunikaci různými prostředky (ústně, písemně, pomocí informačních technologií);
- d) vést žáky k tiché komunikaci při skupinové, kooperativní práci;
- e) realizovat výstavy a vystoupení žáků na školní akademii, návštěvní dny pro děti z MŠ a pro rodiče, kde žáci prezentují výsledky své práce;
- f) organizovat akce, při kterých se setkávají a spolupracují žáci 1. a 2. stupně;
- g) v literární výchově i občanské výchově seznamovat žáky s dalšími prostředky komunikace (např. nonverbální komunikaci).

5.4. Kompetence sociální a personální

- a) se spoluúčastí žáků se snažit o pozitivní školní i třídní klima;
- b) zařazovat kooperativní činnosti do výuky;
- c) vést žáky k tomu, aby dokázali spolupracovat ve skupině, přispívali do její diskuse;
- d) využívat metod dramatické výchovy k sociálnímu učení ve vhodných předmětech;
- e) vést žáky, aby se podíleli na organizaci akcí pro spolužáky, pro děti z MŠ, pro návštěvy ve škole;
- f) snažit se, aby žáci spolupracovali a kvalitně pracovali v žákovských samosprávách či Žákovském parlamentu.

5.5. Kompetence občanské

- a) vést žáky k spoluvytváření a respektování dohodnutých pravidel, seznamovat s pravidly slušného chování při návštěvách kulturních akcí a dbát na jejich dodržování;
- b) vést k tolerování odlišností, využívat příležitostí k multikulturní výchově (např. vážit si a respektovat spolužáky, kteří přišli z jiných zemí a naopak);
- c) spolupracovat s Městskou policií a společností Acet ČR o.s. při prevenci soc. patologických jevů;
- d) pěstovat úctu k národním tradicím a k dědictví českého národa návštěvami společenských a kulturních akcí, výlety, besedami s pamětníky apod.;
- e) vést žáky k myšlení v globálních souvislostech a k ochraně životního prostředí nejen při ozdravných pobytech a ŠvP, ale při veškeré činnosti, na tuto problematiku zaměřovat exkurze a sběrové akce.

5.6. Kompetence pracovní

- a) pracovní kompetence rozvíjet především v rámci předmětu výtvarná výchova a ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce;
- b) vyvozovat s žáky pravidla pracovních postupů při všech činnostech;
- c) vést žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při výběru své profesní orientace;
- d) výuku doplňovat příležitostně o praktické exkurze;
- e) podněcovat zájem o další orientaci nabídkou zájmových útvarů, podílením se na realizaci různých mimoškolních akcí;
- f) vést žáky k tomu, aby se vážili práce druhých.

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

1a. PLPP navrhuje a sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu za pomoci výchovného poradce (u podpory žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření), nebo za pomoci školního metodika prevence (u péče o žáky s rizikovým chováním). PLPP má písemnou podobu. Společně stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy i žákem samotným.

1b. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje SVP, s výchovným poradcem na základě doporučení a ve spolupráci se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje TU se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v §3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny po obdržení doporučení školského poradenského zařízení – IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Při zapracování minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP do ŠVP postupujeme dle RVP ZV.

Výchovný poradce zajišťuje písemný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informaci o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy a zaznamená je do školní matriky.

2. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem (je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a koordinuje činnost škol. poradenského pracoviště), dále školním metodikem prevence, metodikem pro zaměření na práci s cizinci, speciálním pedagogem – asistentem pedagoga a školním psychologem, který má stanovené konzultační hodiny pro žáky a učitele.

3. Specifikace provádění podpůrných opatření

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory.

a) stupně podpůrných opatření

- 1. přímá podpora žáka
- 2. PO1 – PLPP (plán pedagogické podpory)
- 3. PO2 s/bez IVP (individuální vzdělávací plán)
- 4. PO3 s IVP + asistent pedagoga

Na základě doporučení PPP můžeme zařadit pedagogickou intervenci nebo předmět speciálně pedagogické intervence.

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka, umožněno pohybové uvolnění

- vzájemná pomoc mezi žáky
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče
- pomoc asistenta pedagoga
- využívání speciálně pedagogických pomůcek

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

- řečová výchova
- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- nácvik sociální komunikace
- rozvíjení sluchového vnímání

4. Další možnosti podpory žáků s speciálními vzdělávacími potřebami individuální konzultace pro žáky 1. stupně

- ČJ pro cizince – 1.a 2.stupeň
- individuální konzultace pro žáky 2.stupně
- kroužek Mluvení hrou – logopedická péče pro nejmladší žáky

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných:

1.Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

1a. PLPP mimořádně nadaného žáka navrhuje a sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu za pomoci výchovného poradce (u podpory žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření). PLPP má písemnou podobu. Společně stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy i žákem samotným.

1b.IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání, s výchovným poradcem a ve spolupráci se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje TUse zákonnými zástupci. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení – IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajišťuje písemný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka informuje o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupce ředitele školy a zaznamená je do školní matriky.

2. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním metodikem prevence, metodikem pro zaměření na práci s cizinci, speciálním pedagogem – asistentem pedagoga a školním psychologem, který má na naší škole stanovené konzultační hodiny pro žáky a učitele.

3. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích
- využití nadaných žáků jako koordinátorů skupin při skupinové práci
- prezentace vlastní práce před třídou
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- dočasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky, které odpovídají jejich dovednostem a schopnostem. Často reprezentují školu v pěveckých soutěžích. V blízkosti školy se nachází základní umělecká škola, kterou navštěvují také naši žáci.

Žákům s výtvarným nadáním (v 9. ročníku si mohou zvolit povinně volitelný předmět Rukodělné činnosti) jsou přidělovány náročnější práce a techniky, účastní se výtvarných soutěží, podílejí se na výzdobě interiéru školy. Tito žáci mohou také navštěvovat kroužky s výtvarným zaměřením pořádané školou.

Pohybové nadání žáci mohou rozvíjet v zájmových kroužcích. Často reprezentují školu v soutěžích (škola spolupracuje s taneční konzervatoří Duncan Center – její lektori se podílejí na výuce předmětu Tělesná a taneční výchova).

Je mnoho žáků, u kterých ještě talent nedokážeme objevit nebo ho více rozvinout. Je nutné, abychom se, my učitelé, touto problematikou více zabývali a dále vzdělávali. Nadané žáky nestačí pouze vyhledávat, ale musíme být schopni jim nabídnout další možnosti rozvoje jejich nadání.

6.1 Vzdělávání žáků – cizinců

Naši školu navštěvuje průběžně kolem 30 žáků-cizinců. Převažují děti ze zemí Ukrajina, Bělorusko, Vietnamu i z EU. Předpokládáme, že tento trend bude nadále pokračovat a počet těchto žáků se bude navyšovat, proto mu věnujeme značnou pozornost. Učitelé se v této oblasti dále vzdělávají a reagují na vypsání granty.

Přijde-li žák – cizinec na naši školu, je zařazen podle věku a schopností do příslušného ročníku, nejvíce však o jeden ročník níže.

Mladší žáci se začleňují snadněji, u starších je inkluze problematičtější.

Všem žákům - cizincům nabízíme na požádání vypracování vyrovnávacího učebního plánu a možnost navštěvovat kurz českého jazyka pro cizince 2krát týdně.

K dobrému začlenění těchto dětí přispívá i přátelská atmosféra školy a vstřícný multikulturní přístup učitelů, spolužáků i rodičovské veřejnosti.

7. Označení průřezových témat a okruhů

Průřezové téma		Průřezový okruh	
OSV	Osobnostní a sociální výchova	1-5	Osobnostní rozvoj
		6-9	Sociální rozvoj
		10-11	Morální rozvoj
VDO	Výchova demokratického občana	1	Občanská společnost a škola
		2	Občan, občanská společnost a stát
		3	Formy participace občanů v politickém životě
		4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1	Evropa a svět nás zajímá
		2	Objevujeme Evropu a svět
		3	Jsmo Evropané
MKV	Multikulturní výchova	1	Kulturní diference
		2	Lidské vztahy
		3	Etnický původ
		4	Podpora multikulturality
		5	Princip sociálního smíru a solidarity
EV	Environmentální výchova	1	Ekosystémy
		2	Základní podmínky života
		3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
		4	Vztah člověka k prostředí
MV	Mediální výchova	1	Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
		2	Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
		3	Stavba mediálních sdělení
		4	Vnímání autora mediálních sdělení
		5	Fungování a vliv medií ve společnosti
		6	Tvorba mediálního sdělení
		7	Práce v realizačním týmu

8. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu		1. stupeň					2. stupeň			
		ročník								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Rozvoj schopností poznávání 1	M					M		VkO	
	Sebepoznání a sebepojetí 2		ČaS					EtV	ČaSp	
	Seberegulace a sebeorganizace 3	ČaS						EtV		PČ
	Psychohygiena 4				ČaS			EtV		Tv
	Kreativita 5			Hv	VrČ			Vv		PČ
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	Poznávání lid 6	ČaS					Aj	EtV	VkO	
	Mezilidské vztahy 7			ČaS			VkO	EtV	VkO	
	Komunikace 8					Čj		EtV		Aj
	Kooperace a kompetice 9				Tv ČaS		Tv	ČaSp, EtV		
MORÁLNÍ ROZVOJ	Řešení problémů a rozhodovací dovednost 10					M		EtV	M	
	Hodnoty, postoje, praktická etika 11		ČaS Čj					EtV	VkO	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Občanská společnost a Škola			ČaS			VkO			
2 Občan, občanská společnost a stát					ČaS			Z	VkO
3 Formy participace občana v politickém životě			ČaS					Z	VkO
4 Principy demokracie					ČaS	D			VkO

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Evropa a svět nás zajímají			Aj				Z		Z
2 Objevujeme Evropu a svět					ČaS		Z	Hv	Z
3 Jsme Evropané					ČaS	Nj	D, Nj	Nj	Nj

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Kulturní diference		Čj					VkO		Z
2 Lidské vztahy				ČaS			Vko	VkO	
3 Etnický původ		Čj						Př	Z
4 Multikulturalita			ČaS			Nj		VkO	
5 Princip sociálního smíru a solidarity			ČaS						D, VkO

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Ekosystémy			ČaS			Př	Př		
2 Základní podmínky života				ČaS		Př		Ch	
3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí					ČaS			Ch, Z	Fy
4 Vztah člověka k prostředí		ČaS				VkO		Fy	Ch

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu		1. stupeň					2. stupeň			
		ročník								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Receptivních činností	1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj			ČJ			Čj, Mv
	2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj					Čj, Mv
	3 Stavba mediálních sdělení				Čj		Čj	Čj		
	4 Vnímání autora mediálních sdělení					Čj			Čj, D	Mv, D
	5 Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj			VkO	Mv
Produktivních činností	6 Tvorba mediálního sdělení				Čj		Čj		Inf	Mv
	7 Práce v realizačním týmu					Čj				ČaSp, Mv

D UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Ročník										Disp. hod.	Disp. hod.
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Σ	I. st.	II. st.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	8	8	9	9	5	4	4	4	60	33 + 9	15 + 3
	Seminář z ČJ									1			
	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	3	3	3	3	23	9 + 2	12 + 0
	Německý jazyk						2	2	3	2	9		6 + 3
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	4	4	4	40	20 + 4	15 + 1
	Seminář z matematiky									1	1		0 + 1
Informační a komunikační technologie	Informatika a výpočetní technika						1	-	1	-	2		1 + 1
Člověk a jeho svět	Člověk a svět ¹	2	2	3	3	4					14	13 + 1	
Člověk a společnost	Dějepis						2	2	2	2	8		7 + 1
	Výchova k občanství						1	1	1	1	4		4 + 0
	Etická výchova						-	1	-	-	1		0 + 1
Člověk a příroda	Fyzika						2	2	2	1	7		6 + 1
	Chemie								2	2	4		4 + 0
	Přírodopis						2	2	2	1	7		6 + 1
	Zeměpis						2	2	2	1	7		7 + 0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	5 + 0	4 + 0
	Výtvarná výchova						2	2	1	1	6		6 + 0
	Tělesná výchova				2	2	2	2	2	2	12	4 + 0	8 + 0
	Tělesná a taneční výchova	2	2	2							6	6 + 0	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce						1	1	1	1	4		3 + 1
	Výtvarné a rukodělné činnosti ²	2	3	3	2	2					12	12 + 0	
	Povinně volitelný předmět ³							1	1	2	4		0 + 4
Počet hodin v ročníku		20	22	25	25	26	30	30	32	30	240	102 + 16	104 + 18

Hodinová dotace učebního plánu je na 1. stupni i na 2. stupni plně v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

¹ Předmět zahrnuje oblast Člověk a jeho svět a Informační a komunikační technologie

² Předmět zahrnuje obor výtvarná výchova a oblast Člověk a svět práce

³ V 7. ročníku Sportovní hry – odbíjená; v 8. ročníku Psaní na klávesnici a Biologická praktika vždy po 1 hodině týdně; v 9. ročníku Konverzace v anglickém jazyce, Konverzace v německém jazyce, Mediální výchova, pracovní činnosti

Na 1. stupni je přiděleno 16 disponibilních hodin a to 9 hodin českého jazyka a literatury, 2 hodiny anglického jazyka, 4 hodiny matematiky, 1 hodina v oboru člověk a svět. Disponibilní dotace je určena pro zkvalitnění či rozšíření vzdělávání v daném oboru či předmětu.

Na 2. stupni je přiděleno 18 disponibilních hodin: 1 hodina českého jazyka a literatury a 1 hodina semináře z českého jazyka, 3 hodiny německého jazyka (2. cizí jazyk), 1 hodina matematiky; v 8. ročníku 1. hodina Psaní na klávesnici; v 9. ročníku 1 hodina – seminář z matematiky, 1. hodina Mediální výchovy, 1 hodina etické výchovy, 1 hodina v dějepisu, 1 hodina ve fyzice, 1 hodina v přírodopisu, 1 hodina v oboru člověk a svět práce; a 4 hodiny povinně volitelných předmětů: sportovní hry v 7. ročníku 1 hodina; v 9. ročníku 2 hodiny (žák vybírá dva předměty z nabídky konverzace v anglickém jazyce/ konverzace v německém jazyce, mediální výchova, pracovní činnosti). Disponibilní dotace je určena pro zkvalitnění či rozšíření vzdělávání v daném oboru či předmětu.

E UČEBNÍ OSNOVY

E1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. Charakteristika předmětu

Obsah vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova, Literární výchova. Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování, k osvojování a zdokonalování pravopisných norem k správnému užití vybraných jazykových jevů podle Pravidel českého jazyka po roce 1993 a Slovníku spisovné češtiny.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, rozlišit jednotlivé funkční styly, vytvářet slohové útvary a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V literární výchově se žáci snaží číst s porozuměním text, správně formulovat přečtené a formulovat vlastní názory na přečtené dílo. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, vnímají jejich specifické znaky. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti rozlišit epiku, lyriku, drama a základní literární žánry. Žáci dospívají k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich vnitřní život.

Vyučující 1. ročníků si zvolí, zda bude probíhat výuka vázaného či jiného druhu písma schváleného doložkou MŠMT (např. Comenia script). Ve 3. ročníku budou žáci seznámeni s dalšími druhy běžně používaného písma.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 1. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	8	8	8	9	9	5	4	4	4

3. Organizační vymezení předmětu

Český jazyk je vyučován z větší části v celých třídách v kmenové učebně třídy. Zařazujeme standardně jeden celoškolní projekt za pololetí, jednu exkurzi ročně, jedno divadelní představení za pololetí, podle jednotlivých ročníků - návštěvu knihovny, besedy, kulturní akce podle nabídky.

4. Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména tím, že vede žáka k:

- a) rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku;
- b) chápání jazyka jako svébytného historického jevu;
- c) vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjadřování našich potřeb i prožitků a ke sdělování názorů;
- d) zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace;
- e) získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a vede ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sama sebe;
- f) samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty;
- g) individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

5. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- a) vytváříme optimální podmínky k dosažení učebních cílů;
- b) vedeme žáky k používání přiměřeně náročných termínů;
- c) nabízíme řadu aktivačních způsobů a metod práce;
- d) vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů:

- a) vyhledáváme a ověřujeme správná řešení ve slovnících a Pravidlech českého pravopisu;
- b) předkládáme dostatek informací z jazykovědných oborů;
- c) pracujeme s informacemi z různých zdrojů; ústních, tištěných i mediálních.

Kompetence komunikativní:

- a) rozvíjíme dovednost čtení s porozuměním;
- b) začleňujeme metody kooperativního učení;
- c) vedeme žáky k vyjadřování ve spisovném jazyce, rozšiřujeme slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální:

- a) používáme skupinovou práci;
- b) učíme se hodnotit práci svou i druhých.

Kompetence občanské:

- a) vytváříme žádosti a dopisy pro komunikaci s úřady;
- b) učíme se společenským normám v komunikaci (pozdrav, poděkování, omluva);
- c) seznamujeme se s kulturním dědictvím v české literatuře pro děti a mládež.

Kompetence pracovní:

- a) vedeme žáky k plánování, pečlivému provedení a dokončení své práce.

6. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova: morální rozvoj a sociální rozvoj

Multikulturní výchova

Mediální výchova

- Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení;
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ;
- Stavba mediálních sdělení;
- Vnímání autora mediálních sdělení;
- Fungování a vliv medií ve společnosti;
- Tvorba mediálních sdělení.

7. 1. ročník

7.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP: žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.

Jazyková výchova	
výstupy	Učivo
žák - vyjadřuje se srozumitelně v ústním projevu - přečte a dovede zapsat jednoduchý text - analyzuje slovo na slabiky a hlásky - pozná a dovede zapsat interpunkční znaménka - odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	<u>1. přípravné období čtení</u> - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek, souhláskových skupin, intonace vět. - rozlišování zvukové a grafické podoby slova - článek nadpis řádek, kultura hlasového projevu
žák - po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním, umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci) - opisuje správné tvary písmen (slov a vět) velké tiskací abecedy tužkou - píše podle diktátu písmena a krátká slova - píše slova (max. 6 písmen) - ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q - píše opis, přepis i diktát, autodiktát, kontroluje svůj vlastní - na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje	<u>2. čtení a psaní písmen, slov</u> - správné držení psacího náčiní, správné sezení, hygiena zraku, technika psaní - psaní jednotlivých písmen, číslic, spojování písmen a slabik, psaní slov, psaní krátkých vět - opisy, přepisy, autodiktát, interpunkční znaménka - psaní jednoduchých sdělení
Přesahy:	
Průřezová témata:	

7.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP: žák:

- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Komunikační a slohová výchova	
výstupy	Učivo
žák - uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky (spolupráce	- rozvoj techniky čtení - čtení jednoduchého písemného projevu - praktické a věcné naslouchání

s logopedem) - volí vhodné tempo a hlasitost řeči - snaží se naslouchat ostatním, volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu - učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“ - umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz - respektuje pravidla rozhovoru - učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla) - vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text	- základní komunikační pravidla - reakce na jednoduchá sdělení, pokyny - základy mluveného projevu - verbální i nonverbální prostředky řeči - reprodukce textu - oslovení, prosba, omluva, vzkaz - správná výslovnost - vypravování podle obrazové předlohy
Přesahy: Další komunikační techniky	
Průřezová témata:	

7.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období, žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu.

Literární výchova	
výstupy	Učivo
žák - čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku - pracuje s literárním textem podle pokynů učitele - domýšlí jednoduché příběhy, převypráví příběh - dokáže naslouchat čtenému textu - vyjádří svůj postoj k přečtenému textu	- praktické a věcné čtení. - přednášení z paměti ve vhodném frázování a tempu - hygienické návyky při čtení - literární texty přiměřené věku (pohádka, báseň, říkadla, hádanky, rozpočítadla) - dramatizace vypravování pomocí loutek, maňásků - vyjadřování pocitů z přečteného textu
Přesahy: Člověk a svět, Výtvarná a rukodělné činnosti	
Další upevňování znalostí všech písmen abecedy, plynulé čtení, čtení s porozuměním.	
Průřezová témata:	

8. 2. ročník

8.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky;
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná;
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost;
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy;
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.

Jazyková výchova	
výstupy	Učivo
žák - pracuje s větou jako jednotkou projevu	- slova a pojmy, - význam slov – sl. nadř., podř., souř.

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pořádek slov ve větě - rozeznává věty podle postoje mluvčího - seřadí slova abecedně podle prvního písmene - rozliší tvrdé a měkké souhlásky, používá správně pravopis dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě mimo morfologický šev 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy – podst.jm., slovesa, spojky, předložky - vlastní jména osob, zvířat - abeceda - druhy hlásek, tvrdé měkké souhlásky - věta jednoduchá - věty podle postoje mluvčího. Interpunkční znaménka. - pravopis lexikální: y/i po tvrdých a měkkých souhláskách ú, ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě mimo morfologický šev spodoba - na konci, seznámení s jevem uvnitř slabikotvorné r, l
Přesahy:	

8.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti;
- b) plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;
- c) respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru;
- d) volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích;
- e) na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev;
- f) zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním;
- g) píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev;
- h) seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

Komunikační a slohová výchova	
Výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - čte se správnou intonací - rozumí textu a reprodukuje jeho obsah, dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova - umí číst v rolích, rozlišuje přímou řeč - umí napsat adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz - tvoří smysluplné bohaté věty k obrázkům - nahrazuje slova jiným výrazem - pracuje s obrázkovou osnovou (řadí, vypráví) - odstraňuje přebytečná slova v textu - jednoduše a přiměřeně věku popisuje ústně předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení, zdokonalování techniky, čtení s porozuměním - věcné čtení - reakce na jednoduchá sdělení - praktické, věcné a zážitkové naslouchání - technika mluveného projevu - vhodný výběr jazykových prostředků, mimika, gesta - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení, ukončení, role mluvčího a posluchače, zdvořilost) - pozdrav, oslovení, prosba, vzkaz, dialog dle obrázků - technika psaní - správné držení náčiní, správné sezení, hygiena zraku - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav, krátké vypravování s jednoduchou osnovou
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika	

8.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy, žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu;
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění;
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

Literární výchova	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslouchá uvědoměle literární texty - čte samostatně - kreslí ke knize vlastní ilustraci, vypráví, co se mu v knížce líbilo - přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku - rozlišuje a používá základní literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - zážitky z čtení a naslouchání - vyjadřování dojmů a pocitů z četby - vypravování čteného a slyšeného textu - přednes vhodných literárních textů - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - literární formy: poezie, próza - literární žánry: pohádka, dramatizace pohádky, povídky, hádanka, říkanka, báseň
Přesahy: Člověk a svět, Výtvarné a rukodělné činnosti	
Průřezová témata: Multikulturní výchova: Kulturní diference, Etnický původ	

9. 3. ročník

9.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky;
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná;
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost;
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru;
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves;
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.

Jazyková výchova	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady synonym, antonym, homonym - vyjmenuje slovní druhy, přiřadí základní typy - zvládne přehled i užívání vyjmenovaných slov - vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů: podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky - u podstatných jmen se seznámí s požadovanými mluvnickými kategoriemi - pozná infinitiv slovesa - u sloves se seznámí s požadovanými mluvnickými kategoriemi - odliší větu jednoduchou od souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - význam slov, porovnávání významů slov - synonyma, antonyma, homonyma - slova příbuzná - slovní druhy, zařazování slov v základním tvaru - mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod - slovesa: osoba, číslo, čas - infinitiv - skloňování a časování - stavba věty jednoduché, spojování vět do jednoduchých souvětí - vyjmenovaná slova, psaní i í, y ý po obojetných souhl. uvnitř slov, užívání vyjm. slov (ne příbuzných)
Přesahy:	

9.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti;
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru;
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost;
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči;
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích;
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev;
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním;
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev;
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení;
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

Komunikační a slohová výchova	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí komunikovat se spolužáky a s dospělými, dokáže zdravít, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat - napíše a odešle dopis a pohlednici s dodržení formy a samostatným napsáním adresy - obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu, odstraňuje přebytečná slova, nahrazuje opakující se slova jinými - setřídí slova podřazená ke slovu nadřazenému - vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova - reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu - pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu), dokáže text rozčlenit na části, vypravuje podle osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení, zdokonalování techniky čtení - čtení s porozuměním - věcné čtení - praktické a věcné naslouchání - cvičení správné výslovnosti slov (slova přejatá) - technika mluveného projevu (dýchání, tempo, plynulost, jazykové prostředky řeči – intonace, hlasitost, přízvuky) - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky – mimika, gesta - komunikační žánry: vypravování dle osnovy, dle obrázku, dle vlastního zážitku - kontrola vlastního písemného projevu
Přesahy:	
Průřezová témata: MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

9.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy, žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu;
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění;
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

Literární výchova	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. - čte se správnou intonací, člení text, frázuje - rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah, dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova - orientuje se literárních druzích a v žánrech - poezie a próza - poslouchá uvědoměle literární texty - čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku, kreslí ke knize vlastní ilustraci - přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku 	<ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení - vyjadřování pocitů - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - rozvoj čtenářství - literární formy: poezie, próza - literární druh: lyrika, epika, drama - literární žánry: báseň s dějem, pověst, povídka, - pojmy: přirovnání literatura umělecká-věcná, ilustrátor, ilustrace
Přesahy: Člověk a svět, Výtvarné a rukodělné činnosti	
Průřezová témata:	

10. 4. ročník

10.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová;
- b) rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku;
- c) určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu;
- d) vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty;
- e) odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí;
- f) užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje;
- g) píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.

Jazyková výchova	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná významy slov, rozlišuje slova spisovná a nespisovná, vyhledá v textu slova nespisovná a nahradí je spisovnými - poznává slova různě citově zbarvená, odliší slova hanlivá a lichotivá - rozpozná kořen slova a rozlišuje části příponové a předponové u jednoduchých slov - pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene - odlišuje předpony a předložky – nad, pod, od, před, bez - používá i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova - určí mluvnické kategorie podst. jm, sloves - rozliší přísudek a podmět 	<ul style="list-style-type: none"> - význam slova – jednozn., mnohozn., spisovná, citově zbarv. - rozhraní kořene a předpony (nad-, před-, od-, bez-) - předložka-předpona - slovní zásoba - pravopis vyjmenovaných slov - tvarosloví – druhy slov - skloňování podst. jm., koncovky podst. jm. (neukončeno) - časování sloves – způsob - základní skladební dvojice – přísudek a podmět porovná
Přesahy:	

Průřezová témata:

10.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas;
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace;
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti;
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.

Komunikační a slohová výchova	
výstupy	Učivo
žák - aktivně používá komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády a dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu, vzkaz, zapíše správně jednoduché sdělení - snaží se vést dialog - dovede samostatně vést telefonický rozhovor - učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku - aktivně používá přiměřeně dlouhá souvětí - používá tiché čtení, třídí informace v textu - rozliší úplné sdělení od neúplného, převypráví obsah sděleného - vyjadřuje se spisovně - sestaví osnovu vyprávění a použije ji - učí se rozeznat manipulaci v médiích	- základní komunikační pravidla - komunikační žánry: zpráva, oznámení - základní techniky mluveného projevu (intonace, přízvuk, pauzy, plynulost, zvukové prostředky řeči) - vyjadřování závislé na komunikačním záměru - zdvořilé vyjadřování - písemný projev – pozvánka, oznámení - žánry písemného projevu: inzerát, dopis, tiskopisy, popis, jednoduché vypravování
Přesahy:	
Průřezová témata: MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení	

10.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy, žák:

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je;
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.

Literární výchova	
Výstupy	Učivo
Žák - přednáší vhodné literární texty z paměti - snaží se vyjádřit své dojmy z četby, vede si čtenářský deník - referuje o přečtené knize - pokouší se o dramatizaci textu - seznamuje se základními pojmy literární teorie, orientuje se v nich - vytváří vlastní literární práce	- zážitkové čtení a naslouchání - poslech literárních textů - vyjadřování zážitků slovně, písemně, kresbou, dramatizací. - volná reprodukce textu z četby podle schopností - tvorba vlastního literárního textu na dané téma Tvořivé činnosti s textem: - přednes básní a prózy; - základními pojmy literární teorie: bajka, kniha, spisovatel, básník, čtenář, verš, rým, přirovnání
Přesahy: Člověk a svět, Výtvarné a rukodělné činnosti	
Průřezové téma:	

11. 5. ročník

11.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová;
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku;
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty;
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí;
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje;
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách;
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu;
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary;
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

Slovní zásoba a tvoření slov	
výstupy	Učivo
Žák - bezpečně určí základní části slova (kořen, předpona, příponová část) - tvoří slova pomocí předpon, přípon a koncovek - tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami - odliší předponu a předložku - dokáže rozdělit slovo	<u>stavba slova</u> - upevnění pojmů kořen slova, koncovka - předpony s-, z-, vz-, ob-, v- <u>odvozování předponami a příponami</u> Předložka s, z
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tvarosloví	
výstupy	Učivo
Žák - v textu přiměřené náročnosti určuje všechna slova ohebná a neohebná - slova zařadí ke slovním druhům - u podstatných jmen v textu určí rod, životnost, pád, číslo a vzor - skloňuje podstatná jména podle vzorů - ovládá psaní koncovek podstatných jmen - slovesa časuje v čase přítomném, budoucím i minulém, správně odůvodní psaní koncovek - seznamuje se se slovesy v podmiňovacím způsobu, dokáže tvořit tvary sloves v podmiňovacím způsobu - samostatně určí přídavná jména, určí jejich druh - skloňuje přídavná jména podle vzoru jarní, mladý, pokouší se odůvodnit pravopis koncovek - seznamuje se s druhy zájmen, tvoří různé tvary zájmen osobních - seznamuje se s druhy číslovek, rozliší číslovky určité a neurčité	<u>slovní druhy</u> – ohebné i neohebné <u>podstatná jména</u> - kategorie: pád, číslo, rod, vzor <u>slovesa</u> - kategorie: osoba, číslo, způsob (oznamovací, rozkazovací, podmiňovací), čas - rozpoznávání zvrtných sloves. - jednoduché a složené slovesné tvary <u>přídavná jména</u> - rozlišování přídavných jmen tvrdých, měkkých <u>zájmena</u> <u>číslovky</u>

Přesahy:
Průřezová témata:

Skladba	
Výstupy	Učivo
Žák - tvoří a v textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí - v typických souvětích určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu - vhodně spojí věty jednoduché do souvětí - rozšiřuje si zásobu spojovacích výrazů - v jednoduché větě rozliší podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný - pozná nebo tvoří přísudek holý a rozvitý - osvojuje si shodu přísudku s podmětem - v textu vyhledá přímou řeč, uvozovací věty, upraví přímou řeč na nepřímou	<u>věta jednoduchá, souvětí</u> - změna jednoduché věty v souvětí - spojovací výrazy <u>základní větné členy</u> - základní skladební dvojce - podmět holý a rozvitý - přísudek holý a rozvitý - část podmětová a přísudková <u>přímá řeč</u>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Pravopis	
výstupy	Učivo
Žák - ovládá pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných - správně používá a píše slova s předložkami s, z - píše správně předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez- - procvičuje pravopis skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně - ovládá psaní koncovek podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých i měkkých, osobní koncovky sloves v přítomném čase - seznamuje se s psaním koncovek přídavných jmen přivlastňovacích - zvládá základy syntaktického pravopisu - seznamuje se s pravopisem zdvojených souhlásek po předponě, procvičuje je - seznamuje se s pravopisem osobních zájmen	Lexikální: - vyjmenovaná slova a slova příbuzná - předpony s-, z-, vz- - vlastní jména národností, států, planet Morfologický: - předložky s, z - koncovky podstatných jmen podle vzorů - slovesa v přítomném čase Syntaktický: - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech <u>zdvojené souhlásky</u> <u>pravopis osobních zájmen</u>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

11.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas;
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává;
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení;
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta;
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku;
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru;
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace;

- h) píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry;
 i) sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.

Čtení a naslouchání	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různé zabarvení hlasu podle textu - samostatně reprodukuje text po tichém čtení - při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamená - posoudí úplnost a neúplnost sdělení písemného i ústního - zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah 	<p><u>hlasité čtení</u></p> <p><u>tiché čtení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení - znalost orientačních prvků v textu <p><u>Naslouchání</u></p>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mluvený projev	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá jazyka jako nástroje dorozumívání v běžném životě - poradí si v běžném společenském styku - vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile vystupuje - zanechá vzkaz na záznamníku - učí se rozpoznat manipulativní komunikaci - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá - používá při řeči přiměřená gesta a mimiku 	<ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla - komunikační žánry: dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, zpráva, oznámení, - vyjadřování závislé na komunikační situaci - mimojazykové komunikační prostředky - zdvořilé vyjadřování
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Písemný projev (sloh)	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný projev - učí se rozvrhnout text na ploše - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří písemný projev - píše po stránce obsahové a formální další žánry písemného projevu - dovede vytvořit popis osoby, věci a jednoduchého pracovního postupu - aktivně používá své znalosti z pravopisu lexikálního a syntaktického 	<ul style="list-style-type: none"> - uvolňování techniky psaní, dodržování hygienických návyků. - <u>vypravování</u> - vytváření osnovy - vytváření vlastního vyprávění s dodržováním časové posloupnosti - popis předmětu, prac.postupu, osoby - dopis, SMS, e-mail - inzerát - oznámení, zpráva - výpisky z odborného textu - poštovní poukázka
Přesahy:	
Průřezová témata: MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	

11.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období, žák:

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je;
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma;
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů;
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.

Čtení a naslouchání	
výstupy	Učivo
Žák - při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různé zabarvení hlasu podle textu - samostatně reprodukuje text po tichém čtení - při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamená - posoudí úplnost a neúplnost sdělení písemného i ústního - zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah	<u>hlasité čtení</u> <u>tiché čtení</u> - praktické čtení. - znalost orientačních prvků v textu <u>Naslouchání</u>
Přesahy:	
Průřezová témata: MV – Vnímání autora mediálních sdělení OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	

Literární výchova	
výstupy	Učivo
Žák - přednáší vhodné literární texty z paměti - snaží se vyjádřit své dojmy z četby nebo poslechu literárního díla - pokouší se o dramatizaci textu - seznamuje se základními pojmy literární teorie - nacvičí scénku podle textu v čítance - seznamuje se s autory dětské literatury	- zážitkové čtení a naslouchání - vyjadřování zážitků slovně, písemně, kresbou, dramatizací. - rozvoj čtenářství Tvořivé činnosti s textem: - přednes básní a prózy; - základními pojmy literární teorie: - povídka, drama (divadelní představení), báseň, verš, rým, přirovnání - spisovatel, kniha, autor, ilustrátor, čtenář - dramatizace (nácvič scénky) - volná reprodukce textu - výtvarný doprovod textu - četba encyklopedie - nejvýznamnější čeští i světoví autoři dětské literatury
Přesahy: Člověk a svět, Výtvarné a rukodělné činnosti	
Průřezová témata: MV – práce v realizačním týmu	

12. 6. ročník

12.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;
- rozlišuje a příklady v textu dokládá obohacování slovní zásoby;

- c) v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný;
- d) správně třídí slovní druhy;
- e) tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci;
- f) v písemném projevu zvládá pravopis morfologický;
- g) v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický, shodu ve větě jednoduché;
- h) rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití;
- i) samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny.

Jazyk a jeho útvary	
výstupy	Učivo
Žák - jednoduše vyjádří, co je jazyk a určí, jak se vyvíjel - ví, co je národní jazyk a na jaké útvary se dělí - zná užití spisovného jazyka a kdo užívá nářečí - rozezná obecnou češtinu a určí, kde se užívá - stanoví, co je jazyková příručka a umí ji použít - žák dbá při ústním projevu na spisovnou výslovnost	- útvary národního jazyka - slovanské jazyky - jazykověda a její složky - jazykové příručky, slovníky, encyklopedie - pravopis (u –ú -ů) - zvuková stránka jazyka, řeč a jazyk - spisovná a nespisovná výslovnost
Přesahy: Dějepis, Výchova k občanství	
Průřezová témata:	

Tvoření slov	
výstupy	Učivo
Žák - zvládá pravopis souhláskových skupin, vyjmenovaných slov a slov příbuzných	- stavba slova v návaznosti na pravopis - slova příbuzná - změny samohlásek a souhlásek, souhláskové skupiny – zdvojené, předpony - vyjmenovaná slova – pravopis i, y po obojetných souhláskách
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tvarosloví	
výstupy	Učivo
Žák - dokáže určit slovní druhy - určí ohebné a neohebné slovní druhy - rozliší druhy podstatných jmen - ovládá základní pravopis velkých písmen - umí skloňovat podstatná jména, rozlišuje vzory a umí použít náležité spisovné tvary - zvládá pravopis zakončení podstatných jmen - rozlišuje druhy a vzory přídavných jmen - ovládá pravopis koncovek a změn souhlásek - dokáže vytvořit 2. i 3. stupeň i nepravidelné stupňování - rozlišuje v textu druhy zájmen	- slovní druhy – ohebné a neohebné <u>substantiva:</u> - konkrétní, abstraktní - obecná, vlastní - pomnožná, hromadná, látková - vzory - skloňování, skloňování vlastních jmen - psaní velkých písmen <u>adverbia:</u> - druhy (i přivlastňovací), vzory - skloňování - pravopis - stupňování - koncovky substantiv a adjektiv při deklinaci <u>pronomina:</u> - druhy zájmen - skloňování osobních zájmen - skloňování přivlastňovacích zájmen náš, váš,

<ul style="list-style-type: none"> - umí skloňovat osobní zájmena - ovládá pravopis u já, váš, náš - rozlišuje v textu druhy číslovek - vytvoří spisovné tvary číslovek dva, oba, tři, čtyři - ovládá psaní číslovek řadových a zápis číselných údajů slovem - ovládá dané mluvnické kategorie sloves - rozpozná ve větě rozkazovací a podmiňovací způsob - rozliší slovesný tvar jednoduchý a složený 	<p>můj, tvůj</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování zájmena jenž - skloňování zájmena týž, tentýž - pravopis <p><u>číslovky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy číslovek a jejich užívání - skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři + počít. předmět - psaní číslovek základních a řadových <p><u>slovesa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - osoba, číslo, způsob – čas - podmiňovací způsob - slovesný tvar jednoduchý a složený - přítomné tvary na " í ", přídělní minulé
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák rozlišuje základní větné členy a rozvíjející, zaznamená jednoduchý graf vět. členů - ovládá pravopisnou shodu podmětu s přísudkem - zapíše jednoduchý rozhovor 2 osob - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, zaznamená graf souvětí, rozpozná v souvětí spojovací výraz a zvládá užití čárky v jednoduchých souvětích 	<ul style="list-style-type: none"> - větné členy - základní větné členy (podmět a přísudek) - shoda přísudku s podmětem - rozvíjející vět. členy (přívlastek, předmět, přísl. určení) - přímá řeč (spojení s větou uvozovací, interpunkční znaménka) - věta jednoduchá - souvětí (věta hlavní a vedlejší) - graf souvětí - interpunkce, spojovací výrazy
Přesahy:	
Průřezová témata:	

12.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení;
- b) ověřuje fakta pomocí otázek;
- c) dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;
- d) vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;
- e) využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu;
- f) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem.

Vypravování	
výstupy	Učivo
Žák - ví, co, je vypravování, jak ho správně sestavit, oživit – používá pestrá slovesa - při ústním vypravování vypravuje poslopně a snaží se o spisovný jazyk - při čteném vypravování čte pozorně, přiměřeně rychle, orientuje se v textu, dokáže převyprávět a sdělit hlavní myšlenku - dokáže se vcítit do vyprávění - napíše vypravování s dodržением všech hlavních zásad, pokouší se i o gramatickou správnost	- hlavní zásady - mluvní cvičení - čtené vypravování - reprodukce textu - naslouchání - výchova k empatii - písemné vypravování na dané téma
Přesahy: Literární výchova	
Průřezová témata:	

Popis	
výstupy	Učivo
Žák - ovládá zásady popisu s použitím spisovného jazykových prostředků	- zásady popisu - příklady popisu předmětu, osoby, děje, pracovního postupu, budovy, krajiny
Přesahy: Výtvarná výchova	
Průřezová témata:	

Zpráva a oznámení	
výstupy	Učivo
Žák - rozlišuje mezi zprávou a oznámením - dokáže napsat zprávu a oznámení	- rozdíl mezi zprávou a oznámením - příklady písemné zprávy a oznámení
Přesahy: Informatika	
Průřezová témata: MV – Stavba mediálních sdělení	

Objednávka a inzerát	
výstupy	Učivo
Žák - uvede základní rozdíly mezi objednávkou a inzerátem - uvede příklad objednávky - dokáže sestavit inzerát ke koupi, k prodeji	- rozdíly mezi objednávkou a inzerátem - příklady objednávky a inzerátu
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Jak se učíme	
výstupy	Učivo
Žák - charakterizuje výpisek a výtah - na příkladu ukáže rozdíl mezi výpiskem a výtahem - dokáže vyhledat klíčová slova - pořídí z daného textu krátké poznámky, výpisky nebo výtah	- rozdíl mezi výpiskem a výtahem - příklady výpisku a výtahu

Přesahy:
Průřezová témata:

Dopis a tiskopisy	
výstupy	Učivo
Žák - napíše soukromý dopis kamarádovi, rodině se všemi náležitostmi - seznámí se se strukturou úředního dopisu - zvládne vyplnit některé poštovní tiskopisy	- základní struktura soukromého dopisu - dopis úřední - poštovní poukázka - průvodka - podací lístek
Přesahy:	
Průřezová témata:	

12.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla;
- osvojuje znalosti základů literární teorie;
- rozlišuje základní literární druhy a žánry;
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie;
- porovná literární žánry a jejich funkci;
- uvede výrazné představitele probraných literárních žánrů;
- formuluje písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení.

Úvod do světa literatury	
výstupy	Učivo
Žák - rozliší krásnou literaturu od odborné a prostě sdělovacího textu - rozliší literární druhy a žánry na konkrétním textu Průběžně: - čte s porozuměním, interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text, hlavní myšlenku přečteného	- co je literatura - literatura a skutečnost - základní literární druhy (lyrika, epika, drama) - seznámení s literárními žánry - obrazná pojmenování (metafora, personifikace)
Přesahy: Komunikační a slohová výchova	
Průřezová témata:	

Pohádka	
výstupy	Učivo
Žák -zná charakteristické znaky pohádky - na základě znalostí zákonitosti pohádek vytvoří vlastní pohádku buď klasickou, nebo moderní - uvede hlavní představitele v české a světové literatuře	- klasická a moderní, lidová, umělá - pohádky české a pohádky jiných národů - hlavní představitelé píšící pohádky
Přesahy: výtvarná výchova	
Průřezová témata:	

Příběhy dávných dob	
výstupy	Učivo

Žák - uvede charakteristické rysy bájí, mýtů a legend -žánr rozliší v ukázce - rozliší pověst od skutečné události	-báje, mýtus -legenda - pověsti - pověst národní a místní - hlavní představitelé
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Balady a romance	
dílčí výstupy	Učivo
Žák - na ukázce pozná baladu i romanci - seznámí se s výraznými českými představiteli	- balada - romance - nejznámější čeští autoři (K.J.ERBEN)
Přesahy:	
Průřezová témata	

Čemu se říká básně	
výstupy	Učivo
Žák - definuje verš - rozliší druhy rýmů - uvede vlastní pokusy o metaforu, personifikaci, epiteton	- poezie - jazyk básně -druhy rýmu
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Humor a literatura	
výstupy	Učivo
Žák - seznamuje se s významem humoru v české i světové literatuře, s výraznými představiteli této literatury	- četba ukázek z literatury - význam humoru v literatuře - jazykové odlišnosti
Přesahy: : Český jazyk, Dějepis	
Průřezová témata:	

Dobrodružná literatura, literatura s dětským hrdinou (zvířecím hrdinou)	
výstupy	Učivo
Žák - své poznatky z četby dokáže formulovat v čtenářském deníku - stručně převypráví obsah - vyjádří charakter hlavní postavy - uvede hlavní myšlenku	- příběhy o dětech a pro děti - popis místa - charakter hlavního hrdiny - prostředky vytvářející napětí - hlavní představitelé
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata:	

Divadlo a filmová a televizní tvorba pro děti	
výstupy	Učivo
Žák - na ukázce rozpozná drama, určí hlavní znaky dramatu - pokouší se o porovnání zpracovaných námětů,	- dialog, monolog - řeč jednajících postav - hlavní znaky dramatu - porovnání zpracovaného námětu v literatuře, na

	divadle, ve filmu - dramaturgie ukávek
Présahy:	
Průřezová témata:	

Vývoj literatury	
výstupy	Učivo
Žák - zařadí ukávkú k odpovídajícímu období - stručně charakterizuje písemnictví v jednotlivých zemích - zná alespoň základní díla a autory	Starověká literatura - Starověké mimoevropské lit. - Antika
Présahy: Dějepis	
Průřezová témata:	

13. 7. ročník

13.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;
- rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, učí se rozpoznávat přenesená pojmenování;
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;
- v písemném projevu se pokouší zvládat pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický;
- učí se rozlišovat spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití;
- správně třídí druhy slov;
- spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova;
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování;
- vědomě používá slovesa ve vhodné komunikační situaci.

Tvarosloví	
výstupy	Učivo
Žák - rozlišuje v textu druhy číslovek - vytvoří spisovné tvary číslovek dva, oba, tři, čtyři - ovládá psaní číslovek řadových a zápis číselných údajů slovem - ovládá dané mluvnické kategorie sloves - rozpozná ve větě rozkazovací a podmiňovací způsob - správně užívá tvary podmiňovacího způsobu - rozliší slovesný tvar jednoduchý a složený - správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<u>numeralia:</u> - druhy číslovek a jejich užívání - skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři + počít. předmět - psaní číslovek základních a řadových - římské číslice <u>verba:</u> - mluv.kategorie: sl.rod, - podmiňovací způsob - slovesný tvar jednoduchý a složený, určitý a neurčitý - kmen přítomný a minulý - koncovky sloves - neohebné slovní druhy: <u>adverbia:</u> (přísluvečné spřežky, stupňování příslovečí) - prepozice (předložka s, z, slabičné a neslabičné)

- dokáže obměňovat tvary slov (podle zadaných mluvnických kategorií)	př., vlastní a nevlastní) <u>konjunkce</u> (spojky v souvislosti s interpunkcí, souřadící a podřadící) <u>partikule</u> (uvozování samostatných vět, naznačování druhu vět, různý postoj mluvčího k obsahu vět)
- dokáže určit ve větě neohebné slovní druhy	<u>interjekce</u> (vyjadřování nálad, citů, vůle mluvčího a zvuků)
- ovládá pravopis příslovečných spřežek a některých příslovcí	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba	
výstupy	Učivo
Žák - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace -žák zvládá grafický zápis větných členů a určí druhy jednotlivých větných členů - v textu dokáže rozlišit věty podle postoje mluvčího - umí užívat interpunkční znaménka za větou - správně označuje větné členy ve větě jednoduché i v souvětí - pokouší se identifikovat druhy vedlejších vět	- druhy vět podle postoje mluvčího - věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty - základní a rozvíjející větné členy - přístavek -doplňk - druhy vedlejších vět
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Slovo, význam slova	
výstupy	Učivo
Žák - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - rozpoznává jednoznačná a mnohoznačná slova - dokáže vyhledat v textu sousloví - umí uvádět k daným slovům synonyma a homonyma - rozpozná v textu odborné názvy - umí vyhledat ve Slovníku cizích slov jejich českou podobu	- slova jednoznačná a mnohoznačná - slovo, sousloví, rčení - synonyma, homonyma - citově zabarvená slova - odborné názvy
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tvoření slov	
výstupy	Učivo
Žák - pokouší se určit, jak bylo slovo utvořeno - rozliší a příklady v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - umí rozlišit způsoby tvoření slov (rozlišuje slova odvozená, složená, zkratková) - umí odvozovat podstatná jména, přídavná	- slovní zásoba a její obohacování - slovotvorba - způsoby tvoření slov - odvozování podstatných a přídavných jmen - odvozování sloves - přejímání slov z cizích jazyků - psaní a výslovnost přejatých slov

jména a slovesa z jiných slovních druhů - rozlišuje slova domácí a přejatá - zaujímá vlastní postoj k přejímání slov - adekvátně přejímáním slov rozšiřuje vlastní slovní zásobu	- skloňování obecných a vlastních jmen přejatých
Přesahy:	
Průřezová témata:	

13.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky nebo výtah z přečteného textu;
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči;
- pokouší se vystihnout komunikační záměr mluvčího;
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.

Vypravování	
výstupy	Učivo
Žák: - dokáže z textu vybrat spisovné a nespisovné prostředky a umí je užívat ve svých slohových projevech - dokáže vytvořit vlastní vypravování při dodržení zásad vypravování	- stavba vypravování - vypravování v ich a er formě
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Popis	
výstupy	Učivo
žák - dokáže popsat jednoduchý výrobek, obrázek - pokouší se vystihnout zážitek z uměleckého díla - zvládne jednoduchý pracovní postup - dokáže rozlišit přímou a nepřímou charakteristiku - napíše charakteristiku blízké osoby, literární postavy	- příklady popisu výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu - subjektivně zabarvený popis - odborné názvy v popisu - charakteristika vnější, vnitřní, přímá, nepřímá
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Výtah, výpisky	
výstupy	Učivo
žák - zpracovává výtah a výpisky z učebních textů (rozšiřování probraného učiva)	- výpisky a výtah z odborného textu
Přesahy: Přírodopis, Zeměpis	
Průřezová témata:	

Žádost	
výstupy	Učivo
žák - dokáže vytvořit žádost	- ustálená forma žádosti - žádost jako úřední dopis
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Životopis	
výstupy	Učivo
žák - podle vzoru sestavuje vlastní životopis - seznámí se s profesním životopisem	- základní struktura životopisu - profesní životopis (strukturovaný)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Pozvánka	
výstupy	Učivo
žák - sestaví pozvánku, napíše ji na PC	- formulace a funkce pozvánky
Přesahy:	
Průřezová témata: MV – Stavba mediálních sdělení	

13.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy, žák:

- reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo;
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele;
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;
- učí se vyhledávat informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

Výstupy pro rozšířenou výuku, žák: orientuje se v literárních žánrech, rozlišuje je podle základních znaků.

Z dávných dob	
výstupy	Učivo
žák - vyhledává informace v informačních zdrojích - dokáže určit literární druh a žánr z ukázky - zvládá základní informace o počátcích literatury	- četba ukázek z nejstarších literárních památek (Mezopotámie, Egypt, hebrejská literatura (Starý zákon), řecká a římská literatura, raně křesťanská tvorba (Nový zákon) - četba UKÁZEK (Staré pověsti české-2.část)
Přesahy: Dějepis, Výtvarná výchova	
Průřezová témata:	

Literární pojmy	
výstupy	Učivo
Žák - vyhledává informace v informačních zdrojích - dokáže určit literární druh a žánr z ukázky - zamýšlí se nad jazykovými prostředky bajky	- literatura národní a světová - próza a poezie - epika, lyrika, drama - personifikace, alegorie, druhy rýmů v bajkách - žánry malé epiky: anekdota, aforismus, bajka

Přesahy: Český jazyk
Průřezová témata:

Svět fantazie	
výstupy	Učivo
žák - své poznatky z četby dokáže formulovat v čtenářském deníku - vyhledává informace v informačních zdrojích - dokáže určit literární žánr ukázky	- prvky fantastična v literatuře na základě četby vybraných autorů - četba výběru ukázek z fantazy tematikou
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata:	

Příběhy psané životem	
výstupy	Učivo
žák - čte ukázky z daných žánrů, pokouší se je rozlišit - rozlišuje literární žánry, uvádí jejich znaky - reprodukuje ukázky z prózy, snaží se porozumět přečtenému textu	- dobrodružná lit., detektivní, vědeckofantastická, autobiografická - charakteristika literární postavy - jazyk uměleckého díla - knižní ilustrace - motiv a postava v literárním díle základní žánry umělecké prózy: povídka, novela, romaneto
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata:	

Dramatické žánry	
výstupy	Učivo
žák - seznamuje se s rozdíly mezi tragedií a komedií a s jejími významnými představiteli v české a světové literatuře - vyhledává informace v informačních zdrojích	- dramatické žánry - tragédie a komedie
Přesahy: Dějepis, Hudební výchova	
Průřezová témata:	

Naše vlast v poezii a próze	
výstupy	Učivo
žák - rozlišuje literární žánry, uvádí jejich znaky - reprodukuje ukázky z epiky, snaží se porozumět přečtenému textu - seznamuje se s vybranými autory a jejich tvorbou	- výběr autorů a žánrů z poezie (Seifert, Halas, Neruda, Sládek, Nezval) z prózy (Němcová, Nepil) - čeští malíři v poezii (Aleš, Lada, Trnka, Čapek)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Čemu se říká básně	
výstupy	Učivo
Žák - rozlišuje sloku, verš, rým - pokouší se o příklady některých básnických	- básně epické, lyrickoepické, lyrické - verš, rým, básnické obrazy a figury - metafora, personifikace

obrazů a figur - reprodukuje text básně a formuluje své pocity	- básně humorné, ironické, s vážným obsahem - píseň, epigram
Přesahy:	
Průřezová témata:	
Vývoj literatury	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se v literární historii, umí zařadit ukázkou do konkrétního lit.období - má přehled o nevýznamnějších autorech a jejich dílech	- Středověká literatura - Renesance a baroko
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata:	

14. 8. ročník

14.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova;
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování;
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;
- vědomě používá slovesa ve vhodné komunikační situaci;
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.

Jazyky slovanské, indoevropské; útvary národního jazyka	
dílčí výstupy	Učivo
žák - orientuje se v indoevropských, zvláště v ostatních slovanských jazycích - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - dovede převádět nářeční text a obecné češtiny do spisovného jazyka	- slovenština - polština, jihoslovanské jazyky, východoslovanské jazyky - lužická srbština - rozdělení indoevropských jazyků - útvary národního jazyka
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Obohacování slovní zásoby	
výstupy	Učivo
Žák: - dokáže rozlišit způsoby tvoření slov (rozlišuje slova odvozená, složená, zkratková)	- nauka o tvoření slov - slova přejatá
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Pravopis	
výstupy	Učivo
Žák: - správně užívá i, y v koncovkách	- i, y v koncovkách - s-, z-, vz-, a předložky s/se,z/ze - skupiny bě/bje,pě/pje,vě/vje,mě/mně

Přesahy:
Průřezová témata:

Tvarosloví	
výstupy	Učivo
Žák - dokáže v pravopise uplatnit správnou koncovku u obecných jmen přejatých a u cizích vlastních jmen - určí u slovesného tvaru slovesný vid - podle přehledu tříd a vzorů dokáže u slovesného tvaru určit třídu a vzor	- skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - užití cizích vlastních jmen v textu - slovesný vid
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba – větné členy	
výstupy	Učivo
Žák - dokáže graficky zaznamenat větné členy a určit je - rozlišuje druhy přísudku - určí podmět, vyhledá jej i z kontextu - ovládá zásady psaní i/y v koncovkách přič. min. a používá je - používá správné vazby v rekčním vztahu - vyjádří okolnosti děje, rozpozná je v textu - vyjádří vlastnosti jména, rozpozná je v textu - rozlišuje v textu přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný, pokouší se rozlišit přívlastek těsný a volný a této dovednosti využívá při správném psaní čárky ve větě - dovede jedním výrazem označit okolnost děje a vlastnost jména zároveň - vyhledá a určí v textu několikanásobný větný člen, správně jeho složky oddělí čárkami - efektivně využívá při psaní Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny	- rozdělení větných členů na základní a rozvíjející - přísudek - podmět - shoda přísudku s podmětem několikanásobným - předmět - příslovečné určení - přívlastek shodný, neshodný, postupně rozvíjející, několikanásobný, těsný, volný - doplněk (opak.) - větné členy několikanásobné a významový poměr mezi jednotlivými členy
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba – věta a souvětí	
výstupy	Učivo
žák - rozlišuje význam a funkci vět jednočlenných a dvojčlenných, větných ekvivalentů - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - umí užívat interpunkční znaménka za větou - písemné sdělení vytváří i reprodukuje dle norem českého pravopisu	- věta jednoduchá, souvětí souřadné a podřadné - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba – souvětí souřadné, interpunkce	
výstupy	Učivo
žák - vyhledá a určí v textu několikanásobný větný člen, správně jeho složky oddělí čárkami - tvoří věty dle syntakticko-funkčních zásad transformuje výpovědi - písemné sdělení vytváří dle norem českého pravopisu - efektivně využívá při psaní Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny	- vztahy mezi souřadně spojenými větnými členy - vztahy mezi souřadně spojenými větami hlavními a vedlejšími - významové poměry mezi souřadně spojenými vět. členy - shrnutí pravidel interpunkce v souvislosti se skladbou - jazykové rozbory, složitější souvětí
Přesahy:	
Průřezová témata:	
Skladba – vedlejší věty	
výstupy	Učivo
Žák - umí užívat interpunkční znaménka za větou - pokouší se identifikovat druhy vedlejších vět - tvoří věty dle syntakticko-funkčních zásad transformuje výpovědi - písemné sdělení vytváří i reprodukuje dle norem českého pravopisu - efektivně využívá při psaní Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny	- věta hlavní a vedlejší - druhy vedlejších vět
Přesahy:	
Průřezová témata:	

14.2. SLOHOVÁ A KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení;
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;
- vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování;
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.

Charakteristika	
výstupy	Učivo
žák - pozoruje, všímá si jednotlivostí, systematicky pozoruje - volí vhodná slova, bohatě rozvíjí větu přívlastky - uplatňuje poznatky z psychologie, empatii,	- charakteristika literární postavy - charakteristika vnější, prohloubení charakteristiky vnitřní, přímá a nepřímá - rozvoj slovní zásoby

dovede se vcítovat do pocitů a situací druhých lidí - užívá slova citově zabarvená, přirovnání, metaforu	- příklady charakteristiky v literatuře
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Subjektivně zabarvený popis	
výstupy	Učivo
žák - vytváří si svůj osobní vztah k realitě, dovede jej vyjádřit - rozlišuje rozdíl, funkčnost, vztah a užití subjektivního a objektivního sdělení - používá básnické obraty, obrazná pojmenování pro vyjádření intimních dojmů a pocitů	- líčení – vztah člověka k popisované skutečnosti - příklady zpracování v literatuře
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Výklad	
výstupy	Učivo
žák - vyjadřuje se jasně, srozumitelně, objektivně - používá odbornou terminologii - využívá poznatků z různých oblastí poznání - vytváří složitá souvětí	- základní vlastnosti odborného výkladu - jazykové prostředky užívané při výkladu - odborné termíny
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Výtah, výpisky	
výstupy	Učivo
žák - převede text do stručné podoby se zachováním podstatných informací v jejich vztazích - formuluje hlavní myšlenky textu - vytváří a rozvíjí si učební návyky	- výtah, výpisky - výtah jako pomocník při učení - citace a její zásady
Přesahy:	
Průřezová témata: MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Úvaha	
výstupy	Učivo
žák - vybírá a třídí informace - shrmažďuje informace - rozlišuje věrohodné a nevěrohodné informace - zvažuje argumenty - samostatně řeší úkoly - formuje a formuluje vlastní názory	- jednoduchá úvaha - závěry úvahy – zkušenosti autora, uplatnění autorových názorů, osobní postoj - volba jazykových prostředků - odlišnosti úvahových textů různých autorů
Přesahy:	
Průřezová témata: MV -Vnímání autora mediálních sdělení: identifikování postojů a názorů autora, výrazové prostředky	

Souhrnné poučení o slohu
----

výstupy	Učivo
Žák - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci, k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - posuzuje správnost a vhodnost zvoleného postupu - odstraňuje neobratnosti v textu - aktivně ovládá probrané slohové postupy - dokáže se zamyslet nad určitými problémy a zaujmout k nim vlastní stanovisko - pokusí se o některý z publicistických útvarů	- projevy psané a mluvené – odlišnosti - funkční styly – prostě sdělovací, odborný, publicistický, umělecký
Přesahy:	
Průřezová témata:	

14.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy, žák:

- reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo;
- rozdělí základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele;
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování;
- učí se vyhledávat informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

Setkání se starší literaturou	
dílčí výstupy	Učivo
žák - snaží se o pochopení rozporu snu a skutečnosti - uvede významné představitele v české a světové literatury - vyhledává informace v informačních zdrojích	- prožitky umělců a jejich zachycení v cestopisech, básních a románech - výklad literárních pojmů - významní autoři české a světové Žánry: epos, cestopis, kronika,
Přesahy: výtvarná výchova, hudební výchova	
Od romantismu k moderní literatuře	
dílčí výstupy	Učivo
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text - umí popsat strukturu a jazyk literárního díla - vlastními slovy interpretuje smysl díla - stručně charakterizuje stěžejní autory české literatury - čte s porozuměním tyto žánry, rozpozná je - pokouší se identifikovat básnické obrazy v lit. textu	- lyrika – vlastenecká a přírodní - epika a její žánrové rozvrstvení - poezie – verš, sloka, rým, rytmus Žánry: román, balada,
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Drama jako literární druh	
dílčí výstupy	Učivo

žák - rozlišuje typické znaky dramatu - seznamuje se s výraznými představiteli české i světové literatury	- drama a jeho vymezení - nejznámější čeští a světoví dramatici - činohra, muzikál
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Svět a fantazie	
dílčí výstupy	Učivo
žák - pokouší se identifikovat hlavní rysy vědeckofantastické literatury a literatury faktu v literárním textu - seznamuje se s výraznými představiteli české i světové literatury	- četba ukázek z vědeckofantastické literatury, její hl. představitelé - literatura faktu
Přesahy: Výtvarná výchova	
Průřezová témata:	

Literatura s vážnějšími tématy	
dílčí výstupy	Učivo
žák - prostřednictvím interpretace lit. děl zaujímá postoj k jednání hl. postav - vnímá uměleckou působivost mluvy, vhodně voleného detailu	- sociální balada - děj a popis prostředí - doba a prostředí - myšlenky a pocity hrdinů
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Literární texty s důrazem na bohatství slovní zásoby	
dílčí výstupy	Učivo
žák - rozlišuje fikci a realitu, uvědomuje si tento rozdíl během četby	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vývoj literatury	
dílčí výstupy	Učivo
žák - dokáže se orientovat v literární historii, umí zařadit dílo do odpovídajících období	- od romantismu k moderní literatuře - literatura 19. století
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata:	

15. 9. ročník

15.1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití;
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;
- rozliší a příklady v textu doloží zásady tvoření českých slov;

- e) v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný, morfoložický;
- f) správně třídí slovní druhy a druhy slov;
- g) tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci;
- h) rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.

Tvoření slov, pravopis	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a příklady v textu doloží zásady tvoření českých slov - v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný, morfoložický - na vhodných slovech rozpozná, jak byla vytvořena a z kterých částí se skládají - aplikuje tyto znalosti v písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - způsoby tvoření slov - stavba slova a pravopis s ní související (psaní, u, ú, ů; předpony s-, t-, vz; zdvojené hlásky, psaní ě, psaní i, y, spřežky, velká písmena)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vývoj českého jazyka	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednotlivých fázích vývoje jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - obecné seznámení s vývojem českého jazyka od nejstarších dob až do současnosti - norma a kodifikace
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Zvuková stránka jazyka	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozdělit hlásky - vyjmenuje české samohlásky a souhlásky - rozliší dvojhásku a spojení o + u - správně vyslovuje délku samohlásek a rozliší význam slov s odlišnou délkou samohlásek - rozliší souhlásky znělé a neznělé, zná podobu znělosti a dokáže ji uplatnit v pravopise - dokáže správně přečíst předložené spojení s náležitým přízvukem - rozliší melodii vět, umí použít důraz v mluveném projevu, dbá na tempo a pauzy 	<ul style="list-style-type: none"> - hlásky (souhlásky, samohlásky, dvojhásky) - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - slovní přízvuk - zvuková stránka věty - druhy vět podle postoje mluvčího
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tvarosloví	
dílčí výstupy	Učivo
Žák - samostatně pracuje s jazykovými příručkami a slovníky (Pravidla českého pravopisu, Slovník cizích slov) - správně třídí slovní druhy a druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - dokáže skloňovat jména domácí i přejatá - skloňuje cizí vlastní jména - dokáže pracovat se slovesnými tvary - zvládá pravopis koncovek jmen a sloves	- slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov – pravopis z toho vyplývající - slovesné třídy, vzory - přechodníky - souhrnné opakování
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba	
dílčí výstupy	Učivo
žák - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - dokáže vyhledat v textu zákl. skladební dvojice - dokáže nahrazovat větné členy jinými vhodnými (např. přívlástek shodný neshodným a obráceně) - v pravopise aplikuje pravidla shody přísudku s několikanásobným podmětem - dokáže v textu rozpoznat odchylky od pravidel větné stavby - snaží se orientovat i ve složitém souvětí - aktivně užívá v mluveném i psaném projevu hlavní zásady českého slovosledu - dokáže upravit nevhodnou stylizaci vět	- stavba věty - pořádek slov ve větě - větné členy - větné vztahy - jednočlenné a dvojčlenné věty - větný ekvivalent - zvláštnosti nepravidelné větné stavby - souvětí podřadná a souřadná - interpunkce - hlavní zásady českého slovosledu - prostředky návaznosti v jazykových projevech
Přesahy:	
Průřezová témata:	

15.2. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy, žák:

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru;
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj;
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních prostředků řeči;
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu;

- h) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.

Čtení	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - reprodukuje náležitě věcný a odborný text - využívá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu - vytvoří stručné výpisky nebo výtah z přečteného textu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - dokáže vyhledat v literatuře umělecké ukázky vypravování - umí dokončit vypravování v určitém stylu - upraví vypravování a opraví stylistické chyby 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické, věcné, kritické, prožitkové
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Naslouchání	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dokáže zhodnotit projev svého spolužáka (eventuálně opravit) 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické, věcné, kritické, zážitkové
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mluvený projev	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i prostředků řeči - zvládá techniku mluveného projevu - užívá prostředky nonverbální komunikace - pokusí se o improvizaci - zkusí řídit krátkou diskusi na zvolené téma - aktivně se zapojuje do diskuse, dbá pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev - proslov - diskuse
Přesahy:	

Průřezová témata: MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – např. zkoumání slovní zásoby, používané v reklamě pro muže a pro ženy

Písemný projev	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci, k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - posuzuje správnost a vhodnost zvoleného postupu - odstraňuje neobratnosti v textu - aktivně ovládá probrané slohové postupy - umí vyplňovat tiskopis\ v běžném životě - dokáže napsat vlastní životopis, vyplnit určité údaje profesního životopisu - v rámci studijní přípravy pracuje s výkladem, pořizuje výtah z odborného textu - dokáže se zamyslet nad určitými problémy a zaujmout k nim vlastní stanovisko - vytvoří jednoduchý proslov - pokusí se o některý z publicistických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu - vlastní tvořivé psaní (vypravování) - charakteristika - popis pracovního postupu, uměleckého díla, subjektivně zabarvený popis - tiskopisy, životopis - výklad a výtah - úvaha, proslov - publicistické útvary
Přesahy:	
Průřezová témata:	

15.3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;
- b) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele;
- c) rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.

Literární žánry	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže charakterizovat a uspořádat jednotlivé lit. žánry - určí literární druh a žánr z ukázky - rozlišuje lit. žánry, uvádí jejich znaky 	<ul style="list-style-type: none"> - ústní lidová slovesnost - epické žánry (málá, střední, velká epika) - lyrickoepické žánry - lyrické žánry - dramatické žánry
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Nejstarší literární památky	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastními slovy interpretuje smysl díla - snaží se pročitěně a s prožitkem přednést vhodný literární text 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s dějinami literatury od období 4. tisíciletí př. Kr. - Bible

- dokáže se orientovat v literární historii, dokáže přiřazovat autory k uměleckým směrům	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Antická literatura	
výstupy	Učivo
žák - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - dokáže se orientovat v literární historii, dokáže přiřazovat autory k uměleckým směrům - své dojmy z četby převede do písemného vyjádření	- četba ukázek a seznámení s dějinami literatury starověkého Řecka, Říma
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mimoevropské literatury	
výstupy	Učivo
žák - dokáže plynule reprodukovat přečtený text, užívá spisovných jazykových prostředků - vlastními slovy interpretuje smysl díla	- četba ukázek z mimoevropské literatury - seznámení s dějinami liter. Dálného východu - Korán
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata:	

Středověká literatura	
výstupy	Učivo
žák - uceleně reprodukuje přečtený text - umí popsat strukturu a jazyk literárního díla	- seznámení s dějinami literatury období středověku - upevnění literárních pojmů s nimi spojenými
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Počátky písemnictví a středověká literatura v našich zemích	
výstupy	Učivo
žák - uceleně reprodukuje přečtený text - dokáže se orientovat v literární historii, dokáže přiřazovat autory k uměleckým směrům - stručně charakterizuje stěžejní autory české literatury	- seznámení s prvními literárními památkami na našem území - Konstantin a Metoděj - Karel IV. - Jan Hus
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Literatura renesance a baroka	
výstupy	Učivo
žák - uceleně reprodukuje přečtený text - vlastními slovy interpretuje smysl díla - dokáže se orientovat v literární historii, dokáže	- seznámení s dějinami literatury období renesance a baroka - W. Shakespeare

přiřazovat autory k uměleckým směrům	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Humanismus a baroko v české literatuře	
výstupy	Učivo
žák - uceleně reprodukuje přečtený text - vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- četba ukázek z české prózy - J.A. Komenský
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Literatura klasicismu a osvícenství	
výstupy	Učivo
žák - dokáže se orientovat v literární historii, dokáže přiřazovat autory k uměleckým směrům - stručně charakterizuje stěžejní autory české i světové literatury	- seznámení s dějinami literatury klasicismu a osvícenství - J. W. Goethe
Přesahy:	
Průřezová témata:	

České národní obrození, literatura 19. st	
výstupy	Učivo
žák - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - dokáže jejich znaky vyhledat v textu a zobecňovat tyto principy - dokáže vyhledat díla mající tyto znaky	- četba ukázek z české literatury NO a světové lit. 19. st - výběr autorů - seznámení s dějinami české literatury období NO a svět. lit. 19. st.
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Česká a světová literatura 20. st	
výstupy	Učivo
žák - dokáže se orientovat v literární historii, dokáže přiřazovat autory k uměleckým směrům - stručně charakterizuje stěžejní autory české i světové literatury - umí vyhledat informace v různých informačních zdrojích - dokáže porovnat zpracování tématu v literárním díle, filmu v divadelním představení	- četba ukázek z české a světové literatury - seznámení s dějinami české a světové literatury 20. st. - výběr autorů
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E2 SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA

1. Charakteristika předmětu

Předmět je zařazen v 9. ročníku a jeho účelem je rozšíření a procvičení poznatků z českého jazyka. Seminář se zaměřuje na práci s textem, aplikaci teoretických poznatků z českého jazyka a souhrnné opakování. Zároveň slouží jako příprava na přijímací zkoušky na střední školy a zvládnutí standardizovaných testů.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9	
počet hodin	0	0	0	1	

3. Cílové zaměření předmětu

Cílem předmětu je prohloubit znalost žáků v oblasti českého jazyka, a to zejména v oblasti aplikace teoretických poznatků, která je nezbytná pro úspěch při přijímacích a jiných testech z českého jazyka.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace;
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení výsledků svého učení;

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky, aby samostatně využívali získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů;
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů;

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k porozumění různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů;
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci;
- vedeme žáky k zapojení do diskuze a vzájemnému naslouchání;

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke společnému vytváření pravidel slušného chování a jejich dodržování;
- diskutujeme se žáky, vnímáme jejich názory a dodáváme jim sebedůvěru;
- vedeme žáky je společné práci ve skupině;

Kompetence občanské:

- učíme žáky vnímat informace z veřejných sdělovacích prostředků a utvořit si vlastní názor;
- vedeme žáky k toleranci k jiným kulturám a tradicím;

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k udržování pořádku a příjemného pracovního prostředí;
- učíme žáky využívat poznatky v praxi.

5. Průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

6. Vzdělávací obsah

Konkrétní vzdělávací obsah je přizpůsoben vlastním potřebám žáků.

Prohlubování učiva z českého jazyka	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví - Skladba - Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický – procvičování
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata:	
Čtenářská gramotnost	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte aktivně a kombinuje různé postupy k co nejlepšímu porozumění - čte s jasným cílem a neustále sleduje a posuzuje, zda text daným cílům vyhovuje - v průběhu četby předvídá, co bude následovat - si buduje význam textu, ten neustále podrobuje kontrole a upřesňuje ho, klade si otázky v průběhu četby - se snaží odhalit význam neznámých slov a pojmů, na které v textu narazí a poradí si s překážkami v textu - přemýšlí o autorech textů, jejich stylu, východiscích, záměrech, historických okolnostech - hodnotí kvalitu textu a posuzují jeho hodnotu - různé typy textů čte vhodným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - Porozumění textu - Kritické posouzení a vysuzování - Aplikace
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata: OSV	

E3 ANGLICKÝ JAZYK

1. Charakteristika předmětu

Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru RVP Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Na 1. stupni je realizován v běžných vyučovacích hodinách v kmenových třídách, v jazykových učebnách, příležitostně v učebně informatiky. Na 2. stupni výuka probíhá ve vybavených jazykových učebnách a v učebně informatiky. To nám dává možnost používat různou technikou reprodukováné ukázky (pohádky, povídky, skeče, vtipy, písně, novinové články, slovníková hesla, poezie, film) nejen jako zdroje poznání, prožitku a motivace, ale také jako zdroje autentického jazyka, ustálených kolokací a hlavně kulturního kontextu jednotlivých zemí. Možnost využívat počítač jako prostředek, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci, dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

2. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
počet hodin	1	1	3	3	3	3	3	3	3

Cílem předmětu Anglický jazyk na 1. stupni je především zábavnou formou vzbudit zájem žáků a žákyň o cizí jazyk, chuť se ho učit a odvahu mluvit. Porozumění mluvenému a psanému textu odpovídající úrovně je důležitější složkou než pochopení gramatických struktur, které žáci ještě nemají plně osvojené ani v mateřském jazyce.

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je na 2.st. je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení základních dovedností: poslechu, čtení, porozumění, mluvení a psaní v reálných situacích běžného života. Chápání gramatických pravidel je nedílnou součástí všech výše jmenovaných dovedností. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, čemuž podřizujeme i výběr tematických celků. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci se také seznamují s výrazy americké angličtiny.

V mezipředmětových vztazích se orientujeme především na zeměpis, dějepis a hudební výchovu.

V případě počtu žáků vyššího než 24 je třída rozdělena na dvě skupiny podle úrovně.

Součástí předmětu jsou následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

3.1. Kompetence k učení:

- nabízíme řadu aktivačních způsobů a metod práce;
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky svého učení;
- vedeme k čtení s porozuměním u jednoduchých textů;
- pracujeme s učebnicemi, pracovními sešity, obrázkovými kartami, se slovníky;

3.2. Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k vyhledávání a ověřování správných řešení ve slovnících;
- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným neúspěchem;
- vedeme žáky k tomu, aby hledali různé varianty vyjádření;

3.3. Kompetence komunikativní:

- a) rozvíjíme dovednost čtení s porozuměním;
- b) začleňujeme metody kooperativního učení;
- c) vedeme žáky k samostatnému vyjadřování, rozšiřujeme slovní zásobu;
- d) učíme žáky krátké dialogy, klademe otázky, nasloucháme, reagujeme vhodným způsobem;

3.4. Kompetence sociální a personální:

- a) používáme skupinovou práci;
- b) učíme se hodnotit práci svou i druhých;
- c) vedeme žáky k hraní a střídání jednoduchých rolí ve skupině;

3.5. Kompetence občanské:

- a) učíme žáky společenským normám v komunikaci (pozdrav, poděkování, omluva);
- b) seznamujeme žáky se základy reálií anglicky mluvících zemí (zejména Velké Británie);

3.6. Kompetence pracovní: vedeme žáky k plánování, pečlivému provedení a dokončení své práce;

4. Průřezová témata: VMEGS, OSV

5. 1. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) rozumí jednoduchým větám a pokynům a adekvátně na ně reaguje.

Úvod do anglického jazyka	
výstupy	učivo
žák - zná základní slovní zásobu z témat, která jsou mu nejbližší - na jejím základě rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje	- audio-orální kurz - pozdravy, barvy, čísla, rodina, zvířata, škola - osvojení většiny učiva verbálně s nácvikem poslechu a opakováním s důrazem na správnou výslovnost - využívání obrazového materiálu a audiovizuální techniky - důraz na tvořivou kreativitu (obrázky, hry, dramatizace) a motivaci žáků (hry, písničky)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

6. 2. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) vyslovuje a dle svých možností čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby;
- b) rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje.

Elementární kurz	
výstupy	učivo
žák - vybaví si slovní zásobu v daných okruzích - rozumí jednoduchým pokynům ve třídě	- převážně audio-orální kurz s využitím jednoduchých textů Probíraná témata- pozdravy, poděkování, barvy, číslice 1-10, rodina, zvířata, - osvojení většiny učiva verbálně s nácvikem poslechu a opakováním s důrazem na správnou výslovnost - využívání obrazového materiálu a audiovizuální techniky - důraz na tvořivou kreativitu (obrázky, hry, dramatizace) a motivaci žáků (hry, písničky)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

7. 3. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- vyslovuje a dle svých možností čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby;
- rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje;
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova;
- pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění;
- používá abecední slovník učebnice.

Elementární kurz											
výstupy	učivo										
žák - vyjmenuje anglickou abecedu, dovede hláskovat - umí pozdravit a rozloučit se, jednoduše se představí, pojmenuje nejbližší členy rodiny a představí je - porozumí jednoduché konverzaci rodilých mluvčích - slovní zásobu propojuje s uvedenými gramatickými jevy při párové a skupinové práci, hraní rolí, v krátké konverzaci a hrách	Anglická abeceda, pozdravy, nejbližší členové rodiny <table border="1"> <tr><td>používané gramatické jevy:</td></tr> <tr><td>pevný slovosled anglické věty / věta oznamovací</td></tr> <tr><td>otázka / vazba there is / are</td></tr> <tr><td>existence členů a / an / the</td></tr> <tr><td>pravidelné množné číslo</td></tr> <tr><td>přivlastňovací pád</td></tr> <tr><td>zájmena osobní a přivlastňovací, nesamostatná</td></tr> <tr><td>zájmena ukazovací a vybraná zájmena tázací</td></tr> <tr><td>slovesa BE, HAVE GOT, otázka a zápor</td></tr> <tr><td>přítomný čas průběhový</td></tr> </table>	používané gramatické jevy:	pevný slovosled anglické věty / věta oznamovací	otázka / vazba there is / are	existence členů a / an / the	pravidelné množné číslo	přivlastňovací pád	zájmena osobní a přivlastňovací, nesamostatná	zájmena ukazovací a vybraná zájmena tázací	slovesa BE, HAVE GOT, otázka a zápor	přítomný čas průběhový
používané gramatické jevy:											
pevný slovosled anglické věty / věta oznamovací											
otázka / vazba there is / are											
existence členů a / an / the											
pravidelné množné číslo											
přivlastňovací pád											
zájmena osobní a přivlastňovací, nesamostatná											
zájmena ukazovací a vybraná zájmena tázací											
slovesa BE, HAVE GOT, otázka a zápor											
přítomný čas průběhový											
Přesahy:											
Průřezová témata: VMEGS – Evropa a svět nás zajímá											

8. 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci;
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu;
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku;
- používá dvojjazyčný slovník;

- f) sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů;
- g) reprodukuje ústně i písemně správně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace;
- h) obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu;
- i) aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.

Elementární kurz	
výstupy	učivo
žák - umí správně pozdravit v jednotlivých částech dne a rozloučit se - jednoduše představí sebe i ostatní, osloví osobu, - orientuje se v jednoduchých textech z angl. časopisů, rozumí původním říkankám a písním - vyhledává informace, pracuje se slovníkem, odpovídá na otázky k textu, obměňuje krátké texty - reprodukuje krátký text, konverzaci - zapojí se aktivně do jednoduché konverzace s dospělým i spolužákem - sestaví gramaticky správně jednoduché ústní a písemné sdělení na základě vzoru - vyplní jednoduchý formulář, tabulku	Pozdravy, říkanky, písně, rozpočítadla, křížovky, komiksové příběhy Práce s textem, porozumění textu Slovní zásoba v praxi – používání frekventovaných podst.jm. Stupňování krátkých přídavných jmen pomocí přípon Slovesa can, must Otázka a zápor pomocí slovesa do Spojování jednoduchých vět v souvětí - spojky and, but, or Nepravidelné množné číslo Přítomný čas prostý
Přesahy: Člověk a svět - Evropa	
Průřezová témata:	

9. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- a) rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně;
- b) rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.

Mluvení, žák:

- a) se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;
- b) mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;
- c) vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

Čtení s porozuměním, žák:

- a) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech;
- b) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.

Psaní, žák:

- a) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;
- b) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- c) reaguje na jednoduché písemné sdělení.

Tematické okruhy
Představování Škola Domov Rodina Média Zvířata, domácí mazlíčci Volný čas Nákupy a móda Nové technologie Bydlení Příroda a město

Zvuková a grafická podoba jazyka	
výstupy	učivo
Žák: - pokouší se o správnou výslovnost - používá správné tvary slovní zásoby a probíraných gramatických jevů	Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Výslovnost koncového –s [iz/ s /z] Výslovnost samohlásek v různých místech slova Výslovnost koncového –ed [id/ t/ d]
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Slovní zásoba	
výstupy	učivo
Žák - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; Práce se slovníkem
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Čtení s porozuměním	
výstupy	Učivo
Žák - snaží se o porozumění předloženého textu - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice	Četba výukových textů vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Četba autentických materiálů
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – Poznávání lidí	

Mluvení	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - podá základní informace týkající se jeho osoby, rodiny - popíše situaci, okolí, vybavení třídy, domu, bytu - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - používá správné tvary probíraných gramatických jevů - klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá 	<p>Aktivity směřující k procvičení mluvení, zbavení ostychu a rozvíjení schopností komunikace vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p>
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV- Kreativita	

Psaní	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše jednoduché texty týkající se se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - používá správné tvary probíraných gramatických jevů 	<p>Psaní a rozbor jednoduchých textů týkajících se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat dle tematických okruhů</p>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Gramatika	
výstupy	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správné tvary probíraných gramatických jevů 	<p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p> Přítomný prostý čas Přítomný průběhový čas Mínlý čas u pravidelných sloves Slovesa CAN, HAVE TO, MUST </p>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

10. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- a) rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně;
- b) rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.

Mluvení, žák:

- a) se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;
- b) mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;
- c) vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

Čtení s porozuměním, žák:

- a) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech;
- b) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.

Psaní, žák:

- a) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;
- b) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- c) reaguje na jednoduché písemné sdělení.

Tematické okruhy učiva
Prázdniny a cestování Domy a jejich vybavení Tělo Péče o zdraví Nakupování, obchody Zaměstnání Příroda Životní prostředí

Zvuková a grafická podoba jazyka	
výstupy	učivo
Žák: - pokouší se o správnou výslovnost - používá správné tvary probíraných gramatických jevů - naučí se jednoduchou píseň	Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek, znělých a neznělých souhlásek, "silent letters", Jazykolamy Poslech známých i méně známých písní
Přesahy:	
Průřezová témata:	
Slovní zásoba	
výstupy	učivo
Žák - používá řadu frází, ustálené věty v dané tematice - ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mluvení	
výstupy	učivo

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - podá základní informace týkající se jeho osoby - popíše vybavení třídy - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá 	<p>Aktivity směřující k procvičení mluvení, zbavení ostychu a rozvíjení schopností komunikace vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>Reprodukce probíraného textu</p> <p>Vyprávění na zadané téma</p> <p>Zajímavosti ze světa i z vlastního života</p>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Psaný projev	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - používá správné tvary probíraných gramatických jevů 	<p>Psaní a rozbor jednoduchých textů týkající se se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat dle tematických okruhů</p> <p>Náhrada podmětu zájmenem a použití přivlastňovacích zájmen</p> <p>Správné spojování jednoduchých vět do souvětí</p> <p>Psaní odstavců</p> <p>Rozlišení formálního a neformálního textu</p>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Čtení s porozuměním	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - snaží se o porozumění předloženého textu - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice 	<p>Četba výukových textů vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>Četba autentických materiálů</p>
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – Poznávání lidí	

Gramatika	
výstupy	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správné tvary probíraných gramatických jevů 	<p>Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Can, Must/Have to</p> <p>Počitatelná-nepočitatelná podstatná jména</p> <p>Minulý prostý čas</p> <p>Minulý průběhový čas</p> <p>Stupňování příd. Jmen</p> <p>Budoucí čas pomocí going to</p> <p>Budoucí čas</p> <p>Předpřítomný čas</p> <p>Příslovce</p>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- a) rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně;
- b) rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.

Mluvení, žák:

- a) se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích,
- b) mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;
- c) vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

Čtení s porozuměním, žák:

- a) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech;
- b) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.

Psaní, žák:

- a) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;
- b) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- c) reaguje na jednoduché písemné sdělení.

Tematické okruhy učiva	
Technologie kolem nás Příroda Počasí Katastrofy Jídlo a pití Film a televize Sport	
Slovní zásoba	
výstupy	učivo
Žák - rozumí a používá probíranou slovní zásobu - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby - dokáže odvodit význam neznámého slova z kontextu	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; Práce se slovníkem
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mluvení	
výstupy	učivo
Žák - připraví vyprávění na dané téma - v kontextu probírané látky vede rozhovor - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - klade otázky k tématu a na podobné otázky odpovídá	Aktivitu směřující k procvičení mluvení, zbavení ostychu a rozvíjení schopností komunikace vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Reprodukce probíraného textu Vyprávění na zadané téma, Rozhovor
Přesahy:	

Průřezová témata:

Psaný projev	
výstupy	učivo
Žák - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice - používá správné tvary probíraných gramatických jevů	Psaní a rozbor jednoduchých textů týkajících se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat dle tematických okruhů Krátké texty na zadané téma. Společné vypracovávání projektů, Plakáty
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Čtení s porozuměním	
výstupy	učivo
Žák - snaží se o porozumění předloženého textu - používá řadu frází, ustálené věty v dané tématice	Četba výukových textů vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Četba autentických materiálů
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Poslech	
výstupy	učivo
Žák: - pokouší se o porozumění poslechu autentických materiálů - seznamuje se s frázovými slovesy a běžnými obraty, seznamuje se s odchylkami ve výslovnosti	Poslech autentických textů Vyhledávání informace v poslouchaném textu Poslech známých i méně známých písní
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Gramatika	
výstupy	učivo
Žák: - používá správné tvary probíraných gramatických jevů	Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka Stavová slovesa Porovnání přítomných časů – přítomný prostý / přítomný průběhový Slovesa + -ing / slovesa + to-infinitiv Nepravidelná slovesa Porovnání minulých časů – minulý prostý / minulý průběhový / předpřítomný čas Stupňování příd. jmen – porovnávání
Přesahy:	
Průřezová témata:	

12. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech;
- rozumí obsahu jednoduché promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.

Mluvení, žák:

- a) se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;
- b) mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;
- c) vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

Čtení s porozuměním, žák:

- a) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech;
- b) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.

Psaní, žák:

- a) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;
- b) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- c) reaguje na jednoduché písemné sdělení.

Tematické okruhy učiva
Sport Prázdniny a cestování Vztahy v rodině a s přáteli Zločin a zločinci Školní život

Slovní zásoba	
výstupy	učivo
Žák - rozumí frázím a slovní zásobě z probíraných oblastí a používá je - zvládá probírané gramatické jevy - je schopen reagovat v běžných životních situacích - zeptat se na cestu, požádat o pomoc, domluvit schůzku, nakupovat apod.	Upevňování probraného, slova z reálného života Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; Práce se slovníkem
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV- Komunikace	

Četba	
výstupy	učivo
Žák - snaží se o porozumění předloženého textu - používá řadu frází, ustálené věty v dané tematice	Četba časopisů a novin, reálií Četba krátkých příběhů autentického materiálu Práce se slovníkem
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Psaní	
výstupy	učivo
Žák - používá řadu frází, ustálené věty v dané tematice - používá správné tvary probíraných gramatických jevů	Tvorba prezentací, tvůrčí psaní, společně vypracovávání projektů
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mluvení
----

výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá probírané gramatické jevy - umí pohovořit o návštěvě kulturní akce, knize, filmu - je schopen reagovat v běžných životních situacích - zeptat se na cestu, požádat o pomoc, domluvit schůzku, nakupovat apod. - snaží se konverzovat pomocí internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - společenské fráze - žádosti, prosby, poděkování, řešení problémů - tvoření dialogů <p>Praktické využití anglického jazyka (ICT, eTWINNING)</p>
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV- Komunikace	

Poslech	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí frázím a slovní zásobě z probíraných oblastí a používá je - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech rodilých mluvčích - sledování filmu v angličtině
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Gramatika	
výstupy	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správné tvary probíraných gramatických jevů 	<ul style="list-style-type: none"> Pórování budoucích časů – going to / will Podmínkové věty 1. a 2. typu Modální slovesa Povolení, zákazy, rady Vztažné věty Trpný rod Pořádek slov ve větě Celkový přehled anglických časů
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E4 NĚMECKÝ JAZYK

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

- a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Německý jazyk je vyučován jako druhý cizí jazyk. Osvojování německého jazyka snižuje jazykovou bariéru, přispívá k osobnímu rozvoji žáka, pomáhá v budoucím studiu a umožňuje lepší pracovní uplatnění. Rozšiřuje žákovo poznání odlišných kulturních tradic i jiného způsobu života (např. díky tradičním zájezdům na adventní trhy v Německu nebo Rakousku). Požadavky na vzdělání v německém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Německý jazyk se vyučuje od 6. do 9. třídy jako druhý cizí jazyk, hodinová dotace je následující: v 6. a 7. třídě 2 hodiny týdně, v 8. třídě 3 hodiny týdně a v 9. třídě 2 hodiny týdně německého jazyka. Výuka probíhá ve specializované jazykové učebně.

- b) výchovné a vzdělávací strategie:

Německý jazyk má sloužit jako prostředek dorozumívání a získávání poznatků. Pozornost je věnována jak aktivním (mluvení a volnému psaní) tak i receptivním (porozumění psanému i mluvenému textu) řečovým dovednostem. V tomto předmětu se využívá odlišných možností žáků a zapojují se do výuky skupinové a individuální formy výuky. Podporováno je další rozvíjení komunikačních dovedností žáků s rodilými mluvčími (např. i zájezdy do německy mluvících zemí).

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 6. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
počet hodin						2	2	3	2

3. Cílové zaměření předmětu

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- učitel vede žáka k pochopení smyslu komunikovat německy pro praktický a profesní život;
- vede žáka k práci s dvojjazyčnými slovníky;
- motivuje k dalšímu studiu.

Kompetence k řešení problému:

- učitel vede žáka k uvědomění si shod a odlišností německého, anglického a českého jazyka;
- učí žáka vyjádřit jiným způsobem obsah sdělení, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáka k porozumění sdělení v německém jazyce;
- učí žáka komunikovat v situacích, které vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací;
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence občanské:

- učitel vede k respektu, k ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví;
- vede žáky k tomu, aby získaly představu o kultuře německy mluvících zemí;
- žák pod vedením učitele je schopen nahlížet na dějiny z různých pohledů a v historických souvislostech.

Kompetence pracovní:

- vede žáky k správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium;
- vede žáka ke kooperaci se spolužáky.

5. Průřezová témata: MKV – Podpora multikulturality

VMEGS – Jsme Evropané

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat, a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí jednoduchým pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí základním informacím v poslechových textech, které se týkají každodenních témat.

Mluvení, žák:

- je schopen se zapojit do jednoduchého rozhovoru;
- sdělí základní informace, které se týkají osvojovaných témat;
- odpovídá a je schopen klást otázky týkající se osvojovaných témat;
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.

Čtení s porozuměním, žák:

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;
- rozumí slovům a větám, které se vztahují k osvojovaným tématům;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.

Psaní, žák:

- sdělí písemně základní údaje o své osobě, své rodině, vyplní základní údaje do formulářů;
- napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět.

Seznámení s německým jazykem	
výstupy	učivo
Žák - snaží se správně vyslovovat otevřené o přehlásky ä, ö, ü - snaží se správně vyslovovat skupiny hlásek oh,	- seznámení s německou abecedou - pravidla výslovnosti - pravidla německého pravopisu

ie, eh, ah ee, ch, sch, ei, eu - snaží se správně vyslovovat hlásku -d a skupinu hlásek -er v pozici na konci slova - snaží se správně vyslovovat skupiny hlásek eh, ee, ch, sch- - snaží se správně vyslovovat skupiny hlásek sp, st na začátku slov	
Přesahy: Český jazyk, Anglický jazyk	
Průřezová témata:	

První kontakty	
výstupy	učivo
žák - umí představit sebe - pozdraví, osloví a poděkuje - umí se zeptat na jméno a věk, bydliště, na tyto otázky umí odpovědět - umí se zeptat, jak se daří a na tuto otázku i odpovědět - dovede říci, kterým jazykem se mluví v určité zemi - zeptá se nějaké osoby na původ, umí na tuto otázku odpovědět - umí lokalizovat město v nějaké z německy mluvících zemí	- správná výslovnost německých hlásek - pozdravy - poděkování - představování - slovosled věty oznamovací - otázka (W-Frage) - větná negace - názvy německy mluvících zemí a některých měst
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata: MKV 4	

Doma	
výstupy	učivo
Žák - zná základní slovní zásobu k tematickému okruhu doma, umí říct, co kdo dělá a co by chtěl dělat - umí se zeptat v telef. hovoru na jméno a věk, bydliště, e-mail, telefonní číslo, na tyto otázky umí odpovědět - umí užívat v přítomnosti tvary nepravidelných sloves: sein, haben - umí užívat v přítomnosti modální sloveso möchten, - probranou slovní zásobu se snaží používat aktivně ve tvarech 1. pádu sg. - seznamuje se s nepravidelnými slovesy	- slovní zásoba k tematickému okruhu doma - číslovky základní 21-1000 - telefonický rozhovor - slovesa se změnou kmenové souhl. (e-i, e-ie) - sloveso möchten - slovesa sprechen,
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba	
výstupy	učivo
žák - umí formulovat jednoduchou větu oznamovací - umí formulovat jednoduchou otázku zjišťovací a otázku doplňovací	- věta oznamovací, tázací

- rozpozná zápor větný a slovní, umí formulovat jednoduchou zápornou odpověď pomocí nicht, - rozumí a umí užívat idiomatické tvary - tvoří jednoduché věty s přísudkem slovesně-jmenným	- zápor - wie geht's?
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Sport	
výstupy	učivo
žák - umí se zeptat, jaké koníčky má jeho spolužák, jaké druhy sportu dělá, co by chtěl, může nebo musí dělat a na tyto otázky dokáže odpovědět - dovede se zeptat a říci, co dělá rád, co je pro něj nudné a co zajímavé - zná a užívá tázací zájmeno welcher	- slovní zásoba -volný čas, koníčky, sport - sportovní náčiní, - tázací zájmeno welcher
Přesahy: Tělesná výchova	
Průřezová témata:	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat, a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí jednoduchým pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí základním informacím v poslechových textech, které se týkají každodenních témat.

Mluvení, žák:

- je schopen se zapojit do jednoduchého rozhovoru;
- sdělí základní informace, které se týkají osvojovaných témat;
- odpovídá a je schopen klást otázky týkající se osvojovaných témat;
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.

Čtení s porozuměním, žák:

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;
- rozumí slovům a větám, které se vztahují k osvojovaným tématům;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.

Psaní, žák:

- sdělí písemně základní údaje o své osobě, své rodině,
- vyplní základní údaje do formulářů;
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět.

Škola	
výstupy	učivo

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí užívat v přítomnosti tvary pravidelných sloves v sg. i pl. - zná základní slovní zásobu k tematickému okruhu škola a užívá ji v jednoduchých větách - zná a umí užívat předložky in, bei ve vazbách přísl. určení místa 	<ul style="list-style-type: none"> - časování sloves v singuláru a plurálu - dny v týdnu - názvy vyučovacích předmětů - názvy školních potřeb - zájmeno kein - plurál substantiv
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Moje rodina	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen říci, kdy se narodil, kolik je mu let, koho má pozvat na narozeninovou oslavu, - umí užívat v přítomnosti tvary pravidelných sloves pozná a užívá člen určitý a neurčitý u tvarů 1. pádu podstatných jmen - probranou slovní zásobu se snaží používat aktivně ve tvarech 1. p. - zná osobní a přivlastňovací zájmena – můj a tvůj, užívá je ve tvarech 1. pádu ve větách oznamovacích a tázacích 	<ul style="list-style-type: none"> - členové rodiny - letopočty, měsíce, roky, - dny v týdnu, - číslovky základní 0-20, - časování sloves v 1., 2., 3. os sg. i pl. - člen určitý a neurčitý v 1. pádu - osobní a přivlastňovací zájmena (ein,mein dein, v nominativu)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Lidé	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - probranou slovní zásobu se snaží používat aktivně ve tvarech 1. a 4. p. - umí užít tvaru příd. jména v 1. pádu na pozici shodného přívlastku - zná a užívá tázací zájmeno wo, waszná a užívá ukazovací zájmeno das - pozná a užívá člen neurčitý u tvarů 4. pádu podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> - akuzativ substantiv - přídavná jména charakterizující osoby, věci - slovesa se změnou kmenové samohlásky (e-i) - vykání - osobní a přivlastňovací zájmena
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mladí lidé	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -umí užívat ve větách osobní zájmena ve 4. pádě -zná a užívá tázací zájmeno wer, was, wen, warum -umí užívat v přítomnosti modální sloveso mögen, möchten - pojmenuje základní barevnou škálu - zeptá se nějaké osoby na její znalost jazyků a na tuto otázku odpoví - zná osobní a přivlastňovací zájmena, užívá je ve tvarech 1. pádu ve větách oznamovacích a 	<ul style="list-style-type: none"> - vazby 4. pádu se členem neurčitým i určitým - osobní zájmena er, sie, es v akuzativu - tázací zájmena wer,was, warum v 4. pádu - zájmeno warum - sloveso mögen - barvy - slovní zásoba - osobní a přivlastňovací zájmena

tázacích	
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata:	

Můj denní program	
výstupy	učivo
žák - umí užívat v přítomnosti modálních sloves - užívá neosobní formy man - zná a umí užívat předložky ve vazbách s příslovecným určením času	- časové údaje - předložky časového významu am, im, um - podmět man - modální slovesa: mögen, müssen, können - slovesa s odlučitelnou předponou - kdy – datované události, čas - každý den, minulý měsíc, poslední rok
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Dobrou chuť	
výstupy	učivo
žák - dovede říci, že potřebuje nějakou věc, ví, kde ji koupí, - pojmenuje základní druhy jídel - přivolá v restauraci číšníka a objedná si jídlo - probranou slovní zásobu se snaží používat aktivně ve tvarech 3. pádu - zná osobní zájmena a užívá je ve tvarech 3. pádu ve větách oznamovacích a tázacích	- slovní zásoba – názvy potravin, jídel, jídelníček, v restauraci - substantiva v dativu (názvy jídel a pochutin) - osobní zájmena v dativu, přivlastňovací zájmena v dativu
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba	
výstupy	učivo
žák - umí formulovat větu a otázku s více slovesy - umí formulovat větu a otázku s modálními slovesy - dokáže správně používat osobní zájmena ve větě ve 4. pádě - dokáže správně používat tázací zájmena ve 4. pádě - používá správně slovesa s odlučitelnými předponami	- modální slovesa, slovesa s odlučitelnými předponami ve větě - osobní a tázací zájmena ve 4. pádě ve větě
Přesahy:	
Průřezová témata:	

8. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP

Poslech s porozuměním, žák:

- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat, a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí jednoduchým pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje;

- c) rozumí základním informacím v poslechových textech, které se týkají každodenních témat.

Mluvení, žák:

- je schopen se zapojit do jednoduchého rozhovoru;
- sdělí základní informace, které se týkají osvojovaných témat;
- odpovídá a je schopen klást otázky týkající se osvojovaných témat;
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.

Čtení s porozuměním, žák:

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;
- rozumí slovům a větám, které se vztahují k osvojovaným tématům;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.

Psaní, žák:

- sdělí písemně základní údaje o své osobě, své rodině,
- vyplní základní údaje do formulářů;
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět;
- je schopen psát e-mail, dopis a krátký text o sobě a dalších osvojovaných tématech.

Výslovnost	
výstupy	učivo
žák - zvládá intonaci vět tázacích - rozlišuje a osvojuje si délku samohlásek v závislosti na jejich postavení - snaží se mluvit se správnou intonací	- tázací věty zjišťovací, doplňkové a následné oznamovací - dlouhé a krátké samohlásky a, e ,i, o, u, přehlasované samohlásky
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata:	

Prázdniny	
výstupy	učivo
Žák - zná a umí používat vazbu es gibt - používá správné předložky s názvy zemí a měst - používá správné předložky s geografickými názvy - orientuje se ve světových směrech - umí se zeptat, kam dotyčný rád jezdí na prázdniny /dovolenou/, pojmenovat přírodní krajinu, odpovědi rozumí a na otázky dokáže odpovědět - zná tvary minulého času Präteritera a sloveso sein; haben	- vazba es gibt - předložky s geografickými názvy - světové směry - sloveso sein a haben v minulém čase
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata:	

Jsem nemocný	
výstupy	učivo
Žák - umí stručně popsat své zdravotní potíže, je schopen vést dialog na toto téma u lékaře a	- slovní zásoba - názvy částí lidského těla - druhy nemocí a úrazů, léky

<p>dokáže se objednat k lékaři</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede popsat základní typy úrazů - umí užívat v prezentu modálních sloves - zná přivlastňovací zájmena sein, ihr, užívá je ve tvarech 1. pádu ve větách oznamovacích a tázacích - umí formulovat větu s uplatněním slovosledu s posunutým podmětem - pokouší se tvořit věty s příslovečným určením - oznamovací i tázací 	<ul style="list-style-type: none"> - modální slovesa - přivlastňovací zájmena
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Hudba je můj koníček	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a užívá tvary podstatných jmen ve spojení s přivlastňovacím zájmenem v 1. a 4. pádu - umí používat tvary podstatných jmen ve 3. pádu - osvojí si princip vytváření složených podstatných jmen - postupně zvládá užívat slovesa v perfektu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní slovní zásoba pro zvládnutí jednodušších komunikačních situací – na téma hudba, osobní záliby, názory, zvyklosti, - perfektum sloves haben a sein - perfektum pravidelných sloves - perfektum nepravidelných sloves - perfektum smíšených sloves - přivlastňovací zájmena unser, euer
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Co budu dnes dělat?	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná a umí užívat předložky směrového významu ve vazbách přísl. určení místa - si osvojuje tvorbu řadových číslovek v 1. a 4. pádu - umí používat slova označující letopočty - žák popíše osoby a věci - zná pravidla pořádku slov ve větě- příslovečné určení místa a času 	<ul style="list-style-type: none"> - předložky - řadové číslovky - datum, popis osob a věcí - slovosled
Přesahy:	
Průřezová témata:	

U nás doma	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní slovní zásobu k tem. okruhu byt, dům, vybavení bytu a užívá ji v jednoduchých větách - zná a umí užívat předložky ve vazbách s 3. a 4. p. - dokáže formulovat jednoduchou otázku zjišťovací a otázku doplňovací - žák umí používat věty s předmětem ve 3. a ve 4. pádě - umí tvořit správný slovosled vět modálních s 	<ul style="list-style-type: none"> - tem. okruh domov, okolí - předložky s 3. a 4. pádem - slovosled vět s předmětem ve 3. a ve 4. pádě - osobní a přivlastňovací zájmena ve větách oznamovacích, tázacích a rozkazovacích

infinitivem a vět rozkazovacích - zná osobní a přivlastňovací zájmena, užívá je ve tvarech 1., 3. a 4. pádu - zná a užívá tázací zájmeno wer , wem, wen	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba	
výstupy	učivo
žák - umí správně préteritum sein a haben ve větě - používá ve větě perfektum	- préteritum sein a haben - perfektum sloves
Přesahy:	
Průřezová témata:	

9. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat, a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí jednoduchým pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí základním informacím v poslechových textech, které se týkají každodenních témat a jsou-li pronášena pomalu a zřetelně;
- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy;
- žák dokáže identifikovat potřebné informace v poslechových textech a umí je dále interpretovat (např. přiřadí či doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah poslouchaného textu);

Mluvení, žák:

- je schopen se zapojit do jednoduchého rozhovoru;
- sdělí základní informace, které se týkají jeho rodiny, kamarádů, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- odpovídá a je schopen klást otázky týkající se osvojovaných témat;
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby;
- shrne a ústně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace;
- sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek;
- vypráví jednoduchý příběh jako sled událostí za použití minulého času;
- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.

Čtení s porozuměním, žák:

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;
- rozumí slovům a větám, které se vztahují k osvojovaným tématům;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku;
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu.

Psaní, žák:

- a) sdělí písemně základní údaje o své osobě, své rodině,
- b) vyplní základní údaje o sobě do formulářů;
- c) napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět;
- d) je schopen psát e-mail, dopis a krátký text o sobě a dalších osvojovaných tématech;
- e) shrne a písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace;
- f) sestaví písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek.
- g) žák napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět

Můj vzhled, móda	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní slovní zásobu k tematickému okruhu vzhled - umí pojmenovat základní druhy oblečení a zeptat se na jeho barvu a odpovědět na otázku, co rád nosí - umí užívat v přítomnosti další modální slovesa - ve známých větách užívá osobní zájmena ich, du, Sie ve 3. pádě - osvojí si skloňování adjektiv, užívá je ve tvarech 1., 3. a 4. pádu 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba k tématu oblékání, doplňky - modální slovesa – wollen, sollen (použití) - osobní zájmena v dativu - adjektiva se členem určitým v 1., 3., 4. p
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skladba	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zápor větný a slovní - rozumí a umí užívat idiomatické tvary - umí odvozovat pravděpodobný význam jemu neznámých slov - osvojí si časování slovesa werden v přítomnosti - používá budoucí čas 	<ul style="list-style-type: none"> - větný a slovní zápor - idiomatické tvary - složená slova
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E5 MATEMATIKA

1. Charakteristika předmětu:

Obsahem předmětu Matematika je vzdělávací oblast Matematika a její aplikace.

Je realizován v běžných vyučovacích hodinách v kmenových třídách. Součástí předmětu je průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Při realizaci předmětu Matematika se vytvářejí předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy a pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku, vytrvalost, pracovitost a kritičnost.

Tato oblast je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky.

Oblast je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

- a) Číslo a proměnná – žáci si osvojují aritmetické operace. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním.
- b) Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které popisují běžné jevy reálného světa. Analyzují je z tabulek, diagramů a grafů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
- c) Geometrie v rovině a prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh v běžném životě.
- d) Nestandardní aplikační úlohy a problémy – jsou nezbytné pro rozvoj logického myšlení. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy.

2. Cílové zaměření matematiky

Vyučovací předmět Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci získávají početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel tak, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech, rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky. Vytváří předpoklady pro rozvoj myšlení a tím pro další úspěšné studium.

Ve vybraných třídách prvního stupně se vyučuje matematika podle metod prof. Hejného. Výstupy na konci 5. ročníku však musí odpovídat výstupům ŠVP. Rozvržení učiva v jednotlivých ročnících je upřesněno v tematických plánech.

Na 2. stupni je v 6. - 9. ročníku týdenní dotace 4 hodiny.

Vedle tradičních forem práce se využívá práce ve skupinách, založena na spolupráci a vzájemné pomoci. Výuka je částečně realizována v učebně výpočetní techniky.

Hodnocení žáka sleduje, jak je schopen aplikovat získané dovednosti, vědomosti, spolupracovat a obhajovat vlastní názory. Je zahrnut také aktivní projev ve vyučování.

Poznámka: rozšiřující učivo a výstupy jsou označeny *

3. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
počet hodin	4	5	5	5	5	4	4	4	4

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení: Učí se metodám poznávání matematiky a užívá je v praktických činnostech tím, že se seznamuje s několika různými postupy řešení. Učitel při výuce používá matematické termíny, znaky, symboly, rozvíjí tvořivost a učební dovednosti žáků, potřebné k samostatnému učení, používá vhodné učební pomůcky a věnuje se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problému: Učí se řešit problémové situace a úlohy běžného života tím, že si ověřují správnost řešení problémů, pokud možno prakticky. Učitel volí vhodné postupy, přiměřené věku tím, že žákům předkládá dostatečné množství vyřešených úloh a zadává dostatek úloh k samostatnému řešení, zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problémům, předkládá modely matematických postupů, vede žáky k jejich porozumění a správnému používání.

Kompetence komunikativní: Učí se užívat matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni věku jej používat při řešení praktických příkladů a slovních úloh. Je veden k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování v matematice. Učí se stručně, přehledně sdělovat postup tím, že učitel dává prostor pro samostatné řešení zadaných problémů a jejich ústní a písemnou obhajobu. Seznamuje žáky s historií matematiky, učí žáky aplikovat matematické postupy v praxi.

Kompetence sociální a personální: Je veden k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů, pracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje řešení matematických úloh a učí se vzájemně spolupracovat se všemi spolužáky ve třídě, škole. Učitel zadává dostatek úloh pro skupinu žáků a dává žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu, vytváří partnerské vztahy učitel-žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, uplatňuje individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské: Učí se poznávat realitu života tím, že je učitelem veden k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu. Učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků.

Kompetence pracovní: Žáci se učí zpracovávat data získaná pozorováním a měřením tím, že jsou učitelem seznamováni s různými metodami zápisu naměřených hodnot, vedeni k samostatnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu k jejich ověřování. Učitel u žáků rozvíjí smysl pro povinnost (příprava na výuku).

5. Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova;
- Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj;
- Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování, řešení problémů.

6. 1. ročník

Očekávané výstupy RVP

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE, žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose;
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly;
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života;
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci;
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky;
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Čísla 1 až 20	
výstupy	učivo
žák - na příkladech uvede pojmy menší, větší, rovno - rozpozná rozdíl mezi sčítáním a odčítáním - spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) - porovná čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20; přečte a zapíše čísla 0 až 20 - sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 10 v oboru 10 – 20; používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n- více a o n- méně v probíraném oboru	- číselný obor 0- 20 - vztahy menší, větší, rovno - číslice - znaménka >, <, =, +, - - součet čísel - rozdíl čísel - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání, odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů o n- více a o n- méně
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – Rozvoj schopností poznávání: rozvoj pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování, řešení problémů, poznávání lidí - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	
Geometrie	
výstupy	učivo
žák - orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za), aplikuje dané pojmy - rozezná a pojmenuje geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, hranol (krychle, kvádr), válec, koule - nachází v realitě jejich prezentaci	- geometrické pojmy: vpravo, vlevo, před, za - rovinné obrazce: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník - tělesa: kvádr, krychle, válec, koule
Přesahy: počítání s přechodem přes desítku – seznámení s učivem (docvičení ve 2. ročníku)	
Průřezová témata:	

7. 2. ročník

Očekávané výstupy RVP

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE, žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose;
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly;
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života;
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci;
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky;
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Číselný obor 0 až 100	
výstupy	učivo
žák - spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 - porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapiše pomocí symbolů - zaokrouhluje dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku - používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 - provádí z paměti početní operace s přirozenými čísly	- číselná řada a číselná osa - porovnávání čísel - čtení a zápis čísel - součet a rozdíl čísel - závorky - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání v oboru do 100 - řešení a vytváření úloh na sčítání a odčítání - malá násobilka 1- 5, pojmy podíl a součin
Přesahy: Člověk a svět- rodina (data, rodinné oslavy – starší, mladší, velký, malý, porovnání rozdílem)	
Průřezová témata:	

Geometrie	
výstupy	učivo
Žák - kreslí křivé a rovné čáry - rýsuje úsečky, měří a odhaduje jejich délku	- lomená čára, přímka, úsečka, bod, křivka - měření a odhad délky úsečky - tělesa: jehlan, kužel

- poznává geometrická tělesa v praxi - dokresluje jednoduché osově souměrné útvary	- útvary: mnohoúhelníky - osová souměrnost
Přesahy: podle možností třídy možno probírat i malou násobilku 6-10	
Průřezová témata:	

8. 3. ročník

Očekávané výstupy RVP:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE, žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose;
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly;
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života;
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci;
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky;
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Číselný obor 0 - 1000	
výstupy	učivo
žák - ovládá čtení a zápis trojčiferného čísla - vytvoří na příkladu konkrétní soubor s daným počtem prvků do sta - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovnává čísla do 1 000 - písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla - používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh - provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnávání, sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, třídí údaje na podstatné a nadbytečné - odhaduje výsledek řešení	- číselná řada, zápis čísel, porovnávání čísel, číselná osa - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel, odhad a kontrola výsledku - písemné algoritmy sčítání a odčítání - počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - čtení a zápisy trojčiferných čísel - porovnávání čísel pomocí číselné osy - řešení úloh na porovnávání trojčiferných čísel - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání
Přesahy: Člověk a svět – lidské tělo (měření tepu, teploty, měření postavy)	
Průřezová témata:	
Násobení a dělení, orientace v čase	
výstupy	učivo

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - automaticky užívá spoje násobitek - ovládá násobení dvojciferného čísla jednociferným v jednoduchých případech - dělí dvojciferné číslo jednociferným - určí neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech - čte a sestavuje tabulky násobků - pracuje s údaji ve schématech, tabulkách a grafech - ovládá násobení a dělení při řešení praktických úloh - řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným - odhaduje výsledek řešení - provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> - malá násobilka 6-10 - dělení se zbytkem - násobení, dělení dvojciferných čísel jednocifernými - automatizace všech spojů násobitek - řešení a vytváření slovních úloh na probírané operace i se dvěma různými početními úkony - tabulky, schémata, posloupnosti, grafy - orientace v čase - jednotky času
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Rovinné obrazce. Obvod	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - označí krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - rozlišuje rovnoběžky a různoběžky - vypočítá obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky - průsečík dvou různoběžek - čtvercová síť - rovinné obrazce, jeho strana, obvod - obvod stavby z krychlí - osová souměrnost - kružnice, kruh, poloměr, průměr
Přesahy: Člověk a svět – měřítko map a plánů	
Průřezová témata:	

9. 4. ročník

Očekávané výstupy RVP:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE, žák:

- a) využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;
- b) provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel;
- c) zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel;
- d) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel;
- e) modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku;
- f) porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- a) vyhledává, sbírá a třídí data;
- b) čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- a) narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici);

- b) užívá jednoduché konstrukce;
- c) sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;
- d) sestrojí rovnoběžky a kolmice;
- e) určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu;
- f) rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY, žák:

- a) řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry závislé na obvyklých postupech a algoritmech školní matematiky.

Číselný obor od 0 do 1 000 000	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - čte, zapisuje a zobrazuje čísla na číselné ose - zaokrouhluje čísla, provádí odhady a kontroluje výpočty - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních úkonů s čísly v daném oboru - řeší slovní úlohy na více početních úkonů - řeší slovní úlohy s nadbytečnými nebo nedostatečnými údaji - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí na příkladech z běžného života - využívá názor. obr. k určování poloviny, třetiny, pětiny, desetiny celku - porovná zlomky se stejným jmenovatelem, poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - orientuje se v tabulkách, grafech, diagramech 	<ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 - zápis čísel v desítkové soustavě - porovnávání čísel do 1 000 000 - písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení, dělení (jednoduchým dělitelem) - zaokrouhlování, odhady, zkoušky - početní operace a jejich procvičování v oboru do miliónu - řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní úkony, na vztahy o n-více, n-méně, n-krát více, n-krát méně - vymezení základních vlastností početních úkonů - části celku, zápis ve formě zlomku - porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem - závislosti a jejich vlastnosti, diagramy, grafy, tabulky
Přesahy: Člověk a svět – časová přímka	
Průřezová témata: OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednost	

Útvary v rovině	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - rýsuje čtverec, obdélník - vypočítá obvod mnohoúhelníku - zjistí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě s použitím jednotek obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky - průsečík - kolmice, kolmost - grafický součet a rozdíl úseček - kružnice, kruh - střed a poloměr kružnice - obvod mnohoúhelníku - rýsování libovolného čtverce, obdélníku - rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou - rýsování kružnice s daným středem a poloměrem
Přesahy: Člověk a svět – plány a mapy	
Průřezová témata:	

10. 5. ročník

Očekávané výstupy RVP

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE, žák:

- a) využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;
- b) provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel;
- c) zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel;
- d) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel;
- e) modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku;
- f) porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel;
- g) přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty;
- h) porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- a) vyhledává, sbírá a třídí data;
- b) čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- a) narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici);
- b) užívá jednoduché konstrukce;
- c) sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;
- d) sestrojí rovnoběžky a kolmice;
- e) určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu;
- f) rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY, žák:

- a) řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry závislé na obvyklých postupech a algoritmech školní matematiky.

Přirozená čísla	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose; zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - zapíše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (sčítaná nebo odčítaná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě přirozená čísla - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvouciferným dělitelem - řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly - vyjádří a zapíše celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a vyjádří vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruh. diagramu desetinné číslo - znázorní na číselné ose, přečte, porovná a zapíše celá čísla v rozmezí -100 až +100, nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě - pokouší se řešit nestandardní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla do 1 000 000 a přes milión - posloupnost přirozených čísel - porovnávání přirozených čísel - číselná osa a její užití - zobrazení přirozených čísel na číselné ose - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel větších než milión - početní úkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti - písemné algoritmy početních úkonů a jejich užití - odhady výsledků a kontrola výpočtu - řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - užití písemných algoritmů násobení (až čtyřciferní činitelé), dělení jedno a dvouciferným dělitelem - zápis ve formě zlomku - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - desetinná čísla - záporná čísla - řešení slovních úloh na jeden až dva početní úkony - užití vlastností početních úkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) - užití závorek (kulatá, hranatá, složená) - číselné a obrázkové řady, magické čtverce
Přesahy: Člověk a svět – Vesmír, Člověk a svět – Rozlohy států, počty obyvatel	
Průřezová témata: OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednost	

Rovinné obrazce, tělesa	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, ovládá výpočet obvodu a obsahu obdélníku a čtverce - zná a umí převádět jednotky obsahu cm^2, mm^2, m^2, ha - řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce - modeluje jednoduché souměrné útvary ve čtvercové síti podle osy souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukce obdélníku a čtverce - další jednotky obsahu (a, ha, km^2, mm^2) - výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce - odhady obvodu a obsahu - užití a převody jednotek obsahu a řešení úloh z praxe - osová souměrnost
Přesahy:	
Průřezová témata:	

11. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ, žák:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor;
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel;
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem);
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;
- porovnává soubory dat;
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku;
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary;
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh;
- načrtne a sestrojí rovinné útvary;
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar;
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;
- načrtne a sestrojí síť základních těles;
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY, žák:

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací;
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.

Desetinná čísla a zlomky	
výstupy	učivo
žák - vymezí pojem desetinné číslo - zaokrouhlí desetinná čísla na daný řád - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 ovládá písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel - bezpečně převádí jednotky délky, obsahu a hmotnosti, řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtům na desetinná čísla - dovede řešit úlohy na výpočet obvodů obsahů čtverce a obdélníka a povrchů kvádra a krychle - ovládá početní úkony na kalkulačtoru	- zavedení desetinných čísel - početní úkony s desetinnými čísly (sčítání, odčítání) - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel na desetiny a setiny - písemné násobení a dělení desetinných čísel - řešení úloh z praxe vedoucích k početním úkonům na desetinná čísla - převody jednotek délky, obsahu a hmotnosti - užití kalkulačtoru

Přesahy: Fyzika – měřené veličiny
Průřezová témata: OSV – Osobnostní rozvoj

Dělitelnost přirozených čísel	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí pojem prvočíslo - rozlišuje mezi číslem složeným od prvočíslem - provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele; zdůvodní rozdíl mezi číslem soudělným a nesoudělným - určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou až tří daných přirozených čísel - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele dvou až tří přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 (4, 6, 8, 9) - prvočísla, rozklad čísla na prvočinitele - společný dělitel, největší společný dělitel (2 – 3 přirozená čísla) - společný násobek, nejmenší společný násobek (2 – 3 přirozená čísla) - čísla soudělná a nesoudělná - řešení slovních úloh na největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Úhel a jeho velikost	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladu osu úhlu a jeho konstrukci - narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních a změřit jeho velikost pomocí úhlooměru - bezpečně užívá jednotky stupeň a minuta a jejich převod - ovládá sčítání a odčítání úhlů udané ve stupních a minutách - rozezná rozdíly mezi přímým, ostrým, pravým a tupým úhlem; vyznačí na příkladu vrcholový a vedlejší úhel a určí jejich velikosti - ovládá grafické posunování, sčítání a odčítání úhlů 	<ul style="list-style-type: none"> - úhel, osa úhlu (konstrukce) - velikost úhlu, jednotky (převody), úhломěr (užití), měření velikosti úhlu - přímý, ostrý, pravý a tupý úhel a jeho rýsování - vedlejší a vrcholové úhly a určení jejich velikostí - přenášení úhlu - sčítání a odčítání úhlů početně i graficky - násobení a dělení úhlů dvěma početně i graficky - rýsování úhlu dané velikosti ve stupních
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Osová souměrnost	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladu rozdíl mezi osou souměrnosti a osovou souměrností rovinného obrazce, na příkladu určí shodnost dvou rovinných obrazců - určí osu souměrnosti souměrného obrazce - sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti; určí osy souměrnosti čtverce, obdélníku, kružnice a půlkružnice - zná a umí načrtnout rovinu souměrnosti krychle - na modelu tělesa ukáže roviny souměrnosti (krychle, kvádr, jehlan, kužel) 	<ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - osová souměrnost a osa souměrnosti - osově souměrné obrazce a jejich konstrukce - shodnost rovinných obrazců (průsvitka) - určení osy osově souměrných obrazců - osa úsečky - osy souměrnosti čtverce a obdélníku - rovina souměrnosti
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Trojúhelník	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na daném trojúhelníku vyznačí jeho vnitřní a vnější úhly - charakterizuje rozdíl mezi rovnoramenným a rovnostranným trojúhelníkem - třídí a popíše různé druhy trojúhelníků - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku a vysvětlí vlastnost těžiště - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku a vyznačí jejich středy - určí, zda lze z daných úseček sestrojit trojúhelník (podmínky) - vysvětlí a provede konstrukci trojúhelníku ze tří stran - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní úhly trojúhelníku - rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - výšky trojúhelníku a jejich konstrukce - těžnice a těžiště trojúhelníku a jejich konstrukce - kružnice vepsaná a opsaná a jejich konstrukce - konstrukce trojúhelníku ze tří stran - trojúhelníková nerovnost - sestrojování kružnice opsané a vepsané trojúhelníku - sestrojování os vnitřních úhlů trojúhelníku a os jeho stran
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Objem a povrch krychle a kvádrů	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečně ovládá převody jednotek objemu - vysvětlí na příkladu rozdíl mezi stěnovou a tělesovou úhlopříčkou - vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle - sestrojí síť kvádrů a krychle - sestrojí obraz kvádrů a krychle ve volném rovnoběžném promítání - řeší jednoduché úlohy z praxe na výpočet objemů a povrchů kvádrů a krychle 	<ul style="list-style-type: none"> - objem tělesa v krychlové síti - základní a odvozené jednotky objemu a jejich převody - objem a povrch krychle a kvádrů - síť krychle a kvádrů - stěnová a tělesová úhlopříčka - volné rovnoběžné promítání - zobrazení krychle a kvádrů - výpočty objemu a povrchu kvádrů a krychle ve slovních úlohách
Přesahy:	
Průřezová témata:	

12. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP

ČÍSLO A PROMĚNNÁ, žák:

- a) provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;
- b) zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor;
- c) modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel;
- d) užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);
- e) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů;
- f) řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek);
- g) formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic;
- h) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;
- porovnává soubory dat;
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti;
- vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem;
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary;
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh;
- načrtne a sestrojí rovinné útvary;
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků;
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar;
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;
- načrtne a sestrojí síť základních těles;
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY, žák:

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací;
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.

Zlomky	
výstupy	učivo
žák - uvede daný zlomek na základní tvar - porovná dva zlomky - zobrazí daný zlomek na číselné ose - určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků - sčítá a odčítá dva až tři zlomky - násobí a dělí dva zlomky - upraví smíšené číslo na zlomek - určí převrácené číslo k danému zlomku - převede zlomek na desetinné číslo a naopak - užívá zlomky při řešení praktických situací - řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky	- zlomek, základní tvar zlomku - rozšiřování a krácení zlomků; rovnost zlomků - početní operace se zlomky - společný jmenovatel - převrácené číslo - smíšená čísla - porovnávání zlomků - zobrazování zlomků na číselné ose - sčítání a odčítání zlomků (převádění na společný jmenovatel) - násobení a dělení zlomků - převádění smíšených čísel na zlomky - převádění zlomku na desetinné číslo - řešení slovních úloh na využití početních úkonů se zlomky
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Celá čísla, racionální čísla	
výstupy	učivo

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapíše záporné a kladné číslo a zobrazí na číselné ose - určí opačné číslo k danému číslu - zobrazí dané racionální číslo na číselné ose - porovná dvě racionální čísla - určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy - sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě racionální čísla - užívá početní úkony s celými a racionálními čísly v praxi - řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - čísla kladná, záporná, navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - uspořádání celých čísel a jejich porovnání - sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel - záporná desetinná čísla, jejich zápis a jejich zobrazení na číselné ose - racionální čísla, jejich uspořádání a porovnání - početní operace s racionálními čísly - užití záporných čísel v praxi - určování opačného čísla k danému číslu - dvojí význam znaménka mínus - určování absolutní hodnoty daného čísla (geometrický model) - násobení a dělení číslem -1 - řešení slovních úloh vedoucích na početní úkony s celými čísly - řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná dvě veličiny poměrem - zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru - rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru - daný poměr zjednoduší krácením - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru - využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map - zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti - určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní - zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravouhlé soustavě souřadnic - umí přečíst souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic - narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky 	<ul style="list-style-type: none"> - poměr, převrácený poměr, postupný poměr - soustava souřadnic, osy souřadnic - přímá úměrnost a její graf - nepřímá úměrnost a její graf - trojčlenka - měřítko plánů a map - vyjádření poměru dělením, zlomkem - krácení a rozšiřování poměru - určování převráceného poměru k danému poměru - dělení celku na části v daném poměru - zvětšování a zmenšování v daném poměru - řešení slovních úloh vedoucích k užití poměru - určování měřítka plánů a map a rýsování jednoduchých plánek - zápis vztahů přímé a nepřímé úměrnosti pomocí tabulek - určování zda daný vztah je nebo není úměrnost - užití soustavy souřadnic, čtení souřadnic bodu a zakreslování bodu s danými souřadnicemi - sestrojování a čtení grafů přímé a nepřímé úměrnosti - řešení slovních úloh z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti - užití postupu řešení slovních úloh trojčlenkou
Přesahy: Zeměpis – měřítko map, Informatika – čtení a tvorba grafů v tabulkovém editoru EXCEL	
Průřezová témata:	

Procenta, úroky	
Výstupy	učivo

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí, kolik procent je daná část celku - určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent - určí celek z dané části a příslušného počtu procent - řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku - řeší jednoduché příklady na výpočet úroků 	<ul style="list-style-type: none"> - procento, základ, procentová část, počet procent - úrok - výpočet 1%, výpočet základu, procentové části, počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1%, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel) - řešení slovních úloh - jednoduché úrokování
Přesahy	
Průřezová témata:	

Shodnost, středová souměrnost	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - určí shodné útvary - užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu - sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu - sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti - určí osu osově souměrného rovinného obrazce - určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce - užívá shodná zobrazení (osovou a středovou souměrnost) v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků - shodná zobrazení, středová souměrnost - samodružný bod - útvar středově souměrný - určování shodných útvarů pomocí průsvitky - užití vět o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu - opakování osové souměrnosti - konstrukce obrazu ve středové souměrnosti - užití vlastností středově souměrných obrazců - řešení úloh z praxe
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Čtýřúhelníky, hranoly	
Výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti - rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti - sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku - sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou - vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžník a jeho vlastnosti - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - obdélník, kosodélník, čtverec a kosočtverec - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník a jeho vlastnosti - obvod a obsah lichoběžníku - hranol, jeho objem a povrch - konstrukce výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - rozlišování různých druhů rovnoběžníků podle jejich vlastností - výpočty obvodů a obsahů rovnoběžníků - řešení slovních úloh vedoucích k výpočtům obvodů a obsahů rovnoběžníků - výpočty obvodu a obsahu trojúhelníků - konstrukce lichoběžníků z daných prvků - řešení slovních úloh na výpočty obvodů a obsahů trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků - hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou základnou

	- výpočty objemů a povrchů těchto hranolů - úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů těchto hranolů - sítě těchto hranolů
Přesahy:	
Průřezová témata:	

13. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ, žák:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu;
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel;
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek);
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic;
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;
- porovnává soubory dat;
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti;
- vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem;
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku;
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary;
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh;
- načrtne a sestrojí rovinné útvary;
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků;
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar;
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;
- načrtne a sestrojí sítě základních těles;
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY, žák:

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací;
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.

Druhá mocnina a odmocnina. Pythagorova věta	
výstupy	učivo
žák - určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru - vysvětlí Pythagorovu větu z hlediska algebraického i geometrického - aplikuje použití Pythagorovy věty v praxi - řeší slovní úlohy z praxe na užití Pythagorovy věty	- druhá mocnina - určování druhé mocniny pomocí tabulek - druhá odmocnina - určování druhé mocniny pomocí tabulek - řešení slovních úloh z praxe na užití určování druhé mocniny a druhé odmocniny - řešení úloh s geometrickou tematikou - Pythagorova věta, její algebraický a geometrický význam - řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mocniny s přirozeným mocnitelem	
výstupy	učivo
žák - určí mocniny s přirozeným mocnitelem - ovládá základní početní operace s mocninami - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$	- mocniny s přirozeným mocnitelem (nejdříve třetí mocnina a odmocnina) - operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti - sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu; mocnina zlomku - zápis a čtení čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti (zkrácený tvar $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$)
Přesahy: Fyzika – zápis velkých čísel pomocí mocnin deseti $3,5 \cdot 10^{15}$ J	
Průřezová témata:	

Kruh, kružnice	
výstupy	učivo
žák - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice - sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice - užívá Thaletovu větu v praxi - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice	- kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky (tečna, sečna), vnější přímka - sestrojování kružnice daného poloměru - konstrukce tečny kružnice v daném bodě kružnice - tětíva; konstrukce průsečíků přímky a kružnice (i v soustavě souřadnic) - vzájemná poloha dvou kružnic; vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná; určování vztahů poloměrů dvou kružnic a středné - konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice; obsah kruhu, délka kružnice; číslo π ; výpočty obsahu kruhu, obvodu kruhu a délky kružnice - slovní úlohy na výpočet obsahu a obvodu kruhu
Přesahy:	
Průřezová témata:	
Výrazy	
výstupy	učivo

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech - sčítá a odčítá celistvé výrazy; násobí výraz jednočlenem; upraví výraz vytýkáním před závorku, násobí dvojčlen dvojčlenem a trojčlen trojčlenem - užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení výrazů 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná, výrazy s proměnnou - dosazování do výrazu - zápis slovního textu pomocí výrazů - celistvý výraz - mnohočlen, sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání před závorku - násobení mnohočlenu mnohočlenem - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Lineární rovnice	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na praktickém příkladu vysvětlí pojem rovnost - definuje lineární rovnici a její kořen (řešení) - zná ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provede zkoušku správnosti řešení a chápe její význam - vypočítá hodnotu neznámé za vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin - řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice, aplikuje řešení lineární rovnice na příklady z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost, vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - zkouška správnosti řešení - řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav - provádění zkoušky správnosti řešení - řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic - výpočet neznámá ze vzorce
Přesahy: Fyzika – rovnoměrný pohyb (úlohy o pohybu)	
Průřezová témata:	

Základy statistiky	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým (případně kruhovým) diagramem - čte tabulky a grafy a umí je interpretovat v praxi - určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián - čte a sestavuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech 	<ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor a statistické šetření - jednotka, znak, četnost - konkrétní provádění statistických šetření - třídění podle kvantitativních nebo kvalitativních znaků - zápis zjištěných údajů do tabulky - určování četnosti hodnot daného znaku - užití čárkovací metody - aritmetický průměr - výpočet aritmetického průměru - medián, modus - určování mediánu a modusu a jejich užití v praxi; diagramy – sloupkový, kruhový - čtení a sestavování sloupkového diagramu a kruhového diagramu - čtení a sestavování různých diagramů s údaji zadanými procenty
Přesahy: Informatika – čtení a tvorba grafů v tabulkovém editoru EXCEL	
Průřezová témata:	
Válec	
výstupy	učivo

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí síť válce - vypočítá objem a povrch válce - užívá pojmy kruh, kružnice, válec v praktických situacích - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce 	<ul style="list-style-type: none"> - válec, síť válce, podstavy a plášť válce - objem a povrch válce - modelování válce - konstrukce sítě válce - výpočty povrchu a objemu válce - řešení slovních úloh na výpočty objemu a povrchu válce
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Konstrukční úlohy	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní pravidla přesného rýsování - sestrojí osu úsečky, osu úhlu - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí soustředné kružnice 	<ul style="list-style-type: none"> - množiny bodů dané vlastnosti - základní konstrukční úlohy - základní pravidla přesného rýsování a jejich užití v praxi - sestrojování množin bodů dané vlastnosti - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků - rozbor konstrukční úlohy - zápis postupu konstrukce - provedení konstrukce
Přesahy:	
Průřezová témata:	

14. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP

ČÍSLO A PROMĚNNÁ, žák:

- a) provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu;
- b) zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;
- c) modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel;
- d) užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);
- e) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů;
- f) řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek);
- g) matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním;
- h) formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav;
- i) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, žák:

- a) vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;
- b) porovnává soubory dat;
- c) určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti;
- d) vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem;
- e) matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, žák:

- a) zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku;
- b) charakterizuje a třídí základní rovinné útvary;
- c) určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;
- d) odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;
- e) využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh;
- f) načrtne a sestrojí rovinné útvary;
- g) užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků;
- h) načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar;
- i) určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;
- j) odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;
- k) načrtne a sestrojí síť základních těles;
- l) načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;
- m) analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY, žák:

- a) užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací;
- b) řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.

Lomený výraz. Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli	
výstupy	učivo
žák - určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy; sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy; násobí a dělí dva lomené výrazy; převede složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli	- lomený výraz - definiční obor lomeného výrazu - početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení, dělení - složený lomený výraz a jeho úpravy - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli - řešení slovních úloh
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	
výstupy	učivo
žák - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou - provede zkoušku řešení - řeší soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech - řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	- soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací - řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou - řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy lineárních rovnic - řešení slovních úloh nazývaných "slovní úlohy na pohyb", "na společnou práci", "na směsi"
Přesahy: Fyzika – rovnoměrný pohyb (úlohy o pohybu)	
Průřezová témata:	
Funkce	

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná funkční vztah od jiných vztahů - určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce - sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = x^2$ a nepřímé úměrnosti $y = k/x$ - graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic - užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - funkce, definiční obor funkce, množina hodnot funkce - závislá a nezávislá proměnná - graf funkce - konstantní, rostoucí a klesající funkce - určování, kdy je funkce rostoucí a kdy je klesající - lineární funkce a její vlastnosti - graf lineární funkce - přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - kvadratická funkce $y = a \cdot x^2$, sestrojení grafu - nepřímá úměrnost $y = k/x$ a její graf - určování z tabulek a grafů různých závislostí, které jsou zadáním funkce - sestrojování grafů podle daných tabulek - užití grafu lineární nebo kvadratické funkce k řešení úloh z praxe - užití funkce $y = k/x$ k řešení úloh z praxe
Přesahy: Informatika – tvorba grafů	
Průřezová témata:	

Podobnost. Goniometrické funkce sinus a tangens v pravoúhlém trojúhelníku	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí podobné útvary v rovině - určí a použije poměr podobnosti - sestrojí rovinný obraz podobný danému - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami - sestrojí grafy funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$ - užije goniometrické funkce sinus a tangens ostrého úhlu při řešení úloh z praxe - užije goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtech objemů a povrchů těles - určí hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek nebo kalkulátoru 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost, poměr podobnosti, určení poměru podobnosti - určování podobných útvarů v rovině - podobnost trojúhelníků - věty o podobnosti trojúhelníků - poměr stran v podobných trojúhelnících - užití vět o podobnosti trojúhelníků ke zjišťování jejich podobnosti - dělení úsečky v daném poměru - praktické zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru - technické výkresy, plány a mapy - užití podobnosti při konstrukci plánů, výpočtu délky cest podle mapy, zhotovování modelů - goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku (jejich odvození pro ostré úhly) - funkce sinus, kosinus, tangens - užívání tabulek pro určování hodnot těchto funkcí pro ostré úhly a určování úhlu pro známou hodnotu funkce - užití funkcí sinus a tangens i při řešení úloh z praxe
Přesahy: Fyzika – kmitání	
Průřezová témata:	

Jehlan, kužel, koule	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí síť jehlanu - vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech - vypočítá objem a povrch kužele - užívá goniometrické funkce sinus, cosinus a tangens při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele v jednoduchých případech - vypočítá objem a povrch koule - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtu obsahu a objemu jehlanu, kužele nebo koule 	<ul style="list-style-type: none"> - jehlan, kužel - síť jehlanu - modelování jehlanu a kužele - konstrukce sítí jehlanu a kužele - objem a povrch jehlanu a kužele - výpočty objemu a povrchu jehlanu a kužele - řešení úloh z praxe na výpočty objemu a povrchu jehlanu a kužele i s užitím goniometrických funkcí sinus a tangens - koule, poloměr koule - objem a povrch koule - užití vzorců pro objem a povrch koule v praktických úlohách
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Základy finanční matematiky	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určí hledanou jistinu - vypočítá úrok z úroku - řeší jednoduché slovní úlohy z oblasti finanční matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> - úrok - jistina - úroková doba, úrokovací období, úroková míra - jednoduché úrokování - výpočet úroku, určování počtu dní úrokové doby - řešení slovních úloh z praxe
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E6 SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

1. Charakteristika předmětu

V 9. ročníku je vyučován předmět Seminář z matematiky. Je dotován jednou hodinou týdně. Předmět má pracovní charakter, procvičuje a rozšiřuje učivo probrané v hodinách matematiky. Současně slouží jako příprava pro další studium na středních školách.

Zaměřuje se na prohloubení znalostí o základních aspektech matematiky, zvládnutí algebraických operací, řešení soustav lineárních rovnic, prohlubuje učivo o objemech a površích těles. Procvičuje užití goniometrických funkcí a finanční matematiky v praxi. Náplň hodin je upravována a doplňována dle potřeb a schopností žáků. K procvičování různých tematických celků je využíván také počítačový program Matik 6-9.

Hodnocení žáka probíhá hlavně během hodin výuku, kdy je kladen důraz na ověřování znalostí a dovedností. Je zahrnut také aktivní projev ve vyučování.

Předmětem prolíná průřezové téma – Osobnostní a sociální výchova.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	0	0	0	1

3. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Viz E4 (Matematika a její aplikace)

4. Průřezová témata

Viz E4 (Matematika a její aplikace)

5. 9. ročník

ČÍSLO A PROMĚNNÁ, očekávané výstupy, žák:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek);
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním;
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav;
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU, očekávané výstupy, žák:

- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;
- načrtne a sestrojí síť základních těles;
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY, očekávané výstupy, žák:

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací;
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.

Desetinná čísla a zlomky	
Výstupy	učivo
žák - zaokrouhlí desetinná čísla na daný řád - porovná dva zlomky - násobí a dělí desetinná čísla - ovládá písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel a zlomků - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům na desetinná čísla a zlomky	- porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel na desetiny a setiny - porovnávání zlomků - početní úkony s desetinnými čísly a zlomky - písemné násobení a dělení desetinných čísel a zlomků - řešení úloh z praxe vedoucích k početním úkonům na desetinná čísla a zlomky
Přesahy: Fyzika – měřené veličiny	
Průřezová témata:	

Procenta, úroky	
Výstupy	učivo
Žák - určí kolik procent jaká daná část celku - určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent - určí celek z dané části a příslušného počtu procent - řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku - řeší jednoduché příklady na výpočet úroků	- procento, základ, procentová část, počet procent - úrok - výpočet 1%, výpočet základu, procentové části, počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1%, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel) - řešení slovních úloh - jednoduché úrokování
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Objemy a povrchy základních těles	
Výstupy	učivo
žák - sestrojí síť krychle, kvádrů, jehlanu, kužele - vypočítá objem a povrch krychle, kvádrů, jehlanu, kužele v jednoduchých případech	- krychle, kvádr, jehlan, kužel - modelování krychle, kvádrů, jehlanu, kužele - konstrukce sítí krychle, kvádrů, jehlanu, kužele - objem a povrch krychle, kvádrů, jehlanu, kužele - výpočty objemu a povrchu krychle, kvádrů, jehlanu, kužele
Přesahy:	
Průřezová témata:	

1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Na 1. stupni je hodina přiřazena do předmětu Člověk a svět v 5. ročníku, na 2. stupni je předmět vyučován v 5. a 8. ročníku. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 6. až 8. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9	
počet hodin	1	0	1	0	

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka se orientuje zejména, aby vedla žáky k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií;
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím;
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení;
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací;
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce;
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce;
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů;
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software;

- i) zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích;
- j) šetrné práci s výpočetní technikou.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- a) vedeme žáky k zájmu o informační a komunikační technologie;
- b) vyhledáváme a zpracováváme informace z internetových zdrojů;
- c) využíváme různost dostupného software a zpracováváme projekty obsahující textové, audio video sekce a učíme žáky plánovat a organizovat své projekty.

Kompetence k řešení problému:

- a) vedeme výuku tak aby žáci své poznatky aplikovali v jiných předmětech i v životě;
- b) vedeme žáky k týmové spolupráci a řešení pracovních problémů.

Kompetence komunikativní:

- a) vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou s učitelem a dalšími osobami;
- b) vedeme žáky ke komunikaci různými prostředky;
- c) učíme žáky argumentaci a vhodné způsoby k obhajobě svého názoru.

Kompetence sociální a personální:

- a) zařazujeme do výuky kooperativní projekty;
- b) podporujeme týmovou práci.

Kompetence občanské:

- a) vedeme žáky k dodržování etických pravidel při práci s internetem;
- b) vedeme žáky, za pomoci moderních komunikačních technologií, ke kladnému vztahu k jiným kulturám;
- c) využíváme moderních technologií k výuce globálního myšlení.

Kompetence pracovní:

- a) rozvíjíme pracovní kompetence při práci s výpočetní technikou;
- b) vytváříme projekty podporující dovednosti využitelné v budoucím zaměstnání;
- c) při týmové práci vedeme žáky k tomu, aby si vážili práce druhých.

5. Průřezová témata: Mediální výchova -Tvorba mediálního sdělení

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Vyhledávání informací a komunikace, žák: ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.

Zpracování a využití informací, žák:

- a) ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací;
- b) uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem;
- c) pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví;
- d) používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji;
- e) zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.

Klady hardware a software, MS WORD, MS EXCEL	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná části sestavy počítače, zná jména a funkce periférií - vytváří si vztah k výpočetní technice - vyjmenuje, jaké zná informační zdroje, vysvětlí co je to informace – obecně - orientuje se ve struktuře adresářů na disku, rozpoznává druhy souborů (dokumenty, obrázky, hudební soubory, videosoubory) – podle přípon - popíše zjednodušeně vznik informace a její distribuční cesty skrze jednotlivá médií - na webu vyhledává informace využitelné pro studium a zábavu - vytváří jednoduché dokumenty z dostupných informací, kombinuje text a obrazovou informaci - vytváří jednoduché dokumenty z dostupných informací, kombinuje text a obrazovou informaci - zvládá využití textového editoru při školní práci - dobře zná funkce jednotlivých prvků počítače, kapacitu jednotlivých paměťových zařízení - ovládá spouštění CD a DVD - aktivně používá školní výukové programy - vysvětlí rozdělení Hardware a Software 	<ul style="list-style-type: none"> - základní sestava počítače - údržba hardwaru a jednoduché opravy - přehled OS, adresářová struktura, kopírování, přesun dat autorský zákon a nelegální kopírování dat - etika a zásady slušnosti a upozornění na možnost zneužívání internetu - textový dokument, rozvržení textového dokumentu, úprava stylu a řezu písma - kreslení v prostředí - tvorba a úprava tabulek - předtisková příprava <p>MS EXCEL</p> <ul style="list-style-type: none"> - buňka, tabulka, list, sešit - úprava a editace buněk (řez písma, ohrazení a stínování) - tvorba matematických vzorců
Přesahy:	
<p>Průřezová témata: : MV - tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium technologické možnosti a jejich omezení (výuka průběžně s jednotlivými tématy) – možno řešit projektem, tvorbou individuálních nebo skupinových prací</p>	

7. 8. ročník

MS EXCEL, MS Power Point, počítačová grafika, digitální fotografie	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá nástroje a funkce tabulkového kalkulátoru pro práci s daty - ovládá tabulkový kalkulátor - vytváří jednoduché dokumenty z dostupných informací, kombinuje text a obrazovou informaci - prezentuje výsledky své práce za pomoci vhodného software a hardware - vytváří jednoduché prezentace pomocí nástrojů aplikací pro jejich tvorbu. - volí vhodné prostředky, vzhled, obsah. - při tvorbě využívá dostupné zdroje informací s ohledem k autorským právům 	<p>MS EXCEL</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba vzorců (násobení, suma, průměr) - tvorba grafů <p>MS Power point</p> <ul style="list-style-type: none"> - snímek, rozvržení snímku, vkládání textu a grafiky - animace, přechody snímků, automatická prezentace <p>Fotografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pixel, barevný model RGB a CMYK, rozlišení, rastr - grafické formáty, výběr v rastrové grafice, vektor - výplně a obrysy, transformace vektorových

<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmy v počítačové grafice - sleduje vývojové trendy informačních technologií a snaží se novým trendům přizpůsobovat svou práci s informacemi - je flexibilní při práci s rozdílnými systémy (aplikacemi) podobného typu - vysvětlí základní rozdíly mezi jednotlivými kategoriemi digitálních fotoaparátů a videokamer, jejich výhody a nevýhody pro běžného uživatele 	<p>objektů na jiné</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitální fotoaparáty - pořizování fotografií a jejich úprava
<p>Přesahy:</p> <p>Průřezová témata: MV - tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium, technologické možnosti a jejich omezení (výuka průběžně s jednotlivými tématy) – možno řešit projektem, tvorbou individuálních nebo skupinových prací</p>	

E8 ČLOVĚK A SVĚT

1. Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu Člověk a svět je vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a Informační a komunikační technologie. Je realizován v běžných vyučovacích hodinách v kmenových třídách a v učebně informatiky.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 1. až 5. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5
počet hodin	2	2	3	3	4

Svým obsahem i výchovným zaměřením otvírá Člověk a svět cestu k utváření základních potřebných životních postojů a hodnotových orientací žáka. Vyučování žáků se zaměřuje především na to, aby si osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovali se v něm, osvojili si potřebné vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině, obci, vlasti a Evropě. Zároveň by si žáci měli osvojit, jak se chovat při různých ohrožení, osvojují si vědomosti a dovednosti z dopravní výchovy a světa financí. K realizaci výuky slouží nejrůznější zdroje, vedle učebnic, encyklopedií, knih atp. také internet a informační technologie.

3. Výchovně vzdělávací strategie předmětu Člověk a svět

Ve vyučovacím předmětu Člověk a svět využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- vytváříme si jednoduchá kritéria pro vyhodnocování toho, co jsme se naučili, a také je používáme;
- vedeme žáky, aby se seznamovali s textovými zdroji (učebnice, dětské encyklopedie, knihy, časopisy, výukové programy, internet);
- pozorujeme a experimentujeme, získané výsledky porovnáváme, kriticky posuzujeme a vyvozujeme z nich s žáky závěry.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k hledání různých variant řešení problémů a vybíráme mezi nimi;
- k přijímání odpovědnosti za výsledek řešení;
- k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů;
- předkládáme dostatek informací z jazykových oborů.

Kompetence komunikativní:

- využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- vedeme k naslouchání promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinovou práci, podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu;
- učíme se hodnotit práci svou i druhých;
- vedeme žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:

- a) učíme vnímat krásy přírody a pečovat o ně;
- b) chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy;
- c) chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, tak, aby si žáci byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni.

Kompetence pracovní:

- a) vedeme žáky k plánování, pečlivému provedení a dokončení své práce;
- b) k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků, k adaptaci na změnu pracovních podmínek.

4. Průřezová témata

- a) OSV;
- b) Multikulturní výchova;
- c) Environmentální výchova;
- d) Výchova demokratického občana;
- e) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- f) Člověk a jeho zdraví.

5. 1. ročník

Očekávané výstupy RVP:

- a) rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;
- b) pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- c) využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;
- d) uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;
- e) dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných;
- f) chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.

Výuka	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se v prostředí domova a školy, zná bezpečnou cestu do školy - popíše své domácí prostředí - zná název obce a vypráví o zážitcích z cestování - pojmenuje příbuzenské vztahy v užší rodině, uvede povolání svých rodičů - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování a upozorní na ně - uvědomuje si rozdíly v povahách, potřebách a pocitech druhých lidí, seznamuje se se svými právy a povinnostmi - zvládne jednoduchý nákup - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina	- domov - škola - rodina - soužití a chování lidí, ohleduplnost, etické zásady - právo a spravedlnost - vlastnictví - režim dne, hodiny, - dny v týdnu, měsíce - život a změny v přírodě

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje dny v týdnu - pojmenuje čtvero ročních období a charakterizuje je - vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období - popíše změny v přírodě podle ročního období - časově zařadí Vánoce a Velikonoce - pozoruje a popisuje změny v přírodě - třídí přírodniny podle elementárních znaků 	
Přesahy: Český jazyk, Výtvarné a rukodělné činnosti	
Průřezová témata: OSV – Seberegulace, sebeorganizace, Poznávání lidí	

6. 2. ročník

Očekávané výstupy RVP:

- a) rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům;
- b) odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;
- c) projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům;
- d) roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě;
- e) pojmenuje některé známé osobnosti z oblasti kultury, historie a sportu, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.

Výuka	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vztahy širší rodiny (sestřenice, bratranec apod.) - posuzuje význam rolí členů rodiny - chápe důležitost různých povolání - používá základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - slušně požádá o pomoc a poděkuje - dodržuje stanovená a domluvená pravidla - dokáže se výrazně podílet na společném řešení problému - porovnává přírodu a život lidí ve své obci a mimo ni - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - rozlišuje denní režim dětí, práci a odpočinek - pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) a dokáže se o ně postarat - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - rozpozná běžně se vyskytující stromy, keře, 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina a povolání - obec, místní krajina - orientace v čase a časový řád - proměny přírody - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - rovnováha v přírodě

byliny, seznamuje se se zemědělskými plodinami - pojmenuje domácí čtyřnohá zvířata - zná některé živočichy chované pro radost - vyhledává informace (encyklopedie, beletrie, internet, knihovna)	
Přesahy: Český jazyk, Matematika, Výtvarné a rukodělné činnosti	
Průřezová témata: OSV – Sebepoznání a sebepojetí, Hodnoty postoje, praktická etika EV - Vztah člověka k prostředí	

7. 3. ročník

Očekávané výstupy RVP:

- rozezná přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost;
- rozeznává blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům;
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů;
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost;
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných;
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek;
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech;
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí;
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě);
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.

Výuka	
výstupy	Učivo
žák - nakreslí jednoduchý plán okolí svého bydliště a školy, v plánu města ukáže bezpečnou cestu do školy - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - pozná státní vlajku a hymnu, zná jméno prezidenta a hl. města a státu - seznamuje se se základními údaji z historie a současnosti místa, kde žije - orientuje se v časové ose - vyjmenuje významné památky a historické osobnosti regionu - seznámí se se Starými pověstmi českými	- obec, místní krajina - naše vlast - kultura, současnost a minulost v našem životě - regionální památky - báje, mýty, pověsti - práva dítěte - rostliny, houby, živočichové - látky a jejich vlastnosti - rovnováha v přírodě - lidské tělo - vývoj jedince - péče o zdraví - dopravní výchova (chodec, cyklista)

<ul style="list-style-type: none"> - zná svá práva a povinnosti a respektuje práva druhých - prohlubuje svou schopnost třídit přírodniny, popisuje stavbu těla vybraných živočichů a rostlin - provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, třídí látky podle vlastností a skupenství - seznamuje se s principem přírodní rovnováhy a dopadem lidské činnosti na přírodu, třídí odpad, rozezná a popisuje přírodní společenstva - rozliší základní části lidského těla - rozezná názvy běžných onemocnění - dodržování zásady osobní bezpečnosti a hygieny, dokáže vyhledat lékařskou pomoc (čísla tísňových volání) - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista) 	
<p>Přesahy:</p>	
<p>Průřezová témata: OSV – Mezilidské vztahy MKV – Multikulturalita, Princip sociálního smíru EV – Ekosystémy VDO – Občanská společnost a škola, Formy participace občana v politickém životě</p>	

8. 4. ročník

Očekávané výstupy RVP:

- a) určí a vysvětlí polohu své bydliště nebo pobytu vzhledem ke kraji a státu;
- b) určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě;
- c) pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy;
- d) rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik;
- e) vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě);
- f) rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení;
- g) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a které porušují základní lidská práva nebo demokratické principy;
- h) orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy;
- i) využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných nemovitých i movitých kulturních památek;
- j) objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka;
- k) vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období;
- l) zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí;
- m) využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života;
- n) rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- o) účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob;

- p) uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou;
- q) rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc;
- r) uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista;
- s) předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek;
- t) uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.

Výuka	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí svou obec do příslušného kraje, uvede polohu bydliště vzhledem ke krajině a státu, orientuje se na mapě i v krajině podle světových stran - z mapy ČR, plánu města vyčte základní údaje - zná symboly našeho státu a jejich význam - rozpozná porušování lidských práv ve svém okolí - rozezná soukromé, veřejné, osobní a společné vlastnictví, pokusí se sledovat příjmy a výdaje ve své domácnosti, porozumí pojmům banka, úspory a půjčka - dokáže zařadit probrané události na časovou osu, popíše proměny způsobu života, zná důvody pro zařazení hlavních svátků - při zkoumání vlastností látek změří základní veličiny - objevuje vzájemné vztahy mezi organismy, vysvětlí přizpůsobení organ. prostředí, hledá vztahy mezi živou a neživou přírodou - uvede vlastnosti živých organismů - na vycházkách v přírodě se chová ohleduplně k rostlinám a živočichům - má představu, jak žít zdravě - pojmenuje etapy lidského života - dokáže reagovat v situacích ohrožujících zdraví - ošetří drobná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> - regiony ČR, naše vlast, domov - okolní krajina, místní oblast, region (povrch, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu, orientační body a linie) - právo a spravedlnost - vlastnictví (rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky) - orientace v čase a časový řád (dějiny jako časový sled událostí, letopočet) - hl. události českých dějin od pravěku po 16.st. - látky a jejich vlastnosti - rovnováha v přírodě - rostliny, houby, živočichové - ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody - lidské tělo - péče o zdraví - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),
Přesahy:	
Průřezová témata: MKV – Lidské vztahy EV – Základní podmínky života OSV – Psychohygienu, Kooperace a kompetice	

9. 5. ročník

Očekávané výstupy RVP:

- a) rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli;
- b) vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického;

- c) zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemí;
- d) rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam;
- e) srovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulost a současnosti s využitím regionálních specifíků;
- f) objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dní;
- g) orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích;
- h) poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města;
- i) využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných nemovitých i movitých kulturních památek;
- j) porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy;
- k) zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat;
- l) založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- m) předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek;
- n) uplatňuje základní dovednost a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou;
- o) rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc;
- p) uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku;
- q) využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života;
- r) rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození;
- s) stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.

Základy práce s počítačem, žák:

- a) využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie;
- b) respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady;
- c) chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.

Vyhledávání informací a komunikace, žák:

- a) při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- b) vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- c) komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.

Zpracování a využití informací, žák pracuje s textem a obrázkem.

Výuka	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s mapou ČR, Evropy a polokoulí, plánem a náčrtem - vyhledá informace o osídlení, přírodě, hospodářství a kultuře v rámci ČR a Evropy, seznámí se s hl. orgány státní moci a některými jejich zástupci, s pojmem armáda ČR - citlivě reaguje na porušování lidských práv a demokratických principů, vysleduje problémy ve svém okolí a navrhne možnosti zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> - ČR, Evropa a svět - právo a spravedlnost (protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku, reklamace) - lidé a čas - hlavní události českých dějin od 17. stol. po současnost - látky a jejich vlastnosti - Země a vesmír

<ul style="list-style-type: none"> - nalézá vztahy mezi ději, využívá možnosti knihoven, sbírek, archivů, galerií pro pochopení minulosti - navštěvuje kulturní památky - dokáže zařadit probrané události na časovou osu, popíše proměny způsobu života - při zkoumání látek zapisuje svá pozorování - vyjmenuje planety sluneční soustavy, vysvětlí princip střídání dne a noci, ročních období - při třídění živých organismů pracuje s klíči, atlasy - posoudí lidské aktivity dopadu na prostředí a zdraví člověka - používá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí orgánových soustav, uplatňuje znalosti základů první pomoci - přiměřeně se chová v modelových situacích, které simulují mimořádné události - předvede v modelových situacích způsoby odmítání návykových látek - uvede příklady preventivní ochrany zdraví - chová se ohleduplně k druhému pohlaví, orientuje se v bezpečných způsobech sex. chování - informace vyhledává v knihovnách, databázích, na internetu - komunikuje pomocí internetu, běžných komunikačních zařízení - napíše krátký text na počítači, vloží obrázek - uvědomuje si nebezpečnost internetové komunikace, její anonymitu 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny, houby, živočichové - ochrana přírody - lidské tělo (základní stavba a funkce) - situace hromadného ohrožení, rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - návykové látky - péče o zdraví - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy <p>Základy práce s PC</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací a komunikace - zpracování a využívání informací - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
<p>Présahy:</p>	
<p>Průřezová témata: VDO – Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie VMEGS – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Témata prostupující všemi ročníky 1. stupně	
<p>výstupy</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - toleruje přirozené odlišnosti spolužáků - dodržuje pravidla soužití ve škole i mimo ni- respektuje rozdíly mezi jednotlivci - učí se obhájit svůj názor, připustí omyl - zvládá hygienické návyky, vytvoří si optimální denní režim, neohrožuje zdraví své a jiných Obezřetně přistupuje k setkání s neznámými lidmi, dodržuje základní pravidla účastníků silničního provozu, přiměřeně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - péče o zdraví - osobní bezpečí
<p>Présahy:</p>	
<p>Průřezová témata:</p>	

E9 DĚJEPIS

1. Charakteristika předmětu

Výuka dějepisu umožňuje žákům pochopit minulost lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které výraznou měrou ovlivnily osudy předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současné společnosti. Učivo je zaměřeno zejména na dějiny vlastního národa v kontextu s dějinami evropskými a světovými včetně dějin kultury, náboženství, vědy, techniky a způsobu života.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 6. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	2	2	2	2

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka a všechny její formy by měly vést k rozvíjení zájmu o minulost i současnost vlastního národa a vědomí jeho sounáležitosti s evropským děním a kulturou. Musí být přizpůsobena věku žáků, uspokojovat jejich touhu po příbězích. Přestože využívá všech forem práce, nesmí ztratit svůj převážně narativní charakter. K dalším efektivním metodám výuky patří práce s učebnicí, historickými mapami, odbornou literaturou v žákovské knihovně, dialogické metody a řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných učebních předmětech, z četby historické beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek apod. Žáci využívají i prostředky výpočetní techniky (např. internet). Nedílnou součástí výuky je i projektové vyučování. Žáci by si měli osvojit dovednost práce s dokumenty různého charakteru jako zdroje informací, naučit se orientovat v historických faktech, etických a politických otázkách, a vytvářet si pozitivní a morální hodnotový systém, který by uměli i přiměřenou formou obhajovat.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- vést žáky k chápání probírané oblasti v dějepisně zeměpisném kontextu;
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (školní knihovna, internet);
- klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem;
- využívat audio i video techniku, nabídky tvůrčích dílen, besed, příležitostně pořádáme tematicky zaměřené exkurze.

Kompetence k řešení problému:

- snažit se vést výuku tak, aby žáci vnímali nejrůznější společenské problémy jejich vývoji, při řešení objevovat souvislosti a závěry posuzovat z nejrůznějších hledisek;
- podle individuálních schopností a dovedností motivovat k zapojení do dějepisných soutěží a olympiád.

Kompetence komunikativní:

- učit žáky souvisle a výstižně formulovat své názory, vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím;
- učit žáky vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu;
- učit využít získané dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence občanské:

- a) pěstovat úctu k národním tradicím a k dědictví českého národa návštěvami společenských a kulturních akcí, výlety, besedami s pamětníky apod.;
- b) vést žáky k spoluvytváření a respektování dohodnutých pravidel, seznamujeme s pravidly slušného chování při návštěvách kulturních akcí a dbáme na jejich dodržování;
- c) vést žáky k nenásilné cestě k řešení konfliktu;
- d) učit žáky tolerovat a respektovat odlišnosti lidí, skupin i různých společenství, pokud nejsou v rozporu s principy demokracie, občanské společnosti a udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní:

- a) vést žáky k nacházení způsobů, jak využít znalostí získaných ve škole pro svůj další rozvoj k objektivnímu sebehodnocení;
- b) vést žáky k tomu, aby se poučili z historie pro budoucnost.

5. Průřezová témata:

- a) Výchova demokratického občana;
- b) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- c) Multikulturní výchova.

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH, žák:

- a) uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků ;
- b) uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány;
- c) orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI, žák:

- a) charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu;
- b) objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost;
- c) uvede příklady archeologických kultur na našem území.

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY, žák:

- a) rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací;
- b) uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví;
- c) demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem;
- d) porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.

Člověk v dějinách	
výstupy	Učivo
žák - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků; uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronolog. sledu	- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny - historický čas a prostor
Přesahy: Výtvarná výchova, Výchova k občanství	
Průřezová témata:	

Počátky lidské společnosti	
výstupy	Učivo
žák - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na našem území	- člověk a lidská společnost v pravěku - starší, mladší a pozdní doba kamenná - střední Evropa v pravěku
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata:	

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	
výstupy	Učivo
žák - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem a životem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s dalšími starověkými náboženskými systémy - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- nejstarší starověké civilizace (Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína, kultury východního Středomoří – Chetitě, Fénicičané, Židé, Peršané, Kréta) a jejich kulturní odkaz - antické Řecko a Řím - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím (Keltové a Germáni na našem území)
Přesahy: Český jazyk a literatura, Výtvarná výchova	
Průřezová témata: VMEGS - Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA, žák:

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států;
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti;
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech;
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám;
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury;
- vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky;
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.

Křesťanství a středověká Evropa	
výstupy	Učivo
žák - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik,	- nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich

christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a arabské (islámské) kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství, církve a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah katolické církve ke kacířství a jiným věroukám, roli inkvizice - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	specifický vývoj - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Velká Morava a český stát v období vlády Přemyslovců a Lucemburků, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost - renesance, humanismus, husitství a další proudy reformace, protireformace a jejich šíření Evropou
Přesahy: Český jazyk, Výchova k občanství, Výtvarná výchova	
Průřezová témata: VMEGS - Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie MKV - předsudky a vžitá stereotypy, příčiny a důsledky diskriminace, důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích	

8. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP

Objevy a dobývání. Počátky nové doby, žák:

- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky;
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie;
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky;
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus;
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.

Modernizace společnosti, žák:

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti;
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé;
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů;
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.

Objevy a dobývání. Počátky nové doby	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život, vysvětlí pojem stavovská monarchie - popíše příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny, průběh a důsledky třicetileté války 	<ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus, husitství a další proudy reformace, protireformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa český stát a velmoci v 15. - 18. století (vláda Jiřího z Poděbrad, Jagellonců a prvních Habsburků) - barokní kultura a osvícenství, třicetiletá válka
Přesahy: Hudební výchova, Český jazyk a literatura, Výtvarná výchova	
Průřezová témata: MKV - Principy demokracie - odlišné myšlení a vnímání světa	

Modernizace společnosti	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná proces utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích 	<ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa, sjednocení Německa, Itálie, vznik Rakousko-Uherska - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
Přesahy: Český jazyk a literatura, Výtvarná výchova	
Průřezová témata: MKV - postavení národnostních menšin	

9. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI, žák:

- a) na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy;
- b) vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.

MODERNÍ DOBA, žák:

- a) na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky;
- b) rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů;

- c) charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu;
- d) na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv;
- e) zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT, žák:

- a) vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků;
- b) vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce;
- c) posoudí postavení rozvojových zemí;
- d) prokáže základní orientaci v problémech současného světa.

Moderní doba	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - vyjmenuje příčiny a důsledky první a druhé světové války, stručně popíše jejich průběh, na příkladech doloží zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, jejich společné a rozdílné rysy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - konflikty mezi velmocemi, boj o kolonie - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - nové politické uspořádání Evropy, vznik SSSR a postavení USA ve světě; vznik ČSR, její hospodářsko- politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy -komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro ČSR a svět - druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války
Přesahy: Český jazyk a literatura, Výchova k občanství	
Průřezová témata: MKV - Princip sociálního smíru a solidarity - příčiny a důsledky diskriminace, postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti, jejich rozpoznávání a důvody vzniku	

Rozdělení a integrující se svět	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské, politické, hospodářské a vojenské důvody spolupráce uvnitř západního a východního bloku - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - Československo od únorového převratu do r. 1968, normalizace a vývoj do r. 1989, vznik ČR - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava
Přesahy: Český jazyk a literatura, Zeměpis, Fyzika, Chemie	
Průřezová témata:	

E10 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

1. Charakteristika předmětu

Výchova k občanství vede žáky k získávání dovedností, jež jim umožní orientovat se ve společnosti, začleňovat se do sociálních skupin a rolí. Vede osobnosti žáků k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky (navazuje na předmět etická výchova). Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Učí žáky, jak pomoci v situacích ohrožení.

2. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	1	1	1	1

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka se orientuje zejména, aby se žáci naučili:

- rozdílet zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevnování vědomí příslušnosti k evropské kultuře;
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase;
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku;
- utváření pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost;
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru;
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních;
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství;
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti;
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí;
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci;
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- a) posilovat vztah k učení;
- b) vést žáky k pochopení významu vzdělání pro jejich další profesní i občanský život.

Kompetence k řešení problému

- a) učit žáky rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti;
- b) zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení;
- c) nacházet řešení a vyvozovat závěry;
- d) učit žáky reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Kompetence komunikativní

- a) učit žáky vyjadřovat vlastní myšlenky, názory, city a postoje, a to vhodně a slušně;
- b) snažit se, aby žáci dovedli rozpoznat myšlenkovou manipulaci a nepravdu.

Kompetence občanské

- a) formulovat u žáků dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

Kompetence pracovní

- a) učit žáky získávat dovednosti umožňující samostatnou a adekvátní volbu profesní orientace.

5. Průřezová témata:

- a) Osobnostní a sociální výchova;
- b) Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace ;
- c) Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy;
- d) Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika;
- e) Výchova demokratického občana;
- f) Občanská společnost a škola;
- g) Formy participace občanů v politickém životě;
- h) Multikulturní výchova;
- i) Multikulturalita;
- j) Mediální výchova;
- k) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení;
- l) Fungování a vliv médií na společnost.

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů;
- b) zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu;
- c) uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem;
- d) posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci;
- e) snaží se posoudit vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek;
- f) popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru;
- g) rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady;
- h) sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti,

objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi;

- i) uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu;
- j) přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu;
- k) dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.

Rok v jeho proměnách a slavnostech	
výstupy	Učivo
žák - zhodnotí význam nejvýznamnějších událostí a osobností českých dějin a českého národa	- státní svátky a významné dny - svátky svatých, pranostiky, lidové tradice - Vánoce a Velikonoce - rok a čas
Přesahy: Z, VV, Čj	
Průřezová témata: OSV – 1-5	

Osobní bezpečí	
výstupy	učivo
Žák - rozpoznává rizikové situace a umí na ně reagovat - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - dokáže v případě potřeby přiměřeně pomáhat lidem v ohrožení a v nouzi	- rizikové situace, řešení problémů, šikana, Linka bezpečí - pomoc člověku v nouzi, ochrana člověka za mimořádných událostí (nemoc, epidemie, ohrožení života a zdraví, situace hromadného ohrožení, týrání, sexuální zneužívání, krizová centra)
Přesahy: Tv	
Průřezová témata: OSV 1 - 11	

Rodinné právo	
výstupy	Učivo
žák - zdůvodní důležitost rodiny jako základní jednotky společnosti - vymezí role jednotlivých členů rodiny - uvede význam a problémy náhradní rodinné péče	- rodina a rodinné právo - příbuzenské vztahy - rodokmen
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Česká republika	
výstupy	Učivo
Žák - objasní pojmy národ, vlast, národní bohatství, ctí národní tradice - vysvětlí význam státních symbolů - zdůrazní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti - vymezí, co je typické pro vlastní region - doloží na příkladech nejvýznamnější místa, památky a osobnosti regionu, české země	- národ, vlast - státní symboly - národnostní menšiny - náš region, kraj - Praha
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Střední Evropa	
výstupy	Učivo
žák - respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky, svým chováním přispívá k dobrým vztahům mezi lidmi - uplatňuje vhodné způsoby komunikace - zdůrazní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti	- státy střední Evropy - lidská setkávání (evropanství)
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata: MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají;
- orientuje se v uměleckých a stavebních slozích;
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí;
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi;
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem;
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života;
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek;
- vnímá fyzické a psychické změny, ke kterým dochází v období dospívání;
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání;
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru;
- rozdlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady;
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi;
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu;
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství;
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.

Majetek a bohatství	
výstupy	Učivo
žák - vysvětlí pojmy majetek, vlastnictví - dodržuje zásady hospodárnosti, - přiměřeně hospodáří s penězi a majetkem - správně rozezná odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím - objasní jakými způsoby ochraňovat majetek a	- potřeby, statky, služby - peníze - hospodaření - finanční gramotnost - majetek a bohatství - zdroje - majetek v životě člověka

vlastnictví, - odpovědnost občana za způsobené škody	
Přesahy: Matematika	
Průřezová témata: MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Kultura	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam slova kultura, umění a vyjádří, jaký význam mají v životě člověka - snaží se rozpoznat jednotlivé umělecké a stavební styly - dokáže ocenit kulturní památky - umí k jednotlivým slohům přiřadit významné památky Prahy, popř. České republiky - uvědomuje si nutnost ochrany kulturního bohatství - zná památky UNESCO - respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - významní předci - kultura a umění - rozmanitost kulturních projevů - dějiny kultury (antika, románský sloh, gotika, renesance, baroko, rokoko, klasicismus a empír, romantismus, secese) - památky UNESCO
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata:	

Kulturní instituce	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše kulturní život v místě bydliště, doloží na činnostech kulturních institucí - orientuje se v nabídce kulturních institucí - objasní mnohá nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka - posoudí vliv masmédií na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty instituce, tradice - funkce umění - vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění (sexualita a média, brutalita a jiné formy násilí v médiích, komerční reklama na potraviny, návykové látky ...)
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata:	

Osobnostní a sociální rozvoj	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si odlišnosti v dospívání a dokáže je popsat - vysvětlí význam odlišností mezi mužem a ženou - porozumí fázím a změnám puberty - rozumí a správně užívá pojmy z oblasti sexuality - vyjádří své pocity spojené s dospíváním 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk a dospívání - bio-psycho-sociální změny v období dospívání - odlišnosti mezi mužem a ženou - pubertální změny - sexualita - pocity v dospívání
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata: OSV – 6-9	

Lidská práva	
výstupy	Učivo

žák - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy jiných - posoudí význam ochrany lidských práv - zná základní lidská práva a uplatňuje je v reálných situacích	- zná lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dítěte v dokumentech - porušování lidských práv – šikana, diskriminace - dětská práce
Přesahy: Český jazyk	
Průřezová témata: MV -1	

8. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ;
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje;
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;
- nevnímá odlišnosti lidí jako důvod k nepřátelství, vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem;
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem;
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života;
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek;
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání;
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru;
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů;
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.

Rasismus, předsudky a stereotypy	
výstupy	Učivo
Žák - rozumí významu slova rasismus a vnímá, jaký osobní postoj k tomuto problému zaujímá - rozvíjí empatii a ohleduplnost - respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti - reflektuje své pocity a postřehy a jasně formuluje, jak jim rozumí - zhodnotí působení mediálně známého textu a melodie na širokou veřejnost - respektuje odlišné názory, zájmy, chování a myšlení - rozpoznává projevy masové nesnášenlivosti, dokáže odhadnout důsledky	Předsudky a stereotypy Rasismus a xenofobie Barevný národ
Přesahy:	
Průřezová témata: MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	

Dějiny náboženství	
výstupy	Učivo
Žák - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	Židovství Křesťanství Islám

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	Buddhismus a hinduismus Sekty
Přesahy:	
Průřezová témata: MKV – Multikulturalita	

Prevence zneužívání návykových látek	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede posoudit nebezpečí návykových látek a různých závislostí - uplatňuje osvojené způsoby odmítání návykových látek, rozpozná manipulativní reklamu - projevuje odpovědné chování při komunikaci s vrstevníky a neznámými lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika návykových látek - rizika zneužívání návykových látek - návykové látky a reklama - centra odborné pomoci
Přesahy: Ch	
Průřezová témata: OSV 10 - 11	

Člověk hledá sám sebe, člověka, svět	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve zvláštностech vývoje osobnosti - dokáže pojmenovat základní emoce - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky a případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem - uplatňuje různé způsoby chování v různých životních situacích - rozezná význam vzájemné solidarity mezi lidmi v situacích ohrožení - aplikuje práci ve skupině a přebírá odpovědnost za společné - používá vhodné způsoby komunikace při řešení problémů - uplatňuje chování podporující dobré vztahy - stanoví si osobní cíle a zvládá postupné kroky k jejich dosažení - uvede příklady pozitivních postojů v životě, úkoly 	<p>Člověk a dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování a prožívání - city <p>Člověk hledající společnost</p> <p>Člověk hledající svůj svět</p> <p>Člověk hledající sám sebe</p> <p>Předpoklady soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojení do společnosti - předpoklady harmonického soužití se světem
Přesahy: Člověk a svět práce	
Průřezová témata: OSV – Mezilidské vztahy	

Osobnost
----

výstupy	Učivo
- chápe, co vytváří rozdílnost osobností, že každá osobnost má kladné i záporné vlastnosti - přijímá rozdíly mezi lidmi jako přirozený jev - vnímá vliv prožitých událostí na formování osobnosti - je schopen sebepoznání, sebehodnocení a sebevýchovy - zná význam vůle i existenci sociálních rolí a pozic - zamýšlí se nad smyslem života - učí se zodpovědně volit životní cíle	Osobnost - co už je za mnou - kde právě jsem - cesta života - kam jdu
Přesahy: Člověk a svět práce	
Průřezová témata:	

Psychické procesy a stavy	
výstupy	Učivo
- uvědomuje si součinnost smyslových orgánů - procvičuje různé druhy paměti, zná svůj typ paměti - využívá poznatků při vlastním učení - dokáže vysvětlit rozdíly funkcí levé a pravé hemisféry - uvědomuje chybné tendence při vnímání druhých lidí a snaží se je minimalizovat - hledá nové způsoby řešení problémů - uvědomuje si význam motivace pro dosahování dobrých výsledků činnosti	Jak poznávám a vnímám Jak myslím a tvořím nové Jak si pamatuji a soustředím se Jak se učím Jak prožívám své city
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – 6-9	

9. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Výchova k občanství, žák:

- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích;
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory;
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva;
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu;
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru;
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu;
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí;
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;

- j) objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života;
- k) vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít;
- l) rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané;
- m) uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz;
- n) rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti;
- o) přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu;
- p) objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství;
- q) provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci;
- r) rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.

Stát a právo	
výstupy	Učivo
Žák - vysvětlí základní znaky státu, typy státu, státní zřízení; rozezná jednotlivé složky státní moci i jejich orgány a instituce - objasní smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech (ovlivnění každodenního života občanů) - uvědomuje si výhody demokratického způsobu řízení státu pro život občanů - dodržuje právní řád a respektuje základní právní normy našeho státu - rozpozná protiprávní jednání - orientuje se v základních úkolech orgánů právní ochrany občanů - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- právní základy státu - demokracie a volby - stát, Ústava, státní moc - právní předpisy, odvětví práva, soudnictví - právní řád ČR - protiprávní jednání - právní ochrana občanů - obrana státu
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata: VDO – Občan a demokratická společnost, Formy participace občana v politickém životě, MV -5	

Dějiny práva	
výstupy	Učivo
Žák - uvědomuje si výhody demokratického způsobu řízení státu pro život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, zná významné dokumenty	- starověk - středověk - právo 16. - 18.st. - právo posledních +/-200let

- orientuje se v základních právech a povinnostech vyplývajících z důležitých právních vztahů a uplatňuje je ve svém životě	
Přesahy: Zeměpis, Dějepis, Český jazyk	
Průřezová témata:	

Stát a státní moc	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní znaky státu, typy státu, státní zřízení - rozezná jednotlivé složky státní moci i jejich orgány a instituce - objasní smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech (ovlivnění každodenního života občanů) - uvědomuje si výhody demokratického způsobu řízení státu pro život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy států - státní moc, rozdělení státní moci
Přesahy: Dějepis, Český jazyk a literatura	
Průřezová témata: VDO -1, VDO- 3	

Tržní hospodářství	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní zásady hospodárnosti, dokáže přiměřeně hospodařit s penězi a se svým i svěřeným majetkem - objasní, jaké jsou důvody nezaměstnanosti - dokáže rozlišovat funkce výroby, obchodu a služeb - posoudí význam tvorby státního rozpočtu, daní - dokáže vysvětlit podstatu fungování trhu - posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy - porovná výhody a nevýhody členství v Evropské unii - vymezí činnost některých mezinárodních společenství 	<ul style="list-style-type: none"> - ekonomie - základy mikroekonomie - rysy tržní ekonomiky, podnikání - základy makroekonomie - hospodářský cyklus - světové hospodářství - Evropská unie - cizí měny
Přesahy: Matematika, Člověk a svět práce	
Průřezová témata: OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika	

Sociologie	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem globalizace - určí nejzávažnější současné planetární problémy, najde způsoby jejich řešení - vytváří svůj postoj ke globálním problémům (vč. válek a terorismu) - respektuje rovnocennost všech etnických skupin a kultur - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; různé způsoby 	<ul style="list-style-type: none"> - společnost - výzkum v sociologii - globalizace - významné globální problémy - životní úroveň - společenské ovzduší

života, odlišné myšlení a vnímání světa; - odsuzuje a vnímá projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku	
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata: MV – Fungování a vliv médií ve společnosti, OSV -10-11	

E11 ETICKÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika předmětu

Doplňující vzdělávací obor etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

Etické hodnoty

Sexuální zdraví

Rodinný život

Duchovní rozměr člověka

Ekonomické hodnoty

Ochrana přírody a životního prostředí

Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá:

- na 1. stupni jedenkrát za dva měsíce 2 vyučovací hodiny, tedy 10 vyučovacích hodin, a navazující dva projektové bloky v rámci školy v přírodě, dohromady 5 vyučovacích hodin
- na 2. stupni v 6. ročníku 16 vyučovacích hodin v rámci adaptačního pobytu, v 7. ročníku jako samostatný předmět jedenkrát týdně, v 8. ročníku v rámci předmětu VKO, v 9. ročníku v rámci předmětu ČaSP
- prvky etické výchovy jsou pak začleněny do dalších školních projektů

ročník	1	2	3	4	5
Počet hodin ročně	15	15	15	15	15

ročník	6	7	8	9
Počet hodin ročně	16	44		

3. Cílové zaměření předmětu

Etická výchova systematicky rozvíjí mravní stránku osobnosti žáků. Vede žáka především: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světového názoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace
- samostatně pozoruje, porovnává výsledky, kriticky posuzuje a vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problému:

- vnímá různé problémové situace, rozpozná a pochopí problémy, přemýšlí o jejich příčinách a plánuje způsob řešení
- kriticky myslí, uvážlivě se rozhoduje, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnocení svých činů

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupině
- je ohleduplný a má úctu při jednání s druhými lidmi, poskytne pomoc v případě potřeby a umí o ni požádat
- oceňuje zkušenosti druhých lidí a respektuje různá hlediska
- vytváří si pozitivní představy o sobě samém, podporujeme jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních
- poskytne účinnou pomoc dle svých možností
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany životního prostředí a kulturních a společenských hodnot

	umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých
- Přesahy: Člověk a jeho svět	
- Průřezová témata: OSV	

Tvořivost a základy spolupráce	
výstupy	učivo
žák	
<ul style="list-style-type: none"> - se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvořivost a základy spolupráce - tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování - schopnost spolupráce - radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce - elementární prosociálnost - darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství
- Přesahy: Člověk a jeho svět	
- Průřezová témata: OSV	

Základy asertivního chování	
výstupy	učivo
žák	
<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - iniciativa - ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu - asertivní chování - rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání
- Přesahy: Člověk a jeho svět	
- Průřezová témata: OSV	

Očekávané výstupy – 2. období

ZÁKLADNÍ Komunikační dovednosti	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku 	<ul style="list-style-type: none"> - základy neverbální komunikace- seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk - Průřezová témata: OSV 	

Pozitivní hodnocení sebe a druhých	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení - se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> - akceptace druhého - zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Člověk a jeho svět - Průřezová témata: OSV 	

Tvořivost a základy spolupráce	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy - identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí 	<ul style="list-style-type: none"> - tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Člověk a jeho svět - Průřezová témata: OSV 	

Základy asertivního chování	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně 	<ul style="list-style-type: none"> - iniciativa - ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu - asertivní chování - rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Člověk a jeho svět - Průřezová témata: OSV 	

7. Vzdělávací obsah pro 2. stupeň

Komunikace	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu 	<ul style="list-style-type: none"> - otevřená komunikace - úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách - aktivní naslouchání - cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Výchova k občanství - Průřezová témata: OSV 	
Důstojnost a identita lidské osoby	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí 	<ul style="list-style-type: none"> - úcta k lidské osobě - lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost - jedinečnost a identita člověka - rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimizmus v životě
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Výchova k občanství - Průřezová témata: OSV 	

Asertivní chování	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - žák - nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory 	<ul style="list-style-type: none"> - asertivní chování - přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu - obrana před manipulací - asertivní techniky - manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik - fair play - zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Český jazyk a literatura, Výchova k občanství - Průřezová témata: OSV, MV 	

Iniciativa a komplexní prosociálnost	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - žák - spolupracuje i v obtížných sociálních situacích - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - iniciativa a tvořivost - renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství - iniciativa ve ztížených podmínkách - pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost - uplatnění komplexní prosociálnosti - bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Výchova k občanství, Výtvarná výchova - Průřezová témata: OSV, MKV 	

Aplikovaná etická výchova	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - žák - analyzuje etické aspekty různých životních situací - se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> - etické hodnoty - zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj - sexuální zdraví - zodpovědný vztah k sexualitě, mládí - příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství - rodina - poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří - duchovní rozměr člověka - obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světových názorech - ekonomické hodnoty - rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností - šetrnost, podnikavost - ochrana přírody a životního prostředí - úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - Přesahy: Výchova k občanství, Přírodopis, Výchova ke zdraví, Člověk a svět práce - Průřezová témata: OSV, EV 	

E12 FYZIKA

1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 6. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	2	2	2	1

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka se orientuje zejména, aby se žáci naučili:

- osvojit si důležité poznatky z vybraných okruhů učiva a na základě jejich osvojování měli možnost poznávat význam a přínos fyziky pro vytváření obrazu světa a pro rozvoj moderních technologií;
- osvojit si prvky základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních objektů a procesů jako jsou pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení a vyvozování závěrů z těchto údajů;
- získávat dovednost využívat osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh, při objasňování podstaty fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě, denním životě a při samostatném provádění jednoduchých pokusů;
- rozvíjet své logické uvažování a myšlení;
- pracovat s jasně vymezenými pojmy, aby se učili získané nebo předložené informace kriticky hodnotit a ověřovat je z různých hledisek, především z hlediska jejich správnosti, přesnosti a spolehlivosti;
- osvojit si základní pravidla bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů;
- chápat objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí a postavení člověka v přírodě s ohledem na zachování podmínek života.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- využívat a střídat různé výukové metody s důrazem na činnostní charakter výuky
- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání
- učit žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- snažit se podněcovat a využívat kreativitu žáků (např. k účasti v soutěžích a olympiádách)
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (k dispozici mají školní knihovnu a internet)
- využívat při výuce televizní pořady, audio i video techniku, počítačové a výukové programy

Kompetence k řešení problému:

- a) snažit se vést výuku tak, aby žáci získané poznatky uměli aplikovat, aby hledali, nalézali různá řešení problému;
- b) dle dovedností a schopností vést žáky k zapojení do soutěží a olympiád;
- c) vést žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů (k vyslechnutí názoru druhých, k vyjádření názoru, postoje slušnou formou, k pomoci druhému);
- d) vést žáky k samostatnosti při řešení problémů (najít si vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění) ve škole i mimo školu;
- e) podporovat týmovou spolupráci při řešení problému.

Kompetence komunikativní:

- a) vést žáky k vyjadřování;
- b) učit žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názor jiných a tolerovat ho.

Kompetence občanské:

- a) vést žáky k myšlení v globálních souvislostech a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- a) vést žáky k objektivnímu sebe hodnocení;
- b) výuku doplnit příležitostně o praktické exkurze;
- c) vést žáky k tomu, aby si vážili práci druhých.

5. Průřezová témata:

Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problematika životního prostředí.

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP, **LÁTKY A TĚLESA, žák:**

- a) změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa;
- b) uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí;
- c) předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty;
- d) využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.

Vlastnosti látek a těles	
Výstupy	učivo
žák - rozlišuje na příkladech mezi pojmy těleso a látka - umí zjistit, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné - uvede příklady na vlastnosti látek (stlačitelnost, roztažnost, tvar) - charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a uvést jevy (např. difuzi), které jej potvrzují - chápe rozdíly přitažlivých sil částic u pevných, kapalných a plynných látek	- rozdíl mezi látkou a tělesem - skupenství látek - vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných - částicová stavba látek - neustálý neuspořádaný pohyb částic látky, Brownův pohyb, difuze - přitažlivé síly částic
Přesahy:	
Průřezová témata:	
Vzájemné působení těles. Síla.	

Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe vzájemné působení těles (příklady) - vysvětlí na příkladu, že každá síla musí mít příčinu (síla sama o sobě neexistuje) 	<ul style="list-style-type: none"> - přímým stykem dvou těles - lze měnit tvar tělesa nebo jeho pohyb - působení sil na tělesa bez přímého styku (magnetická, elektrická, gravitační síla) - jednotka síly – newton - N
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Magnetické vlastnosti látek. Magnetické pole	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - jmenuje některé feromagnetické látky - na tyčovém magnetu označí severní a jižní pól a netečné pásmo - vysvětlí, kdy se dva magnety přitahují a kdy se odpuzují (náčrtek) - umí načrtnout indukční čáry tyčového magnetu - chápe závislost magnetické síly na vzdálenosti od magnetu (uvede příklad) 	<p>Magnetické vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky vykazující magnetické vlastnosti (feromagnetické látky) - póly magnetu (severní N, jižní S), netečné pásmo - přitažlivé a odpudivé síly dvou magnetů (magnetická síla) <p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - indukční čáry - dočasný a trvalý magnet - závislost působení magnetické síly magnetu na vzdálenosti - magnetické pole Země (rozdíl mezi magnetickými a zeměpisnými póly)
Přesahy:	

Elektrické vlastnosti látek. Elektrické pole	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje, kdy se dvě elektricky nabitá tělesa přitahují nebo odpuzují - vysvětlí vznik kladného a záporného iontu - určí, proč je atom elektricky neutrální - uvede podmínky existence elektrického pole 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrování látek při vzájemném dotyku (tření) - elektrický náboj: kladný, záporný - přitažlivé a odpudivé síly (elektrická síla) - elektrování těles: přidáním nebo odebráním elektronů z elektronového obalu - vznik kladného a záporného iontu - existence elektrického pole (podmínky)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Gravitační síla, gravitační pole	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe souvislost mezi gravitační silou těles na Zemi a gravitační silou dvou vzdálených těles - dovede uvést příklady na působení gravitace - má představu o gravitačním poli Země (příklady) 	<ul style="list-style-type: none"> - přitažlivost těles k povrchu Země (gravitační síla) - směr gravitační síly a závislost její velikosti na vzdálenosti od Země - závislost gravitační síly na hmotnosti tělesa - gravitační síla dvou těles - gravitační pole
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Fyzikální veličina. Aritmetický průměr	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjadřovat výsledek měření fyzikální 	<ul style="list-style-type: none"> - název, označení, hodnota, jednotka fyzikální veličiny

veličiny - umí vypočítat aritmetický průměr z daného počtu hodnot	- opakované měření délky - výpočet aritmetického průměru
Přesahy: Matematika: násobky 10; 100; 1000; 0,1 ; 0,01; 0,001; desetinná čísla; aritmetický průměr	
Průřezová témata:	

Měření délky	
Výstupy	učivo
žák - zná základní jednotku délky - bezpečně ovládá převody jednotek délky - zná zásady přesnosti při měření délky - umí použít vhodné měřidlo	- základní a odvozené jednotky délky a jejich převody - závislost přesnosti měření na měřidle a způsobu měření - měřidla
Přesahy: Matematika - převody jednotek délky	
Průřezová témata:	

Měření objemu	
Výstupy	učivo
žák - zná základní jednotku objemu - bezpečně ovládá převody jednotek objemu - při měření objemu dodržuje zásady správného měření	- základní a odvozené jednotky objemu a jejich převody - měření objemu pevných a kapalných těles (odměrné nádoby)
Přesahy: Matematika - převody jednotek objemu	
Průřezová témata:	

Měření hmotnosti	
Výstupy	učivo
žák - zná základní jednotku hmotnosti - bezpečně ovládá převody jednotek hmotnosti - uvede základní části rovnoramenných vah a přípravu k měření	- základní a odvozené jednotky hmotnosti a jejich převody - měření hmotnosti pevných a kapalných těles - rovnoramenné váhy - zásada správného měření - odlišnost při měření hmotnosti pevných a kapalných látek
Přesahy: Matematika - převody jednotek hmotnosti	
Průřezová témata:	

Hustota látky	
Výstupy	učivo
žák - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - umí vyhledávat hustoty látek v tabulkách - ovládá převody jednotek hustoty	- hlavní jednotky hustoty (kg/m^3 , g/cm^3) - převod: $1 \text{ g/cm}^3 = 1000 \text{ kg/m}^3$ - výpočet hustoty tělesa ρ , objemu V , hmotnosti m
Přesahy: Matematika - řešení jednoduché rovnice $a = b \cdot c$, výpočet veličin a , b , c	
Průřezová témata:	

Měření času	
Výstupy	učivo
žák - ovládá jednotky času a jejich převody	- základní a odvozené jednotky času - převody jednotek

- zná různé druhy měřidel času a dokáže je použít	- různé typy hodin a jejich přesnost
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Měření síly	
Výstupy	učivo
žák - ovládá jednotky síly a jejich převody - pozná rozsah siloměru a umí správně měřit sílu - vypočítá (odhadne), jak velká gravitační síla působí na těleso o určité hmotnosti	- základní a odvozené jednotky síly a jejich převody - měření síly pomocí siloměru - výpočet gravitační síly
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Měření teploty	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí princip rtuťového (lihového) teploměru - vysvětlí princip bimetalového teploměru - používá správný postup měření teploty - zná různé stupně zvýšené teploty – horečky	- základní jednotka teploty - teploměr rtuťový, kapalinový, bimetalový - teplota lidského těla
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Změna objemu (délky) těles při změně jejich teploty	
Výstupy	učivo
žák - na příkladech ukáže vliv teploty na různé látky - chápe princip bimetalu - chápe pojem dilatační spára, ví, kde se používá a dokáže ho vysvětlit	- změna objemu (délky) tělesa při jeho zahřívání - změna objemu (délky) tělesa při jeho ochlazení - vliv teploty na objem kapalných a plynných látek - bimetal
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Atomy a molekuly. Model atomu	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí pojem atom a molekula - charakterizuje molekulu jako částici tvořenou z dvou či více atomů - rozlišuje a na příkladu vysvětlí rozdíl mezi pojmem sloučenina a směs - uvede složení atomu a načrtne jeho zjednodušený model - chápe pojem elektrický náboj - určí druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu	- složení atomu: jádro atomu (proton, neutron), elektronový obal - molekula - elektrický náboj protonu, elektronu, neutronu
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrický obvod, elektrické spotřebiče, tepelné spotřebiče
--

Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná základní součásti elektrického obvodu a sestaví ho (žárovka, zvonek, zdroj - baterie, vodič, spínač) - správně nakreslí schéma elektrického obvodu, který vidí sestavený sám sestaví podle schématu obvod s jedním spotřebičem - zná rozdíl mezi proudem a napětím - zná jednotky napětí a proudu - rozliší jednoduché a rozvětvené zapojení dvou spotřebičů - sám sestaví podle schématu zapojení dvou spotřebičů - rozlišuje látky podle toho, zda vedou elektrický proud dobře nebo špatně, dokáže uvést několik příkladů - chápe důsledky kontaktu s vodivým materiálem - zná základní pravidla zacházení s elektrickými spotřebiči - umí poskytnout první pomoc při zasažení elektrickým proudem - ví, že vodiče se mohou zahřívat, zná důvod - ví, co to je zkrat a dokáže ho způsobit/zamezit mu - zná metody, kterými se lze chránit před velkým proudem - pozná pojistky - ví, kde jsou v domě (bytě) jističe 	<ul style="list-style-type: none"> - schéma elektrického obvodu - elektrický proud a napětí - zapojení několika spotřebičů - vedení elektrického proudu - izolanty a vodiče elektrického proudu - bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči - první pomoc při zasažení elektrickým proudem - zahřívání elektrického vodiče - zkrat - ochrana před velkým proudem
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektromagnet, elektrický proud	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže sestavit jednoduchý elektromagnet - ví, jak cívka zesiluje magnetické vlastnosti - zná rozdíl mezi trvalým a dočasným magnetem - umí nakreslit magnetické siločáry kolem cívky - rozumí a umí popsat pokus s vodičem v magnetickém poli - zná princip fungování elektrického zvonku, jističe, elektromotoru a galvanometru 	<ul style="list-style-type: none"> - elektromagnet - magnetické pole cívky - magnet a vodič - elektrický zvonek, jistič - jednoduchý elektromotor - galvanometr
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vznik a šíření zvuku	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, jak vzniká zvuk a zná různé zdroje zvuku - rozlišuje základní vlastnosti tónu (hlasitost, výška, barva) 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik zvuku - výška tónu - hlasitost zvuku - šíření zvuku vzduchem

- umí pomocí pomůcek vytvořit různé hlasité, vysoké tóny - ví, že vzduchem se zvuk šíří a vakuem ne - porovnává rychlosti šíření zvuku v různých látkách - zná rychlost zvuku ve vzduchu - v tabulkách umí vyhledat další rychlosti i v jiných látkách	- šíření zvuku jinými látkami - rychlost zvuku
Přesahy:	
Průřezová témata:	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP:

POHYB TĚLES. SÍLY, žák:

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu;
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles;
- změří velikost působící síly;
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici;
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích;
- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů;
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh;
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice.

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN, žák:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů;
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.

Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	
Výstupy	učivo
žák - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem - sestrojí graf rovnoměrného pohybu - vysvětlí pojem průměrná rychlost u nerovnoměrného pohybu	- pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - vztah mezi dráhou, rychlostí a časem: $s = v \cdot t$ - graf rovnoměrného pohybu - jednotky rychlosti, převody jednotek - průměrná rychlost
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Síla. Gravitační síla	
Výstupy	učivo
žák - rozlišuje různé druhy sil, ovládá převody jednotek sil - rozhodne, kdy jsou dvě síly stejné a čím jsou	- druhy sil - základní jednotka síly, odvozené jednotky, převody, znázornění síly - velikost gravitační síly: $F_g = m \cdot g$

síly určeny - zhodnotí vliv působíště síly na těleso - vysvětlí závislost gravitační síly na hmotnosti a gravitačním zrychlení - změří velikost působící síly	- gravitační zrychlení
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Skládání sil. Těžiště	
Výstupy	učivo
žák - chápe pojem výslednice sil - určí, kdy nastane rovnováha dvou sil - chápe použití rovnoběžníku sil při určení výslednice sil - vysvětlí souvislost těžiště a působíště gravitační síly působící na těleso	- skládání sil stejného a opačného směru. - vzorce pro výpočet výslednice dvou sil ve stejném a opačném směru - rovnováha dvou sil - skládání různoběžných sil, rovnoběžník sil, výslednice
Přesahy: Matematika - vlastnosti rovnoběžníku	
Průřezová témata:	

Deformační účinky síly. Tlak. Tlaková síla	
Výstupy	učivo
žák - charakterizuje tlakovou sílu (síla působící kolmo k ploše) - rozlišuje tlakovou sílu od tlaku - uvede základní jednotku tlaku a používané odvozené jednotky - bezpečně ovládá převody jednotek tlaku - používá výpočet tlaku při řešení problémů a úloh - na příkladech uvede použití tlaku v praxi	- tlaková síla - tlak, vztah mezi tlakovou silou a obsahem stykové plochy - základní jednotka tlaku (rozměr) a odvozené jednotky - tlak v praxi
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tření. Třecí síla	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí na příkladu vznik třecí síly a určí její směr - uvede závislost třecí síly na gravitační síle a na materiálu a drsnosti styčné plochy - na příkladech ukáže kdy je třecí síla užitečná a kdy je nežádoucí	- třecí síla, její směr - závislost třecí síly - použití tření v praxi
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Pohybové zákony	
Výstupy	učivo
žák - na příkladech objasní, jak se projevuje zákon setrvačnosti - vysloví zákon síly a uvede příklady (porovnání), kdy je potřeba větší a kdy menší síla	- Newtonovy zákony: - zákon setrvačnosti - zákon síly - účinky síly na pohybující se těleso - zákon akce a reakce (vzájemné působení dvou

- zná a dokáže pomocí obrázku vysvětlit tři možné účinky síly na pohybující se těleso - vysloví zákon akce a reakce a uvede příklady působení na tělesa - chápe a dokáže vysvětlit rozdíl mezi II.NZ a rovnováhou sil	těles)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Páka a kladky	
Výstupy	učivo
žák - rozlišuje mezi rovnoramennou a nerovnoramennou pákou - uvede příklady užití páky - vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí sil a momentů sil - vysvětlí rozdíl mezi pevnou a volnou kladkou	- definice páky (příklady) - rovnoramenná a nerovnoramenná páka - rovnováha na páce - užití páky - pevná a volná kladka
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Posuvné a otáčivé účinky síly. Moment síly	
Výstupy	učivo
žák - dokáže nalézt těžiště libovolného tělesa pomocí zavěšení - rozliší působení síly na těleso v těžišti a mimo těžiště - zhodnotí velikost síly a délky ramene na velikost momentu síly - uvede příklady na využití otáčivých účinků síly	- vliv posuvného účinku síly na těleso - závislost rychlosti tělesa na velikosti posuvné síly a jeho hmotnosti - síla působící na těleso mimo těžiště - otáčení tělesa kolem pevné osy - moment síly: $M = F \cdot a$ (směr otáčení)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mechanické vlastnosti kapalin	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí souvislost mezi částicovou stavbou kapaliny a jejími vlastnostmi	- tekutost (souvislost s částicovou stavbou), snadno mění tvar - vodorovná hladina (souvislost s gravitační silou) - nestlačitelnost - dělitelnost
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Pascalův zákon	
Výstupy	učivo
žák - objasní podstatu Pascalova zákona - vysvětlí princip hydraulického zařízení	- přenos tlaku v kapalině - Pascalův zákon - hydraulická zařízení
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Hydrostatický tlak	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku - používá výpočet hydrostatického tlaku při řešení problémů a úloh	- vliv gravitační síly na kapalinu - výpočet hydrostatického tlaku: $p = \rho \cdot h \cdot g$
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vztlaková síla. Archimédův zákon	
Výstupy	učivo
žák - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - určí velikost a směr vztlakové síly - chápe podstatu Archimédova zákona - užívá Archimédův zákon při řešení jednoduchých úloh - vysvětlí na příkladech plování, vznášení se a potápění těles v kapalině	- Archimédův zákon - podmínky plování, vznášení se a potápění
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Mechanické vlastnosti plynů. Vztlaková síla	
Výstupy	učivo
žák - definuje mechanické vlastnosti plynů - vysvětlí příčinu atmosférického tlaku - objasní vznik vztlakové síly - uvede rozdíl mezi přetlakem a podtlakem	- atmosférický tlak a jeho měření - změny atmosférického tlaku - vztlaková síla - přetlak, podtlak
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Světlo	
Výstupy	učivo
žák - uvede na příkladech různé zdroje světla a jeho šíření v různých optických prostředích - charakterizuje různá optická prostředí - vysvětlí vliv prostředí na rychlost šíření světla - určí maximální rychlost světla, která je konečná - vysvětlí co je stejnorodé a nestejnorodé prostředí a jeho vliv na přímočaré šíření světla - objasní vznik stínu za tělesem a jak vznikne polostín - objasní a načrtne vznik zatmění Slunce a Měsíce	- zdroje světla - prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé - rychlost světla, vliv prostředí - šíření světla, stín, polostín
Přesahy: Zeměpis – fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce	
Průřezová témata:	

Odraz světla	
Výstupy	učivo
žák	- zákon odrazu

- charakterizuje zákon odrazu světla - objasní princip zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - objasní pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti kulového zrcadla - uvede rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem - umí sestavit obraz předmětu kulovým zrcadlem	- zobrazení rovinným zrcadlem - zobrazení kulovým zrcadlem (duté, vypuklé)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Lom světla	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí lom světla na rozhraní dvou prostředí - objasní opticky hustší a opticky řidší prostředí - definuje úhel dopadu a úhel odrazu na rozhraní dvou prostředí - chápe lom světla ke kolmici a od kolmice - vysvětlí rozklad světla - objasní, proč jsou tělesa barevná	- úhel lomu, vliv různých optických prostředí - rozklad světla, barva těles
Přesahy:	
Průřezová témata:	

8. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP:

ENERGIE, žák:

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa;
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem;
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh;
- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem;
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN, žák:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů;
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE, žák:

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu;
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností;
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů;
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh;
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.

Práce, výkon, účinnost	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí, kdy se koná práce	- definice práce $W = F \cdot s$ - výpočet práce

<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní i odvozené jednotky práce a jejich převody - na příkladech ukáže užití kladky - vysvětlí vztahy mezi prací, výkonem a účinností - uvede užívané jednotky výkonu - řeší úlohy na výpočet práce z výkonu a času a určí účinnost - řeší úlohy na výpočet výkonu z dané síly a rychlosti tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> - práce při užití kladky - definice výkonu $P = W/t$ nebo $P = F \cdot v$ - účinnost P/W
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Pohybová a polohová energie tělesa	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa - užívá vztah pro polohovou energii při řešení problémů a úloh - určí ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho pohybové energie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdíl mezi polohovou a pohybovou energií a jejich vzájemná přeměna - závislost pohybové energie E_k na hmotnosti a rychlosti tělesa - závislost polohové energie E_p na tíze tělesa a jeho poloze v gravitačním poli Země, $E_p = m \cdot g \cdot h$ $\frac{1}{2} mv^2$ <p>* pohybová energie $E_k = \frac{1}{2} mv^2$</p>
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vnitřní energie	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíly v uspořádání částic mezi pevnými, kapalnými a plynnými látkami - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - vysvětlí závislost velikosti vnitřní energie na teplotě - na příkladu uvede změnu vnitřní energie tělesa konáním práce (třením) 	<ul style="list-style-type: none"> - uspořádání částic v různých látkách - definice vnitřní energie tělesa - Brownův pohyb částic, difuze - souvislost vnitřní energie tělesa s teplotou - změna vnitřní energie tělesa konáním práce
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Teplo	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe teplo jako druh energie - charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně - na příkladu objasní, kdy nastává tepelná výměna - definuje měrnou tepelnou kapacitu látky a určí její jednotku - uvede, na čem závisí teplo tělesa - řeší úlohy na výpočet tepla 	<ul style="list-style-type: none"> - tepelná výměna - závislost tepla na rozdílu teplot látky, hmotnosti látky a druhu látky - měrná tepelná kapacita látky - vzorec: $Q = c \cdot m \cdot (t - t_0)$

- v tabulkách naleznete odpovídající informace (tepelná kapacita)	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tepelná výměna vedením	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí na příkladě tepelnou výměnu mezi dvěma dotýkajícími se tělesy - vysvětlí na příkladě tepelnou výměnu mezi částmi téhož tělesa - uvede příklady dobrého vodiče tepla a tepelného izolantu a jejich užití	- tepelná výměna dvou dotýkajících se těles - tepelná výměna mezi částmi téhož tělesa - vodiče tepla a tepelné izolanty
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tepelná výměna prouděním	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí rozdíl mezi tepelnou výměnou vedením a prouděním - uvede příklad použití tepelné výměny prouděním	- princip tepelné výměny prouděním
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Tepelné záření	
Výstupy	učivo
žák - uvede jaký je rozdíl od tepelné výměny prouděním - určí, na čem závisí zvýšení teploty tělesa při pohlcení tepelného záření - zná škálu barev, která se mění v závislosti na teplotě tělesa - zná tři druhy záření a dokáže popsat rozdíly mezi nimi	- princip tepelné výměny zářením - závislost zvýšení teploty tělesa při pohlcení tepelného záření - změna barvy při zahřívání těles - UV, IČ záření, světlo
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Změny skupenství látek	
Výstupy	učivo
žák - uvede základní skupenské přeměny - definuje skupenské teplo tání (tuhnutí) a jeho závislost na hmotnosti (L_t) - definuje měrné skupenské teplo tání (l_t) - vysvětlí, jaký děj se nazývá vypařování a na čem závisí jeho rychlost - chápe rozdíl mezi vypařováním a varem - určí, na čem závisí teplota varu - definuje skupenské teplo varu (L_v) a na čem	- tání a tuhnutí, skupenské teplo tání - vypařování - var, skupenské teplo varu - kapalnění, podmínky pro kapalnění (uzavřená soustava) - sublimace, desublimace

závisí - definuje měrné skupenské teplo varu (i_v) - vysvětlí co je uzavřená soustava (voda, vodní pára, vzduch) a rovnovážný stav charakterizuje nasycenost vzduchu vodní parou a objasní na tomto základě jevy spojené s kapalněním vodní páry ve vzduchu - uvede na příkladu co je sublimace a desublimace	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Meteorologie. Atmosféra Země a její složení	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí existenci atmosférického tlaku - charakterizuje složení atmosféry	- složení atmosféry podle elektrických vlastností (neutrosféra) ionosféra)
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata: EV – Vztah člověka k prostředí	

Základní meteorologické jevy	
Výstupy	učivo
žák - chápe rozdíl mezi absolutní a relativní vlhkostí vzduchu - vysvětlí vznik oblaků, rosy a jinovatky - rozeznává různé druhy srážek - ví, co je izobara a souvislost s tlakovou níží (cyklona) a tlakovou výší (anticyklona) - objasní vznik větru - zná způsoby měření teploty vzduchu - vysvětlí vznik teplotní inverze - uvede některé přístroje pro předpověď počasí	- vlhkost vzduchu - kapalněním vodní páry v ovzduší - srážky a jejich měření - tak vzduchu - vznik větru - teplota vzduchu - přístroje pro předpověď počasí
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata: EV – Vztah člověka k prostředí	

Pístové spalovací motory	
Výstupy	učivo
žák - zná rozdíl mezi zážehovým a vznětovým motorem - zná ekonomické výhody a nevýhody zážehových a vznětových motorů uvede základní části pístového spalovacího motoru - určí odlišnost pracovního cyklu zážehového motoru dvoudobého od čtyřdobého - popíše pracovní cyklus vznětového motoru	- princip - zážehové a vznětové motory - základní části pístového motoru - pracovní cyklus zážehového motoru: čtyřdobý a dvoudobý - pracovní cyklus vznětového motoru
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrický náboj	
Výstupy	učivo

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso - vysvětlí existenci kladného a záporného náboje a jejich vzájemné silové působení - uvede hlavní jednotku elektrického náboje - vysvětlí princip elektroskopu - uvede základní částice atomu a určí jejich elektrické náboje - vysvětlí proč je atom elektricky neutrální 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrizování látek při vzájemném dotyku (třením) - elektrická síla - elektrický náboj: kladný a záporný - přitažlivé a odpudivé síly - jednotka elektrického náboje - elektroskop - atom: jádro (proton - kladný el. náboj, neutron - bez el. náboje) - elektronový obal (elektron - záporný el. náboj) - počet protonů a elektronů v atomu je stejný - atom elektricky neutrální
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrické pole	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podmínky pro vznik elektrického pole elektrického pole - vysvětlí vznik kladného a záporného iontu - rozumí zobrazení elektrického pole pomocí siločar - načrtne rozložení elektrického pole bodového náboje a dvou souhlasných i nesouhlasných nábojů - objasní pojem stejnorodé (homogenní) elektrické pole 	<ul style="list-style-type: none"> - existence elektrického pole (podmínky) - elektrování těles: přidáním nebo odebráním elektronů z elektronového obalu - kladný nebo záporný iont - siločáry elektrického pole
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vodiče a izolanty	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - uvede příklady vodičů a izolantů - chápe užitečnost vodičů a izolantů - určí, kdy je vzduch izolantem a kdy může vést elektrický proud - charakterizuje rozdíl mezi elektrostatickou indukcí a polarizací izolantu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdíl mezi vodičem a izolantem (jejich vlastnosti) - vodné roztoky některých látek - jiskrový výboj (blesk) - elektrostatická indukce - polarizace izolantu
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrický obvod	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a provede jeho analýzu - rozhodne, kdy prochází elektrický proud obvodem (podmínky) 	<ul style="list-style-type: none"> - schematické značky - sestavení elektrického obvodu (schéma) - elektrický článek
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrický proud	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí čím je tvořen elektrický proud ve vodičích a čím je tvořen ve vodných roztocích - uvede hlavní (základní) jednotku elektrického proudu; ovládá převody odvozených jednotek - zapojí ampérmetr do elektrického obvodu	- elektrický proud ve vodičích - elektrický proud ve vodných roztocích - základní jednotka elektrického proudu - odvozené jednotky a jejich převody - měření elektrického proudu
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrické napětí	
Výstupy	učivo
žák - objasní pojem elektrické napětí - uvede hlavní jednotku napětí, odvozené jednotky a jejich převody - ovládá zapojení voltmetru v obvodu - uvede příklady zdrojů elektrického napětí	- co je to elektrické napětí (práce elektrického náboje v elektrickém poli) - hlavní jednotka elektrického napětí, odvozené jednotky a jejich převody - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrický odpor	
Výstupy	učivo
žák - určí, na kterých fyzikálních veličinách je elektrický odpor závislý - uvede hlavní jednotku elektrického odporu a některé její násobky včetně převodů - řeší jednoduché úlohy - rozliší užitečnost a nežádoucnost - uvede praktické využití	- závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče - hlavní a odvozená jednotky elektrického odporu - měrný elektrický odpor a jeho používané jednotky - závislost elektrického odporu na teplotě
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Ohmův zákon	
Výstupy	učivo
žák - objasní podstatu Ohmova zákona - používá jej při řešení úloh	- závislost mezi elektrickým proudem a napětím ($I = U/R$)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Nerozvětvený a rozvětvený elektrický obvod	
Výstupy	Učivo
žák - rozliší základní zapojení elektrických obvodů - vysvětlí vlastnosti jednotlivých zapojení - provede výpočet výsledného elektrického odporu rozvětveného obvodu - určí napětí a proudy rezistorů v jednodušších	- základní zapojení elektrických obvodů: za sebou (sériově) vedle sebe (paralelně) - vlastnosti jednotlivých zapojení - výpočet výsledného elektrického odporu

rozvětvených obvodech	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Reostat, dělič napětí	
Výstupy	učivo
žák - rozlišuje mezi reostatem a děličem napětí - na příkladech uvede použití reostatu a děliče napětí	- podstata reostatu a děliče napětí
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektrická práce, elektrická energie	
Výstupy	učivo
žák - charakterizuje pohyb volných elektronů ve vodiči jako elektrickou práci (elektrická energie) - charakterizuje elektrickou energii jako energii elektrického pole - vysvětlí závislost elektrické práce na velikosti napětí, proudu a čase; řeší jednoduché úlohy na výpočet elektrické práce	- definice elektrické práce - závislost elektrické práce na napětí, proudu a čase ($W = U \cdot I \cdot t$)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Výkon a příkon elektrického proudu, účinnost	
Výstupy	učivo
žák - objasní rozdíl mezi příkonem a výkonem - uvede hlavní jednotku výkonu - ovládá převody mezi odvozenými jednotkami - charakterizuje účinnost - řeší úlohy na výkon a příkon	- definice výkonu (P) a příkonu (P_o) - hlavní jednotka výkonu a odvozené jednotky - rozdíl mezi výkonem a příkonem - účinnost (P/P_o)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Ochrana spotřebičů a ochrana proti úrazu elektrickým proudem	
Výstupy	učivo
žák - zná rozdíl mezi pojistkou a jističem a jejich účel - chápe pojem zkratu - uvědomuje si vliv elektrického proudu na lidské tělo - zná zásady první pomoci	- pojistky a jističe - pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením
Přesahy:	
Průřezová témata:	

9. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE, žák:

- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí;
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností;
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní;
- zapojí správně polovodičovou diodu;
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh;
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.

ZVUKOVÉ DĚJE, žák:

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku;
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.

ENERGIE, žák:

- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh;
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.

VESMÍR, žák:

- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet;
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.

Magnetické pole	
Výstupy	učivo
žák - ovládá učivo ze 6. ročníku	- zopakování učiva ze 6. ročníku
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Magnetické pole cívky s proudem. Elektromagnet	
Výstupy	učivo
žák - určí severní a jižní pól cívky, kterou prochází elektrický proud - načrtne magnetické pole cívky pomocí indukčních čar - na příkladu vysvětlí závislost magnetického pole na velikosti a směru elektrického proudu - uvede příklady užití elektromagnetu a vysvětlí jejich činnost	- cívka jako dočasný tyčový magnet - magnetické pole cívky (pravidlo pravé ruky) - závislost magnetického pole na velikosti a směru elektrického proudu - měření elektrického proudu, galvanometr - vliv elektrického proudu na velikost magnetického pole - zvonek, elektromagnetické relé
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vliv magnetického pole na cívku s proudem. Elektromotor	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí otáčení cívky, kterou začne procházet elektrický proud v magnetickém poli - vysvětlí, na čem je založen stejnosměrný elektromotor	- působení magnetického pole na cívku s proudem - magnetoelektrický měřicí přístroj - princip stejnosměrného elektromotoru - stator, rotor, komutátor

- uvede základní části stejnosměrného elektromotoru - objasní funkci komutátoru * určí směr síly působící na vodič, kterým prochází elektrický proud v magnetickém poli	* závislost síly působící na vodič, kterým prochází elektrický proud v magnetickém poli na velikosti elektrického proudu, indukci a délce vodiče (Lorenzovo pravidlo levé ruky)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektromagnetická indukce	
Výstupy	učivo
žák - chápe princip elektromagnetické indukce - uvede, na čem závisí velikost indukovaného elektrického proudu v dané cívce	- princip elektromagnetické indukce - indukovaný elektrický proud
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Střídavý proud	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým proudem - vysvětlí, co znamená perioda a kmitočet střídavého proudu a zná jejich jednotky - řeší jednodušší příklady na výpočet periody nebo kmitočtu střídavého proudu - chápe smysl efektivní hodnoty střídavého proudu * odvodí sinusový průběh na základě rovnoměrného kruhového pohybu	- definice střídavého proudu - vznik střídavého proudu a jeho průběh - perioda střídavého proudu - kmitočet (frekvence) střídavého proudu a jeho jednotka - vztah mezi periodou a kmitočtem - měření střídavého proudu, efektivní hodnota střídavého proudu * střídavý proud sinusového průběhu
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Transformátor. Rozvodná elektrická síť	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí činnost transformátoru a na jakém jevu je založen - uvede základní části transformátoru - definuje transformační poměr - načrtne základní schéma rozvodné elektrické sítě - definuje velmi vysoké napětí, vysoké a nízké napětí - ví, co se rozumí spotřebitelskou sítí - objasní výhodnost střídavého napětí pro dálkový přenos elektrické energie	- podstata transformátoru - základní části transformátoru - primární a sekundární cívky - vstupní a výstupní napětí a jejich závislosti na počtu závitů v primární a sekundární cívce - transformační poměr - základní schéma rozvodné elektrické sítě - oblastní a místní transformátor, spotřebitelská síť
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vedení elektrického proudu v kovových vodičích	
Výstupy	učivo
žák - uvede nositele elektrického proudu obecně	- podmínky pro vznik elektrického proudu (obecně)

- uvede nositele elektrického proudu v kovových vodičích - objasní rozdíl mezi vodičem a izolantem - uvede podmínky pro vznik elektrického proudu v kovových vodičích	- podmínky pro vznik elektrického proudu v kovových vodičích
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vedení elektrického proudu v kapalinách	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí, čím je tvořen elektrický proud ve vodných roztocích - zná význam elektrolytu - uvede příklady využití při pokovování	- nositelé elektrického proudu ve vodných roztocích - podmínky pro vznik elektrického proudu ve vodných roztocích - elektrolyt - pokovování
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vedení elektrického proudu v plynech	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí ionizaci vzduchu a její vliv na vzniku blesku, jiskrového výboje - popíše vznik elektrického oblouku a jeho užití v praxi - objasní podmínky pro vznik elektrického výboje ve zředěných plynech a jeho užití	- ionizace vzduchu - nositelé elektrického proudu v plynech - blesk, jiskrový výboj - elektrický oblouk - elektrický výboj ve zředěných plynech
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Polovodiče	
Výstupy	učivo
žák - ovládá závislosti elektrických vlastností polovodiče na teplotě, osvětlení a čistotě - vysvětlí rozdíl mezi vodičem, izolantem a polovodičem - zná funkci termistoru a fotorezistoru - uvede příklady jejich využití	- elektrické vlastnosti polovodičů (závislost na teplotě, osvětlení a čistotě) - rozdíl mezi vodičem, izolantem a polovodičem - termistor, fotorezistor
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Polovodiče typu N a P	
Výstupy	učivo
žák - umí vysvětlit vznik polovodiče - vysvětlí vznik polovodiče typu N a které částice způsobují elektrický proud - vysvětlí vznik polovodiče typu P a které částice způsobují elektrický proud - chápe pojmy volný elektron a díra	- polovodičové materiály (nejužívanější Si) - vznik polovodiče - polovodič typu N - polovodič typu P

* načrtne dvojrozměrný model mřížky křemíku a atomy arsenu a india	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Polovodičová dioda	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu přechod PN - na schematické značce označí anodu a katodu - určí kdy je dioda v propustném a kdy je v nepropustném směru - načrtne voltampérovou charakteristiku diody - vysvětlí činnost diody jako usměrňovače střídavého proudu a správně ji zapojí - nakreslí schéma pro jednocestné i pro dvoucestné usměrnění střídavého proudu - zná funkci světelné diody a její užití - zná funkci fotodiody a její využití <p>* tranzistor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přechod PN (oblast v okolí rozhraní mezi polovodiči typů P a N) - polovodičová dioda (anoda, katoda), schematická značka - propustný a závěrný směr - voltampérová charakteristika diody - dioda jako usměrňovač střídavého proudu - jednocestné a dvoucestné usměrnění střídavého proudu - schéma zapojení - světelná dioda – LED dioda - fotodioda
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Elektromagnetické vlny a záření	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, co je vlnová délka - zná vztah mezi vlnovou délkou, kmitočtem a rychlostí světla - rozlišuje elektromagnetické vlny podle vlnové délky - na příkladech uvede závislost šíření elektromagnetických vln na prostředí (překážkách) 	<ul style="list-style-type: none"> - vlnová délka, kmitočet - rozdělení podle vlnové délky a kmitočtu - šíření elektromagnetických vln
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Zvuk	
Výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso - stanoví podmínky šíření zvuku - uvede závislost rychlosti zvuku na druhu prostředí - charakterizuje tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním tělesa a výšku tónu jako kmitočet - vysvětlí hlasitost zvuku jako energii zvukového rozruchu - charakterizuje hluk jako zvuk vznikající nepravidelným chvěním tělesa - na příkladech uvede škodlivost nadměrného 	<ul style="list-style-type: none"> - podstata zvuku, zdroj zvuku, podmínky šíření zvuku, rychlost zvuku - tón, výška tónu (kmitočet) - nucené chvění, rezonance - ultrazvuk, infrazvuk - odraz zvuku, zvuková ozvěna

hluku - chápe princip nuceného chvění a rezonance - uvede rozdíl mezi infrazvukem a ultrazvukem - uvede příklady použití ultrazvuku v praxi - vysvětlí, kdy vzniká odraz zvuku - uvede podmínky pro vznik ozvěny - řeší úlohy na odraz zvuku	
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Jaderná technika	
Výstupy	učivo
žák - zná složení atomu - uvede hlavní části jádra atomu - určí, co udává protonové číslo a co nukleonové číslo - vysvětlí význam pojmu izotop	- atomy, ionty - atomové jádro - protonové číslo - nukleony, nukleonové číslo - nuklidy - izotop
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Radioaktivita	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí, co je radioaktivita - vysvětlí, co je poločas rozpadu - uvede příklady využití jaderného záření	- radioaktivita - poločas přeměny - využití jaderného záření
Přesahy:	
Průřezová témata:	
EV – Lidské aktivity a problémy život. prostředí	

Jaderná reakce	
Výstupy	učivo
žák - zná význam pojmu jaderná síla - charakterizuje způsoby uvolňování jaderné energie - vysvětlí, co je kritická hmotnost - uvede základní části jaderného reaktoru a jejich význam - uvede výhody a nevýhody jaderných elektráren - zná zásady ochrany před zářením - zná i jiné, tzv. alternativní zdroje energie a ví, jaké mají oproti jaderné energii výhody a nevýhody	- jaderné síly a jaderná energie - štěpení jader (kritická hmotnost), slučování jader - jaderný reaktor - ochrana před zářením
Přesahy:	
Průřezová témata: EV4 – Lidské aktivity a problémy životní prostředí	

Sluneční soustava	
Výstupy	učivo
žák - ovládá jednotky vzdáleností používané v	- jednotky vzdáleností v astronomii - planety, komety, meteory, meteoroidy

astronomii - uvede rozdíl mezi planetou a měsícem - rozlišuje mezi planetkami, kometami, meteory a meteoroidy	
Přesahy: Zeměpis - vesmír, hvězdy, Slunce, sluneční soustava	
Průřezová témata:	

Galaxie	
Výstupy	učivo
žák - vysvětlí, co tvoří Galaxii a jaký má tvar - uvede, čím se liší hvězda od planet, komet, měsíců a mlhovin rozlišuje mezi galaxií a souhvězdím	- galaxie - hvězdy, jejich pohyb a záření - souhvězdí
Přesahy: Zeměpis - vznik vesmíru a hvězdy	
Průřezová témata:	

Formy energie	
Výstupy	učivo
žák - uvede a charakterizuje různé formy energie - na příkladech ukáže na jejich vzájemnou přeměnu - objasní rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie - uvede příklady alternativních zdrojů energie - uvědomuje si škodlivost radioaktivního záření a ochranu proti němu	- pohybová a polohová energie - vnitřní energie - elektrická energie a výkon - výroba a přenos elektrické energie - jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna - alternativní zdroje energie - ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Přesahy:	
Průřezová témata:	

1. Charakteristika předmětu

Předmět Chemie je spjat s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka chemie zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním a poznáváním přírodních zákonů, umožňuje žákům lépe chápat současné technologie. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využitím jednoduchých pokusů. Učí je objasňovat a zdůvodňovat chemické jevy a vyvozovat z nich závěry. Žáci získávají pracovní dovednosti při zacházení s chemickými látkami a pomůckami, učí se pracovat podle pravidel bezpečnosti práce.

V hodinách chemie jsou využívány různé formy práce, důležité jsou praktické ukázky, laboratorní práce a skupinová práce. Výuka probíhá v učebně chemie a fyziky.

Hodnoceny jsou praktické dovednosti, písemné testy, individuální prezentace (referáty, projekty).

Předmětem prolínají průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, Environmentální výchova / spoluzodpovědnost za stav životního prostředí).

2. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 8. a 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	8	9
počet hodin	2	2

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka se orientuje zejména, aby žáci:

- osvojili si důležité poznatky z oborů chemie a na základě jejich osvojování měli možnost poznávat význam a přínos chemie pro vytváření obrazu světa a pro rozvoj moderních technologií;
- osvojili si prvky základních metod práce, kterých chemie používá při poznávání chemických procesů, jako jsou pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení a vyvozování závěrů z těchto údajů;
- získávali dovednost využívat osvojených poznatků a dovedností při řešení chemických problémů a úloh, při objasňování podstaty chemických jevů vyskytujících se v přírodě, denním životě a při samostatném provádění jednoduchých pokusů;
- měli co nejvíce příležitostí k rozvíjení svého logického uvažování a myšlení;
- se naučili pracovat s jasně vymezenými pojmy, a aby se učili získané nebo předložené informace kriticky hodnotit a ověřovat je z různých hledisek, především z hlediska jejich správnosti, přesnosti a spolehlivosti;
- osvojovali si základní pravidla bezpečné práce při provádění chemických pokusů a experimentů;
- cháпали objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí a postavení člověka v přírodě s ohledem na zachování podmínek života.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- využívat různé výukové metody;
- vést žáky k pozorování vlastností látek a jejich přeměnu;
- učit žáky poznávat souvislosti s ostatními přírodními vědami.

Kompetence k řešení problému:

- a) snažit se vést výuku tak, aby žáci získané poznatky uměli aplikovat, aby hledali, nalézali různá řešení problému;
- b) vést k formulování jednoduchých problémů při chemickém poznání;
- c) vést žáky k samostatnosti při řešení problémů (najít si vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění) ve škole i mimo školu;
- d) učit žáky navrhnout problém podle jednoznačnosti a hledat kritéria správnosti.

Kompetence komunikativní:

- a) učit žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názoru jiných a tolerovat ho;
- b) vést žáky stručně a přehledně formulovat výsledky pokusů, písemně i ústně;
- c) vést žáky k využívání dostupných informačních médií.

Kompetence občanské:

- a) vést žáky k poznávání možností oboru chemie i z pohledu ekologického hlediska;
- b) vést žáky k dodržování zásad pro bezpečnou práci s nebezpečnými látkami.

Kompetence pracovní:

- a) připravit žáky na experimenty, plánování, hodnocení pozorování;
- b) vést žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při výběru své profesní orientace;
- c) učit žáky zásadám bezpečnosti a ochrany při práci.

5. Průřezová témata:

Environmentální výchova
 - základní podmínky života
 - vztah člověka k prostředí

6. 8. ročník

Očekávané výstupy:

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE, žák:

- a) určí společné a rozdílné vlastnosti látek

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY, žák:

- a) používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech;
- b) rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech;
- c) orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.

SMĚSI, žák:

- a) rozlišuje směsi a chemické látky;
- b) vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení;
- c) vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek;
- d) navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi;
- e) rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití;
- f) uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.

CHEMICKÉ REAKCE, žák:

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání;
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY, žák:

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Průřezová témata:

Environmentální výchova

Chemické látky	
Výstupy	učivo
žák - rozlišuje látky - popíše vlastnosti látek - základní pravidla bezpečnosti práce - rozpozná u známých dějů, kde dochází k přeměně látek	- pozorování a pokus v chemii - rozlišování látek podle vlastností - bezpečnost práce s chemikáliemi
Přesahy: Fyzika	
Průřezová témata:	

Směsi, voda, vzduch	
Výstupy	učivo
žák - rozlišuje směsi a chemicky čisté látky - v souvislosti správně používá termíny - určí složení směsi výpočtem – hmotnostní zlomek - laboratorní práce: umí provést filtraci - zná výrobu pitné vody - uvede složení vzduchu	- složení, třídění, oddělování složek směsi - koncentrace - chemicky čistá látka, prvek - voda – destilovaná, minerální, odpadní, výroba čisté vody - složení ovzduší, složení atmosféry - ozonová díra
Přesahy: Fyzika: vlastnosti látek a těles	
Průřezová témata:	

Částicové složení látek. Periodická soustava chemických prvků	
Výstupy	učivo
žák - popíše stavbu atomu - ovládá pojem protonové číslo a jeho užití k určení prvků - vysvětlí pojem prvek, jeho název a chemickou značku - rozlišuje pojmy částice a látky - vysvětlí co je molekula, anion, kation, atom - umí vysvětlit co je chemická sloučenina	- atomy, model atomu - chemické prvky, názvy, značky - periodická soustava – kovové prvky, nekovové prvky - chemické vazby – nepolární, polární, iontová - molekuly - chemické sloučeniny, chemické vzorce - vlastnosti vodíku
Přesahy: Fyzika: atomy a molekuly, model atomu	

Průřezová témata:

Chemické reakce a slučovací poměry	
Výstupy	učivo
žák - provede jednoduchou reakci ve zkumavce - rozlišuje reaktanty a produkty chemické reakce - zapíše jednoduché chemické rovnice při zadání názvů a vzorců látek - aplikuje zákon zachování hmotnosti	- základní chemické reakce - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - koncentrace, molární hmotnost - klasifikace chemických reakcí – neutralizace, substituce
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Chemická vazba	
Výstupy	učivo
žák - umí zapsat z názvů vzorce - umí zapsat ze vzorců názvy - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, halogenech, sulfidech - popíše nejvýznačnější vlastnosti a použití oxidů a halogenů, sulfidů	- oxidační číslo - koncovky chemických názvosloví - tvoření vzorců a názvů dvouprvkových sloučenin- oxidů, halogenů, sulfidů - vlastnosti důležitých oxidů
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Anorganické sloučeniny	
Výstupy	učivo
žák - zná vzorce důležitých bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin - zná vzorce důležitých hydroxidů - pomocí indikátorů určí kyselé a zásadité roztoky - správně ředí kyseliny a roztoky - umí poskytnout první pomoc při polížení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - zapíše chemickými rovnicemi způsoby přípravy solí - umí tvořit vzorce z názvů a názvy ze vzorců	- hydroxidy - kyseliny – bezkyslíkaté, kyslíkaté - kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy - kyselost a zásaditost roztoků - pH, neutralizace, indikátory - vznik solí - názvosloví - vlastnosti a užití (sklářství, stavební průmysl)
Přesahy:	
Průřezová témata: EV Základní podmínky života - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty) ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny) půda	

7. 9. ročník

Očekávané výstupy:

ORGANICKÉ SLOUČENINY, žák:

- a) rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití;

- b) zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy;
- c) rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití;
- d) orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů;
- e) určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu;
- f) uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.

CHEMICKÉ REAKCE, žák:

- a) rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání;
- b) přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu;
- c) aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.

CHEMIE A SPOLEČNOST, žák:

- a) zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi;
- b) aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe;
- c) orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE, žák:

- a) pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; na základě piktogramů posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí;
- b) objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.

Organické sloučeniny – uhlovodíky	
Výstupy	Učivo
žák - umí zapsat vzorce a popsat vlastnosti a použití uvedených uhlovodíků - vyjmenuje příklady fosilních paliv a vyráběných paliv - zapíše chemickou rovnici spalování methanu, ethanu, propanu - uvede základní funkce ropy, její použití - zhodnotí paliva z ekologického hlediska - popíše nebezpečí a zásady bezpečného užívání topných plynů v domácnosti - umí zapsat vzorce a popsat vlastnosti a použití uvedených uhlovodíků	- vlastnosti uhlíku - rozdělení uhlovodíků - zdroje uhlovodíku - vzorce organické chemie - karbonizace dřeva Nasycené a nenasycené jednoduché uhlovodíky methan, ethan reakce nenasycených uhlovodíků - acetylén – užití - polymerizace a adice Aromatické uhlovodíky - struktura aromatických uhlovodíků - benzen, toluen - reakce, užití a deriváty
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Deriváty uhlovodíků	
Výstupy	Učivo
Žák - umí napsat vzorce a uvést vlastnosti a použití uvedených derivátů	- uhlíkový zbytek, charakteristická skupina - derivát uhlovodíku - halogenderiváty- vznik a užití

<ul style="list-style-type: none"> - rozezná esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí - zná význam přírodních sloučenin jako základních složek potravy a jejich význam pro organismus - uvede výhody a nevýhody používání mýdla a saponátů v domácnosti - zná využívání umělých hmot a umělých vláken v životě člověka - seznámí se s jedovatými účinky metanolu a využitím etanolu jako protijedu - seznámí se s praktickým využitím jednoduchých derivátů 	<ul style="list-style-type: none"> - freony, léčiva - přírodní sloučeniny - cukry, tuky, bílkoviny- nukleové kyseliny, vitamíny - mýdla, saponáty - umělé hmoty, umělá vlákna OXODERIVÁTY - alkoholy –rozdělení, funkční skupiny - methanol, ethanol – vlastnosti, ohrožení - aldehydy- formaldehyd - Využití alkoholů a aldehydů - Organické kyseliny – dělení, funkční skupina - kyselina mravenčí a octová - Celkové vlastnosti kyselin - vyšší mastné kyseliny - esterifikace, neutralizace
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Chemické reakce	
výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše elektrolýzu a zná její využití v technické praxi - vysvětlí, co znamenají veličiny molární hmotnost, látkové množství, hmotnostní zlomek, koncentrace - rozeznává redoxní reakce mezi ostatními chemickými reakcemi - určí v zápise redoxních reakcí oxidaci a redukci - zná značky veličin, vzorce pro výpočet, jednotky - umí použít tyto veličiny při řešení příkladů 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení a typy chemických reakcí - elektrolýza - redoxní reakce - hmotnostní zlomek - koncentrace roztoku
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Změny energie soustavy při chemických reakcích	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, co je hoření látek a zná nebezpečí, které hrozí - rozlišuje pojmy hořlavá látka, hořlavina - zná základy hašení, látky a hasící přístroje - umí nahlásit požár (zná číslo hasičů) 	<ul style="list-style-type: none"> - hoření látek se vzduchem - hašení plamene - exotermické a endotermické reakce - výroba některých důležitých kovů (železo, ocel)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vlivy na rychlost chemických reakcí	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy reakce, rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost - vysvětlí pojmy katalyzátor a biokatalyzátor 	<ul style="list-style-type: none"> - rychlost chemických reakcí - faktory ovlivňující rychlost - rychlost reakcí a chemická výroba - biokatalyzátory
Přesahy:	

Průřezová témata:

Chemie a společnost	
výstupy	Učivo
žák - uvede příklady surovin a meziproductů při výrobě chemikálií - vysvětlí pojem druhotná surovina a uvede příklady a jejich význam z hlediska péče o životní prostředí - vyjmenuje plasty a umělá vlákna, jejich výhody a nevýhody	- chemický průmysl v ČR - plasty, umělá vlákna - pesticidy a herbicidy - léčiva a návykové látky - potraviny, konzervace potravin
Přesahy: Zeměpis: hospodářství ČR	
Průřezová témata: EV - Vztah člověka k prostředí - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); EV - vlivy průmyslu na prostředí vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady) druhotné suroviny	

E14 PŘÍRODOPIS

1. Charakteristika předmětu

Předmět přírodopis navazuje na předmět 1. stupně – Člověk a svět.

Výuka probíhá ve specializované přírodovědné učebně, která je vybavena stěnou se zásuvkami vhodné k mikroskopování. Předmět je rozdělen do celků: Obecná biologie, biologie rostlin, biologie hub, biologie živočichů, biologie člověka a genetika, neživá příroda, ekologie, biologie člověka a genetika .

Předmět je vyučován podle vývojového pojetí.

Přírodopis představuje základní výchovné a vzdělávací působení na žáky, které má zajistit poznání a pochopení vztahů a orientaci v základních skupinách organismů. Dále v tomto předmětu získávají žáci poznatky o lidském těle a preventivní ochraně zdraví.

Nedílnou součástí je také nauka o životním prostředí a možnostech jeho ovlivňování.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 6. až 9. ročníku podle následujícího plánu.

Ročník	6	7	8	9
počet hodin	2	2	2	1

3. Cílové zaměření předmětu

Vzdělávací obsah přírodopisu má přímé vazby na ostatní předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. S těmito předměty spolupracuje a navzájem se s nimi doplňuje. Předmět umožňuje základní seznámení s jednotlivými částmi přírody (jak živými tak i neživými) a nabádá žáky k vytváření vlastních poznávacích potřeb objevovat přírodní zákonitosti a souvislosti. Přírodopis by měl podnítit žáky k vytvoření pozitivního vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Nedílnou součástí předmětu je mikroskopování, pozorování v přírodě a další laboratorní cvičení. K podnícení zájmu slouží i soutěže jako je Biologická olympiáda, Geologická olympiáda a soutěž Zelená stezka – Zlatý list.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoje vzdělání, učíme je plánovat, organizovat a vyhodnocovat svoji činnost;
- snažíme se podněcovat a využívat kreativitu žáků (soutěže, olympiády, herbáře, náčrtky, sbírky, pozorování);
- učíme je vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (školní knihovna, internet, časopisy, filmy, výstavy);
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní prohloubit jednotlivé učivo, při výuce využíváme video techniku, data projektor, výukové počítačové programy.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme výuku tak, aby žáci získané poznatky uměli aplikovat, aby hledali a nalézali různá řešení problémů;

- b) učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a svá rozhodnutí obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit;
- c) spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování (nedodržování pravidel atd.)

Kompetence komunikativní:

- a) vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, mezi žáky a učitelem, mezi žáky a dalšími osobami;
- b) učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názoru jiných a tolerovat ho;
- c) vedeme žáky ke komunikaci různými prostředky (ústně, písemně, kresbou, referáty, fotografií, obrázky, herbáři, modely, sbírkami);
- d) učíme je využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

- a) navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce;
- b) vedeme žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj osobnosti;
- c) žáci jsou vedeni k objektivnímu hodnocení vlastní práce v kolektivu, v případě potřeby pomoci o pomoc požádat, nebo ji umět poskytnout;
- d) snažíme se, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých, čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské:

- a) učíme je dodržovat základní pravidla vedoucí ke zlepšení životního prostředí, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- b) snažíme se, aby pochopili základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, chránili zdraví své i jiných lidí;
- c) vedeme je k zodpovědným rozhodnutím v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Kompetence pracovní:

- a) žáci jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečnosti práce a bezpečnosti při experimentech tím, že si při laboratorních pracích osvojí bezpečné pracovní postupy;
- b) učíme je, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot;
- c) snažíme se, aby žáci využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, dělá uvážená rozhodnutí o dalším vzdělání a profesním zaměření.

5. Průřezová témata:

- a) Environmentální výchova;
- b) Základní podmínky života;
- c) Ekosystémy.

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v (daném) základním přehledu vývoje organismu;

- b) popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlinou, živočichů, bakterií a hub, objasní funkci základních organel;
- c) uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka;
- d) vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti;
- e) rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicí a porovná je podle charakteristických znaků;
- f) vysvětlí různé způsoby výživy hub a její význam v ekosystému a místo v potravních řetězcích
- g) objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků;
- h) odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům;
- i) odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí;
- j) porovná základní, vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;
- k) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin;
- l) odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí;
- m) zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy;
- n) objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života;
- o) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi;
- p) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam;
- q) uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životním prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému;
- r) aplikuje praktické metody poznávání přírody.

Planeta Země a vliv života na Zemi	
dílčí výstupy	Učivo
žák - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- planeta Země - vznik života na Zemi
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata:	

Základní struktura života, ekosystém	
dílčí výstupy	Učivo
žák - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- projevy života a jeho význam - podmínky života - vztahy mezi organismy - práce s atlasem rostlin a živočichů - vztahy mezi organismy význam ekosystému - mikroskopování, mikroskop
Přesahy:	
Průřezová témata: EV – Základní podmínky života, ekosystémy	

Buňka, rozmnožování	
dílčí výstupy	Učivo
žák - popíše základní rozdíly mezi buňkami a objasní	- buňka – základní stavební a funkční jednotka - rostlinná a živočišná buňka – srovnání

funkci základních organel - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - stavba těla rostlin a živočichů
Přesahy: Fyzika	
Průřezová témata:	

Přehled organismů - soustava organismů	
dílčí výstupy	Učivo
žák - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek, s pomocí atlasů, klíčů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií, sinic a řas v přírodě a pro člověka - uvědomí si rozdíl mezi nemocemi způsobovanými viry a bakteriemi - vysvětlí význam antibiotik	- viry, bakterie, sinice, řasy - význam třídění organismů
Přesahy: Výchova ke zdraví	
Průřezová témata:	

Biologie hub	
dílčí výstupy	Učivo
žák - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je - vysvětlí různé způsoby výživy hub - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- houby – rostliny nebo živočichové - houby bez plodnic, základní charakteristika - houby s plodnicí, stavba, výskyt, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky
Přesahy: Výchova ke zdraví	
Průřezová témata:	

Biologie živočichů	
dílčí výstupy	Učivo
žák - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů - odvodí na základě pozorování projevy chování živočichů v přírodě - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka	- prvoci, jednobuněční živočichové - žahavci - ploštěnci - hlísty - měkkýši - kroužkovci - členovci - korýši - vzdušnicovci
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Hmyz	
dílčí výstupy	Učivo
žák - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- rozmnožování hmyzu - hmyz s proměnou nedokonalou - hmyz s proměnou dokonalou
Přesahy:	

Průřezová témata:

Člověk a příroda	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušené rovnováhy ekosystémů - uvede příklady výskytu organismů v určitých prostředích a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - společenstvo organismů - ekosystém - jak člověk zasahuje do přírody - ochrana přírody, zákon o ochraně přírody
Přesahy:	
Průřezová témata: EV – Ekosystém	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů i živočichů;
- b) porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;
- c) vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin;
- d) rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů;
- e) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;
- f) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin;
- g) odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobování danému prostředí;
- h) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi;
- i) rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu;
- j) základní princip existence živých a neživých složek ekosystému;
- k) odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobování některých rostlin podmínkám prostředí;
- l) dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Zoologie – vývoj, vývin a systém živočichů	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	<ul style="list-style-type: none"> - strunatci: pláštěnci, bezlebeční obratlovci - kruhoústí a paryby - žraloci a rejnoci
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Ryby	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná základní, vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> - sladkovodní ryby – nejznámější sladkovodní ryby - rozmnožování a chov ryb - významné mořské ryby
Přesahy:	

Průřezová témata:

Obojživelníci, plazi, ptáci	
dílčí výstupy	Učivo
žák - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů živočichů - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- obojživelníci ve vodě a na souši, naši obojživelníci - vývoj a rozmnožování obojživelníků - plazi - želvy a krokodýli - ještěři a hadi - cizokrajní ještěři a hadi - vývojové znaky ptáků a vnitřní stavba těla - významní zástupci ptáků žijících v různém prostředí - vznik a vývoj ptáků
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Savci	
dílčí výstupy	Učivo
žák - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	- savci se přizpůsobují prostředí - vývoj savců - vnitřní stavba těla savců - vejcorodí - živorodí – vačnatci - živorodí – placentálové - dorozumívání zvířat - etologie
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Botanika – přehled systémů rostlin	
dílčí výstupy	Učivo
žák - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- přechod rostlin na souš - výtrusné rostliny – mechorosty, plavuně a kapradiny - semenné rostliny - části těla semenných rostlin - kořen, stonek, listy, květ, semena a plody - rozmnožování rostlin - růst a vývin rostlin
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Nahosemenné rostliny	
dílčí výstupy	Učivo
žák - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonom. jednotek - odvodí na základě pozorování přírody a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- jinaný - jehličnany, zástupci jehličnanů - okrasné jehličnany - výskyt a význam jehličnanů
Přesahy:	

Průřezová témata:

Krytosemenné rostliny	
dílčí výstupy	Učivo
žák - vysvětlí princip základních fyziologických procesů jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje její význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů; uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- dvouděložné - listnaté stromy a keře, pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, lilkovité, hvězdnicovité - jednoděložné - liliovitě, lipnicovité, vstavačovité - cizokrajné rostliny
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Společenstva	
dílčí výstupy	Učivo
žák - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě principů existenci živých a neživých složek ekosystémů	- společenstvo lesa - společenstvo vod a mokřadů - společenstvo luk, pastvin a travnatých strání - společenstvo polí a sídelní aglomerace
Přesahy:	
Průřezová témata: EV Ekosystém	

8. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky;
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc;
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví;
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím;
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.

Přírodopis, žák:

- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů;
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy;
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy;
- orientuje se v základních vývojových stupních ve fylogenezi člověka;
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří;
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.

Změny v životě člověka a jejich reflexe	
výstupy	učivo
žák - přiměřeně reaguje na fyziologické změny v období puberty - uplatňuje vhodné způsoby chování k opačnému pohlaví	- člověk a dospívání (tělesné, duševní a společenské změny) - ženské a mužské pohlavní orgány - menstruace
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – Sebepoznání a sebepojetí	

Zdravý způsob života a péče o zdraví	
výstupy	učivo
žák - uplatňuje zásady zdravého způsobu života - uplatňuje základní preventivní opatření proti infekčním a jiným nemocem	- ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami - ochrana před přenosnými chorobami-základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Sexuální výchova	
výstupy	učivo
Žák - uplatňuje bezpečné a odpovědné chování s ohledem na zdraví, morálku a životní cíle mladých lidí - zná rizika předčasného ukončení těhotenství a způsoby ochrany proti otěhotnění - projevuje odpovědné chování při komunikaci s vrstevníky a neznámými lidmi	- Funkce pohlavních orgánů - Ovulace - Záhada oplození - Sexuální abeceda - sexuální dospívání (předčasná sexuální zkušenost) - plánované rodičovství (antikoncepce) - těhotenství (přerušování těhotenství) - homosexualita - poruchy pohlavní identity, sexuální deviace - nebezpečí promiskuity
Přesahy:	
Průřezová témata: MKV – Lidské vztahy	

Biologie člověka	
dílčí výstupy	učivo
žák - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- člověk jako článek živočišného systému - původ a vývoj člověka - od buňky k člověku
Přesahy: Dějepis, Český jazyk	
Průřezová témata: MKV – Etnický původ- respektování zvláštností různých etnik	

Orgánové soustavy člověka	
dílčí výstupy	učivo
žák - určí polohu a objasní stavbu funkcí orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- kosterní soustava - svalová soustava - oběhová soustava - krev znamená život - mízní soustava - vylučovací soustava - kožní soustava - nervová soustava – řídicí centrum - smyslové orgány – čich, chuť, hmat, sluch, zrak - hormonální soustava - pohlavní soustava
Přesahy: Fyzika, Chemie, Tělesná výchova	
Průřezová témata:	

Vývin člověka	
dílčí výstupy	učivo
žák - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- období lidského života - genetika, tajemství genů, význam genů - význam genetiky
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata:	

9. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života;
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek;
- rozlišuje důsledky vnitřních vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu hornin;
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy v naší přírodě;
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků;
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi;
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady na rušení rovnováhy ekosystémů;

h) odvodí geologické oblasti České republiky na základě výskytu hornin.

Mineralogie	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek - dodržuje pravidla bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik minerálů - krystalová struktura minerálů - nerosty - fyzikální vlastnosti nerostů - chemické vlastnosti nerostů - třídění nerostů - přehled nerostů: prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, dusičnany, sírany, fosforečnany, křemičitany, organolity
Přesahy: Fyzika, Chemie, Zeměpis	
Průřezová témata:	

Petrologie	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím urč. pomůcek - dodržuje pravidla bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> - vyvřelé horniny - usazené horniny - přeměněné horniny
Přesahy: Fyzika, Chemie, Zeměpis	
Průřezová témata:	

Geologické děje	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<ul style="list-style-type: none"> - vnější a vnitřní geologické procedury - pohyby litosférických desek - poruchy zemské kůry - sopečná činnost, zemětřesení - zvětrávání, činnost vody a větrů
Přesahy: Fyzika, Chemie, Zeměpis,	
Průřezová témata:	

Půdy	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - rozlišuje jednotlivé geologické období podle charakteristických znaků - dodržuje pravidla bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik půd - třídění půd - podzemní voda a prameny
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Geografický vývoj a stavba území ČR	
dílčí výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivá geologická období podle 	<ul style="list-style-type: none"> - Český masiv - Západní Karpaty

charakteristických znaků	
Přesahy: Zeměpis	
Průřezová témata:	
Ekologie - podnebí a počasí ve vztahu k životu	
dílčí výstupy	Učivo
žák - uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- zeleň v krajině a její význam - voda na Zemi - nerostné suroviny - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Přesahy: Zeměpis, Fyzika, Chemie	
Průřezová témata:	

Historie Země	
dílčí výstupy	Učivo
žák - orientuje se v historických érách a útvarech - dokáže zařadit historickou dobu na časové křivce - rozlišuje a přiřazuje geologické události - zná typické zástupce dané historické éry	- život na Zemi - vznik zkamenělin - prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory
Přesahy: Zeměpis, Chemie	
Průřezová témata:	

E15 ZEMĚPIS

1. Charakteristika předmětu

Zeměpis obohacuje v návaznosti na předmět Člověk a svět celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu) na území ČR, v Evropě a dalších světadílech.

2. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	2	2	2	1

3. Cílové zaměření předmětu

Cílem výuky zeměpisu je zejména, aby žáci:

- osvojili si základní vědomosti o Zemi, krajinné sféře a jejich hlavních složkách a uvědomovali si význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti;
- vytvořili si představy o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, ale také představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a podmíněnostech a souvislostech;
- získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých oblastech a v souvislosti s tím, aby si uvědomovali postavení našeho státu v Evropě a ve světě, možnosti jeho prosperity a uplatnění v rozvojových procesech v přítomnosti a blízké budoucnosti;
- osvojili si dovednost samostatně pracovat s různými druhy map, grafů, statistickými údaji, vysvětlovat údaje v nich obsažené a orientovat se v současném dění u nás a ve světě.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace;
- vyhledávat pro zdokonalení se ve výuce zeměpisu a získání nových poznatků využitím Internetu, videa a počítačových programů;
- vyhledávat zeměpisné úkoly pomocí Internetu.

Kompetence k řešení problému:

- vést žáky k samostatnosti při řešení problémů;
- najít si vhodné informace pomocí výpočetní techniky a encyklopedií;
- dle dovedností a schopností vést žáky k zapojení do soutěží.

Kompetence komunikativní:

- učit žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názoru jiných a tolerovat ho;
- realizovat výstavy a vystoupení žáků na školní akademii;
- učit žáky vystupovat a prezentovat svoji práci před spolužáky.

Kompetence sociální a personální:

- vést žáky k tomu, aby dokázali spolupracovat ve skupině, přispívali do její diskuse;
- seznamovat žáky se zásadami týmové práce.

Kompetence občanské:

- vést žáky k ochraně životního prostředí;

- b) organizovat různé návštěvy a exkurze (např. JE Temelín).

Kompetence pracovní:

- a) vést žáky k objektivnímu sebehodnocení;
b) vést žáky k tomu, aby se vážili práce druhých.

5. Průřezová témata:

- a) Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát;
b) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět.

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy;
b) prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů;
c) rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu;
d) porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost;
e) používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;
f) přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině;
g) porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin;
h) ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu;
i) aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;
j) uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.

Vesmír, hvězdy, Slunce, sluneční soustava	
výstupy	Učivo
žák - uvede některé teorie na vznik vesmíru - charakterizuje hvězdu; objasní pojem sluneční soustava a vyjmenuje její planety	- vznik vesmíru - hvězdy - Slunce, sluneční soustava - Měsíc
Přesahy: Fyzika	
Průřezová témata:	

Planeta Země	
výstupy	Učivo
žák - uvede základní údaje o Zemi, umí určit země - uvede, proč se Země otáčí kolem osy - vysvětlí, proč Země obíhá kolem Slunce - určí, kdy nastává roční období zeměpisné souřadnice a čas	- určování zeměpisné polohy a času - základní údaje o Zemi - otáčení Země a oběh kolem Slunce - roční období, rok v ČR -orientujeme se na planetě Zemi -nadmořská výška a výškové rozdíly v krajině
Přesahy: Fyzika	
Průřezová témata:	

Mapa. Obraz Země	
výstupy	Učivo
žák - zná obsah mapy a orientuje se v atlase světa - určí druhy map - umí zacházet a pracovat s mapou	- co je to mapa - obsah mapy - druhy map - práce s mapou
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Přírodní sféra Země	
výstupy	Učivo
žák - zná, čím jsou tvořena zemská tělesa - ví, co jsou litosférické desky - vysvětlí vznik zemětřesení a sopečnou činnost - ví, jak vzniká pohoří - zná, jak působí vnější činitelé a co mezi ně patří - uvede, jaké síly působí na povrch Země a jak rozdělujeme povrch - zná složení atmosféry a její procesy - ovládá podnebné pásy a kde se na Zemi nacházejí - umí vyhledat pásy v oceánech a rozdělení vody na Zemi - ví, jak dělíme půdy a jak půda vznikla - umí vyhledat v atlase rozložení půdy, určí, co kde roste a žije	- litosféra -nitro Země, pod hladinou světového oceánu, kamenný obal Země - zemětřesení a sopečná činnost - vznik pohoří - vnější činitelé - vnitřní činitelé - atmosféra - počasí - podnebí a podnební pásy - odkud a kam vanou větry - uragány, hurikány, tajfuny - hydrosféra - oceánská voda - vodstvo na pevninách - jezera, bažiny a jiné vodní nádrže - ledovce - povrchová voda - pedosféra - biosféra - tropické deštné pralesy - savany, pouště, polopouště - subtropická biota - stepi a lesostepi - lesy mírného pásu, lesotundra, tundra - polární pustiny - výškové stupně v krajině
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata:	

Jak se vyvíjela příroda povrchu Země	
výstupy	Učivo
žák - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- příroda základ krajiny - zkoumání přírodní krajiny - kulturní krajina - druhy krajiny - chráněná území přírody - katastrofy ohrožující krajinu i lidi - globální problémy lidstva - krajinná sféra Země a její základní části
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata:	

Polární oblasti	
výstupy	Učivo
žák - určí, kde se tyto kontinenty nachází - rozeznává rozdíl mezi Arktidou a Antarktidou - vysvětlí příčinu tání ledovců - uvede na příkladech, co zde žije a roste	- Arktida - Antarktida
Přesahy:	
Průřezová témata:	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa;
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny;
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států;
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich;
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa;
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel;
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje;
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit;
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků;
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech;
- lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje;
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů;
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině;
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu;
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.

Zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie	
výstupy	Učivo
žák - dovede určit, kde leží, co zde žije, roste, obyvatelstvo	- povrch - vodstvo - geografie a podnebí (pásy)

- uvede důležité údaje o světadílu - umí vyhledat jednotlivé body na mapě a znát důležité body u světadílů - uvede důležité informace a ví, kde leží určitá oblast či důležitá řeka, město - orientuje se v hospodářství jednotlivých států	- nerostné bohatství a zemědělství - obyvatelstvo - hospodářství - jednotlivé státy (důležité na světadíle a z hlediska k ČR)
Přesahy: Dějepis, Přírodopis	
Průřezová témata: VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Zeměpis světadílů: Amerika	
výstupy	Učivo
žák - dovede určit, kde leží, co zde žije, roste, obyvatelstvo - uvede důležité údaje o světadílu - umí vyhledat jednotlivé body na mapě a znát důležité body u světadílů - uvede důležité informace a ví, kde leží určitá oblast či důležitá řeka, město - orientuje se v hospodářství jednotlivých států	- povrch - vodstvo - geografie a podnebí (pásy) - nerostné bohatství a zemědělství - obyvatelstvo - hospodářství - jednotlivé státy Kanada, USA, Mexiko, Brazílie, Argentina
Přesahy: Dějepis, Přírodopis	
Průřezová témata:	

Zeměpis světadílů: Asie	
Dílčí výstupy	Učivo
dovede určit, kde leží, co zde žije, roste, obyvatelstvo - uvede důležité údaje o světadílu - umí vyhledat jednotlivé body na mapě a znát důležité body u světadílů - uvede důležité informace a ví, kde leží určitá oblast či důležitá řeka, město - orientuje se v hospodářství jednotlivých států	- povrch - vodstvo - geografie a podnebí (pásy) - nerostné bohatství a zemědělství - obyvatelstvo - hospodářství - jednotlivé státy (důležité na světadíle a z hlediska k ČR) Čína
Přesahy: Dějepis, Přírodopis	
Průřezová témata:	

Rusko	
výstupy	Učivo
žák - dovede určit, kde leží, co zde žije, roste, obyvatelstvo; uvede důležité údaje o zemi - umí vyhledat jednotlivé body na mapě - uvede důležité informace a ví, kde leží určitá oblast či důležitá řeka, město - orientuje se v hospodářství jednotlivých částí země	- státní zřízení a přírodní poměry - lidé a hospodářství
Přesahy: Dějepis, Přírodopis	
Průřezová témata:	
Evropa-poloha Evropy	
výstupy	Učivo
žák - ukáže na mapě hranice Evropy - uvede její nejkrajnější body a polohy	- hranice Evropy - poloha Evropy na zeměkouli

Přesahy:
Průřezová témata: VMEGS – Evropa a svět nás zajímají

Rostlinstvo a živočišstvo Evropy	
výstupy	Učivo
žák - zná rozložení geografických pásů a nalezne je na mapě - uvede základní údaje o fauně a flóře Evropy	- rozložení geografických pásů Evropy - zvířata Evropy - rostliny Evropy
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata:	

Nerostné bohatství, průmysl Evropy	
výstupy	Učivo
žák - vyhledá jednotlivé průmyslové oblasti - uvede, co se kde těží	- průmysl Evropy - nerostné bohatství Evropy
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Zemědělství Evropy	
výstupy	Učivo
žák - zná základní údaje o zemědělství Evropy - uvede, co se pěstuje a chová v Evropě	- rostlinná výroba - živočišná výroba
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Doprava	
výstupy	Učivo
žák - ovládá základní údaje o dopravě v Evropě - uvede, jaký druh dopravy v Evropě převládá	- silniční - železniční - letecká a ostatní
Přesahy:	
Průřezová témata: VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Státy Evropy	
výstupy	Učivo
žák - zná hlavní města jednotlivých států - ví, kde leží a zná základní údaje o významných a sousedních státech Evropy - umí vyhledat informace o jednotlivých státech Evropy	- Střední Evropa - Severní Evropa - Jižní Evropa - Západní Evropa - Východní Evropa - Jihovýchodní Evropa – Balkán, Pobaltské státy
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata: VMEGS – Evropa a svět nás zajímají	

8. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy;

- b) hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům;
- c) hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu;
- d) lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit;
- e) porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit;
- f) lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje;
- g) organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů;
- h) používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;
- i) vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu;
- j) uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů);
- k) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí;
- l) aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;
- m) uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.

Obecná část ČR	
výstupy	Učivo
žák - určí na mapě, kde leží ČR a s kým sousedí - orientuje se v geologické stavbě ČR - uvede, kde se nachází nížiny a pohorí	- poloha ČR - geologické podloží - povrch ČR
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Podnebí ČR	
výstupy	Učivo
žák - ví, v jakém klimatickém pásmu leží ČR - uvede, čím je ovlivněno podnebí a počasí ČR	- podnebí ČR - počasí ČR
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Půda ČR	
výstupy	Učivo
žák - uvede, jaké půdy se v ČR nacházejí - vyhledá, jaký typ půdy a v jednotlivých lokalitách	- úrodnost - typy půd
Přesahy:	
Průřezová témata:	
Živá příroda ČR	
výstupy	Učivo

žák - zná, jaký typ lesů se vyskytuje v ČR - ví, co zde žije a roste	- lesy ČR - výškové a vegetační stupně ČR
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Obyvatelstvo ČR	
výstupy	Učivo
žák - zná složení obyvatelstva ČR - charakterizuje život ve městech na vesnicích v ČR - orientuje se v různých krajových nářečích a kultuře jednotlivých lokalit ČR	- lidé naší země - města a vesnice
Přesahy: Výchova k občanství	
Průřezová témata: VDO – Občan, občanská společnost a stát	

Hospodářství ČR	
výstupy	Učivo
žák - ovládá základní informace o rozložení pěstování kulturních rostlin a chování hospodářských zvířat - uvede, jaký typ průmyslu a v jakých lokalitách se nachází - uvede ložiska a druh nerostného bohatství v ČR	- zemědělství - průmysl - nerostné bohatství
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Doprava ČR	
výstupy	Učivo
žák - zná, jaké druhy dopravy jsou zastoupeny v ČR - uvede využití jednotlivých druhů dopravy - jmenuje hlavní koridory dopravy	- železniční - lodní - automobilová - letecká - ostatní
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Regiony ČR	
výstupy	Učivo
žák - zná základní údaje o jednotlivých krajích ČR a jejich tradice - má přehled o velkých městech a zajímavostech v ČR; ovládá, co se v jednotlivých krajích vyrábí, pěstuje a kdo tam žije - uvede, jaké velké řeky a pohorí se nacházejí v jednotlivých krajích	- jednotlivé kraje - důležité oblasti ČR
Přesahy: Výchova k občanství	
Průřezová témata: VDO – Občan, občanská společnost a stát	

9. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů;
- b) používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;
- c) vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu;
- d) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí;
- e) aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- f) uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech;
- g) uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.

Planeta Země a její zobrazování	
výstupy	Učivo
žák - uvede některé teorie na vznik vesmíru - charakterizuje planetu - objasní pojem sluneční soustava a vyjmenuje její planety - zná obsah mapy a orientuje se v atlase světa - určí druhy map - umí zacházet a pracovat s mapou	- sluneční soustava - Země jako vesmírné těleso - neživá příroda a její vývoj - živá příroda - mapa
Přesahy: Fyzika	
Průřezová témata:	

Člověk žije na Zemi	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se ve složení obyvatelstva různých světadílů - porovnává a přiměřeně hodnotí kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- člověk na Zemi Politický zeměpis - primární sféra hospodářství - sekundární a terciální sféra hospodářství - rozdílnost současného světa Člověk mění a vytváří krajinu Globální problémy lidstva
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata:	

Cestujeme po Zemi	
výstupy	Učivo
Žák - naplánuje a v projektu zrealizuje výlet v ČR a v zahraničí	- cestovní ruch (jednotlivé světadíly + Evropa) - střední Evropa – Česká republika - místní krajina - plánujeme výlet
Přesahy: Výchova k občanství	
Průřezová témata: VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Vztahy mezi národy	
výstupy	Učivo
žák - rozumí jednotlivým pojmům, - uvede, co organizace pro Evropu znamenají	- změny politické mapy světa - mezinárodní integrace - zahraniční obchod - OSN - Evropská unie - NATO - Cefta - G-7
Přesahy:	
Průřezová témata: VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

E16 HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu Hudební výchova je vzdělávací obor Hudební výchova. Na 1. stupni je realizován v běžných vyučovacích hodinách v kmenových třídách.

Při realizaci předmětu Hudební výchova se kultivují a rozvíjejí hudební schopnosti a dovednosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových aktivit.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti, jeho hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Hudební výchova se vyučuje na druhém stupni od šestého do devátého ročníku v dotaci jedné hodiny týdně. Výuka probíhá v pracovních hudební výchovy. Součástí výuky je návštěva výchovných koncertů.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 1. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Součástí předmětu jsou průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

3. Výchovně vzdělávací strategie předmětu Hudební výchova

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- vytváříme optimální podmínky k dosažení učebních cílů;
- vedeme žáky k používání přiměřeně náročných termínů;
- nabízíme řadu aktivačních způsobů a metod práce;
- vytváříme pozitivní vztah k hudbě.

Kompetence k řešení problémů:

- nenecháme žáky odradit se případným neúspěchem;
- sledujeme s žáky vlastní pokrok;
- vybíráme tvořivé aktivity;
- pracujeme s informacemi z různých zdrojů; ústních, tištěných i mediálních.

Kompetence komunikativní:

- začleňujeme metody kooperativního učení;
- vedeme žáky k naslouchání hudbě a snažíme se, aby jí porozuměli, vhodně na ni reagovali, účinně se zapojovali do diskuse o ní.

Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinovou práci;
- učíme žáky hodnotit vlastní hudební projev i projev druhých;
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry;
- vedeme žáky k prezentaci na veřejných vystoupeních.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s hudebním kulturním dědictvím.

Kompetence pracovní:

- používáme různé hudební nástroje, dodržujeme vymezená pravidla zacházení s nimi;
- dodržujeme s žáky zásady hlasové hygieny.

4. 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase;
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem;
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře;
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie;
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby;
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální;
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.

Vokální činnosti	
výstupy	Učivo
Žák - správně dýchá, artikuluje, dodržuje zásady hlasové hygieny - vytleskává jednoduchá říkadla, vyjádří rytmus hrou na tělo, improvizuje jednoduchou melodii	pěvecký a mluvní projev: - pěvecké dovednosti (otevírání úst, nádech, výdech) - hlasová hygiena - správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) - správná výslovnost - hudební rytmus - vokální improvizace - hudební hry
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV - Kreativita	

Instrumentální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - improvizuje v rámci nejjednodušších forem - využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře	- hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) - hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – Kreativita	

Hudebně pohybové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - reaguje pohybem na znějící hudbu - uplatňuje pohybovou paměť při tanci a hrách	- pohybový doprovod znějící hudby - orientace v prostoru - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) - taneční hry se zpěvem
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV - Kreativita	

Poslechové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - odliší změny v tempu a dynamice, pracuje s hudebními prvky (rytmus, melodie, harmonie, pohyb, melodie) - rozlišuje jednotlivé kvality tónu - odliší hudbu vokální, instrumentální - pozná některé hudební nástroje - vyjadřuje pocity z poslechové skladby	- rozlišení: zvuk – tón, lidské hlasy (mužský, ženský, dětský, mluvní, zpěvní) - hudebně výrazové prostředky - hudba vokální a instrumentální - hudební styly a žánry – ukolébavka, pochod - interpretace hudby
Přesahy:	
Průřezová témata:	

5. 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti;
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje;
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní;
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace;
- ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace;
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny;
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby;
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.

Vokální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - zpívá na základě dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - jednoduchou melodii zaznamená pomocí grafických znaků	Dvojhlas, vícehlas - kánon, lidový dvojhlas Záznam vokální hudby čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Instrumentální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - tvoří na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchý hudební doprovod a provádí elementární hudební improvizace - zaznamenává jednoduchý rytmický celek	- rytmizace, melodizace - hudební improvizace - rytmické schéma jednoduché skladby - záznam melodie a její reprodukce (rytmus, dynamika, tempo, takt, nota osminová, legato, 3/8 takt, základní tónová řada)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Hudebně pohybové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- jednoduché lidové tance (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt) - taktování - pohybové vyjádření hudby
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Poslechové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - rozpozná hudební formu jednoduché skladby a písně - pracuje s hudebními prvky/kontrast a gradace, zvukomalba, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu/	- hudební formy - hudební styly a žánry: taneční hudba, klasická a populární - hudební výrazové prostředky
Přesahy:	
Průřezová témata:	

6. 6. ročník

Očekávané výstupy, žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého;
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje;
- rozpoznává některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu;
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.

Instrumentální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se v zápise písní	- záznam hudby, noty podle délky, takty, durové tóniny (C dur, G dur, D dur)

	-křížek, bé, odrážka - pomlky, notový záznam - orientace ve všech skupinách hudebních nástrojů - dechové, strunné, bicí, elektrické
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vokální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - uplatňuje získané pěvecké návyky při zpěvu - podle svých dispozic zpívá čistě a přesně	- upevňování dříve osvojených dovedností (nasazení tónu, dýchání, frázování) - rozšiřování hlasového rozsahu - vytváření tercie a sexty - italské výrazy v hudbě - hudební intervaly soutěž ve zpěvu (průběžně)
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Poslechové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - reprodukuje různé motivy - vytváří jednoduché doprovody - orientuje se v proudu znějící hudby	- hudební nástroje; hudební pohádka "Pět a vlk" - hudební dílo a autor hudby, hudba lidová - vznik hudby a jeho výrazové prostředky - rozvoj hudby v antice - středověká hudba – chorály - česká hymna - vytváření (základ) vlastních názorů na hudbu YouTube: Seikilova píseň, Kdož sú boží bojovníci hudební nástroje
Přesahy: Český jazyk: české chorály, česká hymna. Dějepis: kultura v antice, středověk a hudba	
Průřezová témata:	

Pohybové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - rozpozná některé z tanců - využívá své schopnosti při hudebních aktivitách	- pohybový doprovod znějící hudby - vlastní pohybové ztvárnění
Přesahy: Tělesná výchova: taneční prvky (polka, valčík)	
Průřezová témata:	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy, žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého;
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace;

- d) orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje;
- e) rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.

Instrumentální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se v zápise písní	- použití not, pomlk, taktů k notovému zápisu - stupnice durové (D dur, A dur, F dur) - hra na hudební nástroje, stupnice, akordy, jednoduché skladbičky - hudební intervaly - další Orffovské nástroje
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vokální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - uplatňuje získané pěvecké dovednosti při zpěvu i v běžném životě - dovede využívat individuální hudební schopnosti	- upevňování již osvojených pěveckých dovedností (hlasových, rytmických, intonačních) - lidský hlas, hlasová hygiena, pozor na mutaci! - jednohlasý zpěv, volný, dvojhlas, polyfonní, vedení hlasů - rozšiřování hlasového fondu jednotlivců, RAP - lidové písně celého světa soutěž ve zpěvu (průběžně)
Přesahy: Anglický jazyk - černošský spirituál	
Průřezová témata	

Poslechové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - reprodukuje různé motivy i části skladeb - dovede vnímat výrazové prostředky	- renesanční hudba a její zvuková podoba - hudba baroka a její velikáni - vánoční písně a hudba - polyfonie: kánon, fuga - koncert jako hudební forma - hudba duchovní a světská
Přesahy: Dějepis – renesanční osobnosti, škola a hudba 17. st.	
Průřezová témata:	

Pohybové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - rozpozná některé tance a dovede je napodobit	- pohybové vyjádření zvukové podoby hudby dříve a dnes (RAP) Dirigent, taktování – základní gesta
Přesahy: Tělesná výchova – pohyb s hudbou	
Průřezová témata:	

8. 8. ročník

Očekávané výstupy, žák:

- a) využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;

- b) uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého;
- c) reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace;
- d) orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje;
- e) orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;
- f) zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.

Instrumentální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se v zápisu písně a skladby na základě individuálních schopností - využívá individuálních schopností a dovedností (Orffovy nástroje)	-artificiální a no artificální hudba - durová a mollové stupnice - hra na nástroj - základní kvint akord, použití a čtení v notovém zápise - akordové značky - výrazové prostředky hudby - Orffovské hudební nástroje - klasické a moderní hudební nástroje
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vokální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - uplatňování získaných pěveckých dovedností - zpívá dle svých dispozic čistě - dokáže posoudit i vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých dovedností, vytváří jednoduché doprovody	- upevňování již osvojených dovedností - zvětšování možností rozsahu hlasů podle polohy a postupu mutace - jednohlasy a dvojhlasý zpěv - systematický postup k náročnějším písním - české a anglické hity - improvizace při zvukové nápodobě populární hudby
Přesahy: anglický jazyk – Beatles	
Průřezová témata:	

Poslechové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá užité výrazové prostředky - přistupuje k hudebnímu dílu jako logicky utvářenému celku	- hudba klasicismu a 1. Vídeňská škola: vokální a instrumentální hudba - klasicismus: sonátová forma W. A. Mozart – Instrumentální koncert L. v. Beethoven – Symfonie - 19. st. a hudba - USA jako kolébka jazzu a populární hudby
Přesahy: Anglický jazyk: spirituál, Výtvarná výchova, Dějepis: historická období v architektuře a malířství, české národní obrození, Český jazyk: text lidových písní	
Průřezová témata: VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Pohybové činnosti	
výstupy	Učivo
žák - rozpozná tance a dovede zařadit do epochy - dovede zařadit slyšenou hudbu do stylového období a dovede porovnat s ostatními skladbami	- taktování - synkopa v oblasti populární hudby
Přesahy:	
Průřezová témata:	

9. 9. ročník

Očekávané výstupy, žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého;
- orientuje se v zápise písni a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje;
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu;
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami;
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.

Instrumentální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - orientuje se v písničkách a skladbách různých žánrů a dle získaných dovedností se tímto způsobem realizuje - využívá své schopnosti (Orffovy nástroje) a dovednosti při hudebních aktivitách	- stupnice durové - tonika, dominantanta, subdominantanta T, D, S - zápis notový, čtení ze zápisu - rozbor rytmu (noty s tečkou, pomlky) - rozklady uvedených akordů - Orffovské nástroje stupnice mollová, seznámení se základy
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Vokální činnosti	
výstupy	Učivo
žák - uplatňuje své pěvecké návyky a provádí i jednoduché pěvecké improvizace - reprodukuje různé motivy - zvládne jednohlas i více hlas a dovede posoudit druhého	- uplatňování již osvojených pěveckých dovedností (hlasových, rytmických a intonačních) - rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv i populárních písni
Přesahy: Anglický jazyk – zpěv písně	
Průřezová témata:	

Poslechové činnosti	
výstupy	Učivo

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá určité prostředky - přistupuje k hudebnímu dílu jako k celku - zařadí slyšenou hudbu do stylového období 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - dějiny české a světové hudby od vzniku do romantismu - hudba 20. století: <ul style="list-style-type: none"> LEOŠ JANÁČEK – symfonická báseň "TARAS BULBA", Lašské tance, Symfonieta JOSEF SUK – Pohádka, V nový život BOHUSLAV MATRINŮ – Otvírání studánek - jazz a swing na počátku, populární hudba 20. Stol. Osvobozené divadlo; Buggatistep, trampská píseň - nahrávací technika
<p>Přesahy: Dějepis, Český jazyk a literatura</p>	
<p>Průřezová témata:</p>	

Pohybové činnosti	
výstupy	Učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé z tanců zařadí slyšenou hudbu do stylového období 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování - akcent pohybové vyjádření charakteru melodie
<p>Přesahy:</p>	
<p>Průřezová témata:</p>	

E17 VÝTVARNÉ A RUKODĚLNÉ ČINNOSTI (1. ST.), VÝTVARNÁ VÝCHOVA (2. ST.)

1. Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu Výtvarné a rukodělné činnosti, který je vyučován na 1. stupni, je vzdělávací obor Výtvarná výchova a vzdělávací oblast Člověk a svět práce. Je realizován v běžných vyučovacích hodinách v kmenových třídách, případně v terénu.

Součástí předmětu jsou následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova

Předmět Výtvarné a rukodělné činnosti svým obsahem a zaměřením významně napomáhá utváření kreativní stránky osobnosti žáků a žákyň. Ti získávají praktické i teoretické poznatky o výtvarných technikách, seznamují se s některými uměleckými díly a jejich autory. Při praktických činnostech získávají žáci potřebné pracovní dovednosti a návyky, seznamují se s vybranými materiály a jejich vlastnostmi. Činnost ve vyučovacích hodinách předmětu je zaměřena na praktické využití v životě.

Na 2. st. již předmět Výtvarná výchova pojímá pouze vzdělávací oblast Člověk a umění.

Cílem vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova je chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelnou součást lidské existence, zprostředkovat užívání jazyka umění jako svěbytného prostředku komunikace, učit tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti. Výtvarná výchova žákům umožňuje poznávat svět okolní i jejich vnitřní prostřednictvím výtvarných činností. Učí rozumět výtvarnému umění, chápat výtvarnou kulturu. Zaměřuje se především na rozvíjení estetického citění. Důležitým prvkem předmětu Výtvarná výchova je tvořivost a seberealizace, rozvoj představivosti a vlastního výtvarného vyjádření.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 1. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
počet hodin	2	3	3	2	2	2	2	1	1

3. Výchovně vzdělávací strategie předmětu Výtvarné a rukodělné činnosti a Výtvarná výchova

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování práce a k práci podle návodu;
- při práci s uměleckým dílem využíváme encyklopedie umění.

Kompetence k řešení problémů:

- spolu s žáky hledáme různé varianty řešení problémů a vybíráme mezi nimi;
- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným neúspěchem;
- vedeme žáky k přijímání odpovědnosti za výsledek práce;
- vedeme žáky k vyhledávání informace vhodné k řešení problémů;
- žákům předkládáme dostatek informací z jazykovědných oborů.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k tomu, aby četli a vytvářeli piktogramy.

Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinovou práci, podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu;
- při práci ve skupině žáky vedeme ke sdílení pomůcek a materiálů;
- učíme žáky hodnotit jejich vlastní práci i práci druhých;

- d) učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:

- a) výtvarnými pracemi se zapojujeme do veřejně prospěšných a charitativních akcí;
b) vedeme žáky k vnímání přírody a okolního prostředí.

Kompetence pracovní:

- a) vedeme žáky k plánování, pečlivému provedení a dokončení práce;
b) vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků, k adaptaci na změnu pracovních podmínek;
c) po celou dobu práce učíme žáky udržovat pracovní místo v pořádku;
d) činnosti žáků průběžně vyhodnocujeme.

4. Průřezová témata:

- a) Osobnostní a sociální rozvoj;
b) Multikulturní výchova.

5. 1. - 3. ročník

Očekávané výstupy RVP, 1. stupeň, 1. období, žák:

- a) rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ;
b) v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;
c) vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky;
d) interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;
e) na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;
f) dokáže použít jehlu;
g) zkonstruuje předměty z dostupných i odpadových materiálů;
h) chápe význam ochrany životního prostředí;
i) umí vést záznam o pokusu;
j) upraví stůl pro drobné pohoštění, podílí se na utváření příjemného prostředí;
k) využije prvky lidových řemesel;
l) zvládne podle předlohy a návodu vyrobit jednodušší pohyblivý model;
m) umí pečovat o pokojové rostliny.

Výuka	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve svém výtvarném projevu užívá dané prvky vizuálně obrazného vyjádření - výtvarně reaguje na různé podněty a smyslového vnímání a zpracovává je vhodnými prostředky - vyhledává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih, na základě vlastní zkušenosti posuzuje výtvarnou práci svou i ostatních - používá jednoduché postupy při vytváření 	<ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, světlo, barva a jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly - vysvětlování výsledků tvorby podle schopností a zaměření - práce s drobným materiálem, jednoduché pracovní postupy, funkce a využití pracovních pomůcek (materiál: přírodniny, modelovací hmota, papír, textil)

různých předmětů z rozličných materiálů, řídí se jednoduchými instrukcemi/pokyny - ze stavebnice dovede sestavit jednoduchou stavbu - pozoruje přírodu a pečuje o nenáročnou rostlinu - upraví stůl, dodržuje pravidla správného stolování	- konstrukční činnosti - stavebnice - sestavování modelů - pěstitelské práce - příprava pokrmů
Přesahy: Člověk a svět	
Průřezová témata:	

6. 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy RVP, 2. období, žák:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné);
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model;
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy;
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění);
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;
- pozná a umí pracovat s nepřirodními materiály;
- chápe význam ochrany životního prostředí a recyklace;
- zvládne vyrobit model jednoduchého stroje;
- rozpozná vhodnost půdy pro pěstební účely, umí vhodně využít doplňkovou výživu rostlin;
- umí použít základní vybavení kuchyně, zvládne skladování základních potravin;
- umí opětovně využít zbytkových umělých materiálů, podílí se na ochraně životního prostředí;
- podle vlastní předlohy vyrobí model;
- dokáže zařadit a vypěstovat danou zeleninu;
- umí udělat rozpočet, nakoupit suroviny a připravit jednoduchý pokrm.

Výuka	
výstupy	učivo
žák - kompozičně uspořádá prvky na ploše a v prostoru - objevuje a kombinuje další možnosti výtvarného vyjádření v akci a pohybu i s využitím vlastního těla - vytváří výtvarná vyjádření na základě vlastních zážitků a zkušeností - osobitě přistupuje k tvorbě a interpretaci daných vizuálně obrazných vyjádření, používá fantazii, uplatňuje různé výtvarné, prostředky a	- uspořádání objektů do celků - manipulace s objekty, pohyb tělesa a jeho umístění v prostoru - výtvarně vyjádření vlastních zkušeností a pocitů - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr, uplatnění a komunikační obsah (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama) - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

<p>experimentuje s nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> - k umělecké tvorbě přistupuje jako ke zdroji inspirace, vyjadřuje se k uvedeným typům výtvarné tvorby; tvoří výrobky z daného materiálu, volí vhodné postupy a pomůcky - při práci udržuje pořádek, dbá na bezpečnost a hygienu práce, poskytuje první pomoc při úrazu - tvoří výrobky s prvky lidových tradic - pracuje podle návodu, předlohy, náčrtu - montuje a demontuje jednoduchou stavbu - pěstuje rostliny podle daných zásad, používá vhodné náčiní - provádí pěstitelské pokusy a pozorování - orientuje se v kuchyni, připraví pokrm, udržuje pořádek, čistotu pracovních ploch 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s drobným materiálem, vlastnosti materiálu - karton, textil, drát, dřevo, fólie - organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - konstrukční činnosti, práce s návodem, předlohou, náčrtem - stavebnice - sestavování modelů - pěstitelské práce, pěstování rostlin ze semen - základní podmínky pro pěstování rostlin - příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně
<p>Přesahy: Člověk a svět; doporučení ilustrátoři: O. Janeček, D. Mrázková, A. Born, Z. Smetana, M. Aleš, Z. Burian</p>	
<p>Průřezová témata: OSV - Kreativita</p>	

7. 6. - 7. ročník

Očekávané výstupy RVP, pro 6. až 9. ročník, žák:

- a) vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;
- b) užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;
- c) užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;
- d) vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření;
- e) rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu;
- f) interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;
- g) porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.

Geometrické tvary	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, zapojuje fantazii při znalosti současných civilizačních vymožeností, architekturou 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba uhlem matematicko-geometrických tvarů- rytmus, prolínání, množení, vyvažování (mnohoúhelníky, spirály, elipsy, přímka, křivka, linie, tvar) - skica plenéru - práce tuší - stínování
<p>Přesahy: Matematika</p>	
<p>Průřezová témata:</p>	

Přírodniny	
výstupy	učivo
žák - uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a principů - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinace	- symetrie, asymetrie, řazení, seskupování, vrstvení tvarů a linie v ploše i prostoru - charakteristické rysy stavby přírodních tvarů v prostoru i ploše - využití výrazové možnosti barev a jejich kombinace (odstín, sytost, kontrast)
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata:	

Práce s barvou	
výstupy	učivo
žák - uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a principů - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinace	- kompoziční přístupy -tvarů v prostoru i ploše - využití výrazové možnosti barev a jejich kombinace (odstín, sytost, kontrast)
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata: OSV - Kreativita	

Krajinné motivy	
výstupy	učivo
Žák - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, zapojuje fantazii - prakticky ověřuje a využívá kompoziční principy v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	- kresba tužkou v pléněru - jednoúběžníková perspektiva - malba rostlinného zátiší - přírodniny
Přesahy: Matematika	
Průřezová témata: OSV - Kreativita	

Lidská postava	
výstupy	učivo
žák - uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a principů - zkoumá vztahy vlastního těla a prostoru - zhodnotí, obhájí, zdůvodní vlastní výtvarnou výpověď - seznámí se se zákonitostmi portrétní	- kresba základních proporcí - obličej z profilu a anfasu - postava v pohybu
Přesahy: Dějepis	
Průřezová témata: MKV – Kulturní diferenciacce	

Dějiny umění	
výstupy	učivo
žák - uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a principů - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a	- umění pravěku a starověku - kompoziční přístupy -tvarů v prostoru i ploše

jejich kombinace - osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů	
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata: MKV – Kulturní diferenciacce	

8. 8. - 9. ročník

Architektura	
výstupy	učivo
žák - tvoří jednoduché plošné kompozice - vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, zapojuje fantazii při znalosti současných civilizačních vymožeností, architekturou	- kresba v terénu - plán města - detail uličního bloku - koláž - komunikace – vyjadřování, vnímání, myšlení, empatie, pohyb těla a jeho umístění v prostoru
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Umění a kýt	
výstupy	učivo
žák - zná symbolický význam barev – barevný kontrast, tón, jas, pestré a nepestré barvy - rozliší vkusné a nevkusné, kýt v užitém i výtvarném umění - pokusí se jej identifikovat	- vytvoření portfolia - piktogramy, monogramy, iniciála - zkoumání zákonitostí tvorby znaků a symbolů, jejich význam v komunikaci a ve výtvarném umění - prvky vizuálně obrazného vyjádření
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Reklama a experimenty	
výstupy	učivo
žák - zachází s dostupnými zobrazovacími prostředky - prakticky ověřuje a využívá kompoziční principy v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě	- spojení hudby a výtvarného umění v multimediální tvorbě - využití digitální fotografie ve výtvarné výchově - návrh plakátu - výroba ručního papíru
Přesahy: Informatika	
Průřezová témata:	

Země – planeta života	
Vznik planety, velký třesk, sopky, eroze, krystalizace, organismy – atom, buňka, molekula, tajemství mikrosvětla- vesmír – Slunce, planety, galaxie, černé díry, supernovy hmota – energie, rychlost, světlo	
výstupy	učivo
žák - hlouběji zkoumá charakter a psychických účinků barev, jejich symbolický význam, prohloubí si znalost základních pojmů o barvách - osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů	- nauka o barvách – míchání, přírodní a syntetická barviva Využití rozmanitých materiálů - hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše i prostoru - vytvoření plánu za pomoci kótování - malba v přírodě
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Užitá grafika	
výstupy	učivo
žák - prakticky ověřuje a využívá kompoziční principy v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě - rozliší vkusné a nevkusné, kýč v užitém i výtvarném umění - pozná základní principy grafiky	- linorit – výběr, uplatnění, interpretace - základy tisku - papírová koláž
Přesahy:	
Průřezová témata:	

S kým bych se chtěl potkat	
Sborník, reportáž – variace na daného umělce – ztvárnění jiného tématu stejnými výt. vyjadř. prostředky a naopak	
výstupy	učivo
žák - seznamuje se s hlavními trendy moderního výtvarného umění	- způsoby uměleckého vyjádření – život a dílo konkrétního umělce-shromažďování informací
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E18 TĚLESNÁ A TANEČNÍ VÝCHOVA a TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu Tělesná a taneční výchova v 1. – 3. ročníku a Tělesná výchova ve 4. – 9. ročníku je vzdělávací obor Tělesná výchova. Je realizován v běžných vyučovacích hodinách v tělocvičně nebo na školním hřišti, dále v rámci turistických výletů, ŠvP a plaveckých kurzů (2 x 20 lekcí), které probíhají v souladu s RVP ve dvou po sobě jdoucích ročnících (2. a 3. nebo 3. a 4.).

Při realizaci předmětu Tělesná a taneční výchova se umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 1. až 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
počet hodin	2	2	2	2	2	2	2	2	2

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka se orientuje na:

- a) získání zájmu dětí o pohybové aktivity;
- b) přiblížení reálným potřebám života žáků a ovlivňování jejich zdraví;
- c) základní pohybový rozvoj žáků podle principů všestrannosti, především herními a soutěživými formami;
- d) osvojování a postupné zdokonalování základních pohybových dovedností vybraných sportovních odvětví a tance;
- e) rozvíjení pohybových schopností;
- f) pohybovou aktivitu, jako jeden z neúčinnějších prostředků kompenzace převážně jednostranného pracovního zatížení žáků ve škole;
- g) na osvojení základních principů estetického pojetí pohybu budovaného na jeho prožívání, které vyústí ve spontánní taneční projev podle hudebního doprovodu;
- h) na spolupráci s místními zájmovými tělovýchovnými organizacemi;
- i) zdravotně oslabené žáky, kteří by se vedle účasti ve všech uvedených formách povinné i zájmové tělesné výchovy měli zúčastňovat také zdravotní tělesné výchovy;
- j) vytvoření respektu k pohybově méně zdatným, zdravotně oslabeným;
- k) odpovědnost za tělesný a pohybový rozvoj žáků se náležitě přenesl na rodiče ve smyslu odpovědností každého jedince za úroveň a rozsah svého vzdělání;
- l) na spontánní využívání jednoduchých, bezpečných pohybových činností s velkým motivačním nábojem pro přirozenou potřebu pohybu a možností dětí;
- m) všestrannou tělesnou přípravu, která bude směřovat k rozvíjení pohybových schopností (obratnost, rychlost, pohyblivost, vytrvalost a síla);
- n) spontánní využívání jednoduchých, bezpečných pohybových činností s velkým motivačním nábojem pro přirozenou potřebu pohybu a možností dětí;
- o) pohybovou aktivitu, která je jedním z neúčinnějších prostředků kompenzace převážně jednostranného pracovního zatížení žáků ve škole;
- p) na jednání v duchu fair play při každé činnosti;
- q) poznávání životních hodnot a formování odpovídajících postojů souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy.

Součástí předmětu je průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

4. Výchovně vzdělávací strategie předmětu Tělesná výchova

Ve vyučovacím předmětu Tělesná a taneční výchova využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- a) vedeme žáky k používání přiměřeně náročných termínů;
- b) vytváříme pozitivní vztah k pohybu;
- c) vytváříme jednoduchá kritéria pro vyhodnocování toho, co se žáci naučili.

Kompetence k řešení problémů:

- a) vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným neúspěchem;
- b) spolu s žáky sledujeme jejich pokrok.

Kompetence komunikativní:

- a) vedeme k efektivní komunikaci se spoluhráči při hrách;
- b) učíme reagovat na pokyny a gesta spoluhráčů, vyučujících (rozhodčích);
- c) sledujeme sportovní události v médiích.

Kompetence sociální a personální:

- a) vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu;
- b) vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu;
- c) učíme žáky hodnotit jejich pohybový projev i projev druhých;
- d) prezentujeme se na veřejných vystoupeních a soutěžích.

Kompetence občanské:

- a) vedeme žáky, aby sportovali v duchu fair play.

Kompetence pracovní:

- a) vedeme žáky k dodržování bezpečnosti;
- b) učíme žáky poskytovat první pomoc.

5. Průřezová témata - Osobnostní a sociální rozvoj

6. 1. -3. ročník

1. období, žák:

- a) spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;
- b) zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;
- c) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;
- d) uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v prostorech školy;
- e) reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci;
- f) uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; správně zaujímá základní cvičební polohy;
- g) zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením;
- h) zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování;
- i) zvládá základní techniku speciálních cvičení;
- j) upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením;
- k) podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti;
- l) zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením;

- m) zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.

Činnosti ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
žák - při pohybových činnostech dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti, využívá příležitosti k pohybu s vědomím významu pohybu pro zdraví - dbá na správné držení těla, chápe význam průpravných, kompenzačních a relaxačních cvičení	- význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - průpravné a zdravotně zaměřené cviky
Přesahy: Cviky Zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v povinné Tělesné výchově - zdravotní oslabení, konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro Zdravotní tělesnou výchovu	
Průřezová témata:	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo
žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině - usiluje o jejich zlepšení, aktivně se zapojuje při týmových hrách a soutěžích	- pohybové hry a činnosti - základy gymnastiky, rytmiky a tance - základy atletiky - základy cvičení s náčiním (švihadlo, míč) - základy sportovních her (hod míčkem) - turistika a pohyb v přírodě - plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnosti podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
žák - dodržuje základní pokyny a povely k osvojování činností a její organizaci	- komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - zásady jednání a chování – fair play - organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování - bezpečnost při sportování - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru.
Přesahy: dodržování pravidel – osvojení schopnosti dodržovat daná pravidla v průběhu vyučování i během přestávek, Člověk a svět, Matematika	
Průřezová témata:	

7. 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka;

- b) jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti;
- c) jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví;
- d) užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení;
- e) zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy;
- f) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky;
- g) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.

Činnosti ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
Žák - rozvíjí a zlepšuje svou kondici v odpovídajících činnostech, rozvíjí volní vlastnosti při zlepšování svých výkonů - aplikuje pravidla hygieny a bezpečného chování, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - vhodnými cviky kompenzuje jednostrannou zátěž /svalové oslabení	- rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti - koordinace pohybu - hygiena a bezpečnost při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - význam pohybu pro zdraví - zdravotní zaměřené činnosti
Přesahy: Zdravotní tělesná výchova – prvky Zdr TV jsou využívány v povinné TV	
Průřezová témata:	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo
žák - obměňuje osvojené pohybové hry - zorganizuje jednoduché pohybové činnosti a soutěže v rámci třídy - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly - zvládá základní techniky běhů, skoků a hody - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáků a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- pohybové hry a činnosti - gymnastika, rytmika - základy atletiky a sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - průpravné úpoly - rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec - turistika a pobyt v přírodě
Přesahy: podle možností - bruslení	
Průřezová témata:	

Činnosti podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
žák - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní názvosloví - posoudí a napodobí správné provedení cviku, umí změřit, zapsat a porovnat výkony	- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly - komunikace a organizace při TV - bezpečnost při sportování - měření a posuzování pohybových dovedností - zdroje informací v pohybových činnostech - osobní bezpečí

- vyhledává a využívá sportovní zařízení a akce ve škole i okolí - obezřetně přistupuje k setkávání s neznámými lidmi, dodržuje základní pravidla účastníků silničního provozu, přiměřeně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech	
Přesahy: Člověk a svět	
Průřezová témata: Princip slušného chování, tolerance, empatie v hodinách TV a při sportu OSV – Kooperace a kompetice	

8. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem;
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší;
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu;
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji;
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora;
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí;
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci;
- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení;
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.

Činnost ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
žák - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - Dodržuje bezpečnost při pohybových cvičení (plní příkazy vyučujících)	- Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport - Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, průpravná vyrovnávací cvičení - Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičení – v nestandardním prostředí
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo
žák - Individuálně zvládá osvojování pohybové dovednosti	- Pohybové hry - Gymnastika - Kondiční cvičení - Atletika - Sportovní hry
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost podporující pohybové učení	
výstupy	učivo

žák - Osvojování názvosloví na úrovni cvičence - Sleduje určené prvky a výkony	- Komunikace v TV – smluvené signály, značky, gesta - Organizace prostoru pohybových činností
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Zdravotní a tělesná výchova jako součást TV	
výstupy	učivo
žák - Provádí cílevědomě korekce zdravotních cvičení - Zařazuje pravidelně pohybový režim související s oslabením - Aktivně se vyhýbá činnostem škodícím jeho oslabení	- Korekce zdrav. Oslabení - Speciální cvičení - Všestranné rozvíjející pohybové činnosti s přihlédnutím k oslabení
Přesahy:	
Průřezová témata:	

9. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem;
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší;
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu;
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji;
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora;
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí;
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže;
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci;
- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení;
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.

Činnost ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
žák - Pohybové činnosti, některé zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu - Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program - Uplatňuje vhodné chování při TV, základy první pomoci	- Význam pohybu pro zdraví – rekreační a pohybový výkonnostní sport - Zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční programy, průpravná vyrovnávací cvičení - Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních
Přesahy:	
Průřezová témata:	
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo

žák - Individuálně zvládá osvojování pohybové dovednosti a tvořivě je uplatňuje ve hře, soutěži – rekreační činnosti TV	- Pohybové hry - Gymnastika - Kondiční cvičení - Atletika - Sportovní hry - Lyžování
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost podporující pohybové cvičení	
výstupy	učivo
žák - Zvládá čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- Historie sportu a současnost
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Zdravotní tělesná výchova jako součást TV	
výstupy	učivo
žák - Provádí cílevědomě korekce zdravotních cvičení - Zařazuje pravidelně pohybový režim související s oslabením - Aktivně se vyhýbá činnostem škodícím jeho oslabeně - Seznámení s první pomocí (naražený prst, vykloubení)	- Korekce zdrav. Oslabení - Speciální cvičení - Všestranné rozvíjející pohybové činnosti s přihlédnutím k oslabení
Přesahy:	
Průřezová témata:	

10. 8. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem;
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program;
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší;
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost;
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny;
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu;
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu;
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji;
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora;
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí;

- l) zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže;
- m) zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci;
- n) aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;
- o) uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení;
- p) zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.

Činnost ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
žák - Některé činnosti zařazujeme pravidelně a za určitým účelem - Usiluje o zlepšení své kondice, seznamuje se s posilováním - Uplatňuje vhodné chování při TV	- Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport - Zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční programy, kompenzační cvičení - Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních – improvizované ošetření poranění
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo
žák - Sám si již umí posoudit provedení osvojované činnosti	- Pohybové hry - Gymnastika - Kondiční cvičení - Atletika - Sportovní hry - Turistika a pobyt v přírodě
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
žák - Užívá na úrovni názvosloví, dohodne se na jednoduché spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva, zorganizuje a rozlišuje práva a povinnosti hráče a diváka a rozhodčího	- Pravidla osvojování činností
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Zdravotní tělesná výchova jako součást TV	
výstupy	učivo
žák - Provádí cílevědomě korekce zdravotního cvičení - Zařazuje pravidelně pohybový režim s oslabením - Aktivně se vyhýbá činnostem škodícím jeho oslabení	- Korekce zdrav. oslabení - Speciální cvičení - Všestranné rozvíjící prvky, pohybové činnosti s přihlédnutím k oslabení
Přesahy:	
Průřezová témata:	

11. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP, žák:

- a) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem;
- b) usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program;
- c) samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly;
- d) odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší;
- e) uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost;
- f) zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech;
- g) posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny;
- h) užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu;
- i) naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeře;ní, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- j) dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji;
- k) rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora;
- l) sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí;
- m) zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže;
- n) zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci;
- o) aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;
- p) uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení;
- q) zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.

Činnost ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Celý výstup 6. – 8. třída zařadit, dále odmítá drogy a škodliviny předvídá nebezpečí úrazu - Zařazuje posilovací cvičení a relaxační cvičení - Orientace v přírodě, bezpečnost při dopravních situacích – je schopen improviz. ošetření a musí zařídit odsun raněného 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam pohybu pro zdraví – rekreační a pohyb. Výkonnostní sport - Zdravotně orientovaná zdatnost – manipulace se zatížením, kompenzační a relax. cvičení - Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních – Improvizované ošetření poranění odsun raněného
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV - Psychohygiena	

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností TV	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posoudí provedené osvojované činnosti a označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové hry - Gymnastika - Kondiční cvičení - Atletika - Sportovní hry - Posilování - Úpoly - Pobyty v přírodě
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
žák - zvládá názvosloví na úrovni rozhodčího prvku pohyb, činnosti a výkony eviduje a vyhodnotí, zorganizuje závody na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže, zpracuje informace o pohybových aktivitách a podílí se na prezentaci	- zásady chování v různém sport. prostředí a při různých činnostech měření výkonu a posuzování pohybových dovedností, evidence a vyhodnocování
Přesahy:	
Průřezová témata	

Zdravotní tělesná výchova	
výstupy	učivo
žák - zvládá názvosloví na úrovni rozhodčího prvku pohyb. činnosti a výkony eviduje a vyhodnotí, zorganizuje závody na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže, zpracuje informace o pohybových aktivitách a podílí se na prezentaci - provádí cílevědomé korekce zdravot. Cvičení - zařazuje pravidelně pohybový režim související s oslabením - aktivně se vyhýbá činnostem škodícím jeho oslabení	- Korekce zdrav. oslabení - Speciální cvičení - Všestranné rozvíjející prvky, pohybové činnosti s přihlédnutím k oslabení
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV - Psychohygienu	

E19 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1. Charakteristika předmětu

Předmět je vyučován v 6. - 9. ročníku; jsou zde obsaženy tři témata: Pěstitelství a chovatelství, Příprava pokrmů a Volba povolání.

Pěstitelství a chovatelství je nosným tématem pro 6. ročník, má aplikační funkci k přírodopisu. Pěstitelství neumožňuje jen praktické využívání jiných předmětů, ale i sama pěstitelská výchova je zdrojem nových poznatků pro žáky, zejména jsou-li získány metodou pokusnictví, pozorování a vlastní prací žáka. Poznání krásy rostlin a práce vynaložená v průběhu jejich pěstování podmiňuje úctu jedince k přírodě a aktivní podíl na její ochraně.

Chovatelství úzce souvisí se vzděláváním v přírodovědných hodinách. Žáci jsou seznamováni s chovatelstvím, s formami chovatelství, rovněž si vytvářejí vztah ke zvířatům a seznamují se základními pravidly soužití člověka se zvířetem. Je zde současně prostor i pro poznatky a zkušenosti žáků.

Příprava pokrmů je tématem pro 7. - 9. ročník, osvojuje a rozvíjí základní pracovní návyky při vaření. Je zaměřen na praktické pracovní dovednosti, které současně doplňuje vzdělávání o zdravé výživě. Žáci si rovněž osvojují a utvrzují zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zároveň se rozvíjí již nabyté znalosti a praktické zkušenosti žáků v dané oblasti.

Volba povolání je povinným tematickým okruhem pro 8. a 9. ročníky, žáci si zde vytvoří představu o své profesní orientaci a získají základní informace a zkušenosti, které jim pomohou při volbě dalšího studia a později pro volbu povolání. Seznámí se se základními strategiemi při hledání pracovní pozice a pro zvládnutí přijímacího řízení na tuto pozici. Získají informace o možnostech a druzích zaměstnání (hlavní pracovní poměr, dohoda o provedení práce atd.), které budou moci využít při hledání brigády a později práce.

2. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	1	1	1	1

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka se orientuje zejména na:

- získání aktivního a poučeného vztahu k tvorbě a ochraně životního a pracovního prostředí;
- vytvoření pozitivního vztahu k ekologickým problémům a rozvíjení ekologického myšlení;
- učení žáka zodpovědnosti na praktických příkladech pěstování rostlin;
- získání poznatků o životních faktorech a jejich vlivu na růst a vývoj rostlin;
- seznámení žáka se skupinami různých okrasných rostlin pro úpravu interiérů a exteriérů;
- seznámení žáka s pěstováním různých druhů zeleniny a léčivek;
- seznámení žáka s používanými pracovními nástroji a jejich správnému využívání;
- seznámení s denním stravovacím režimem a s hygienou výživy;
- definování zásad zdravé výživy a její vliv na zdravotní stav člověka;
- schopnost sestavit si jídelníček;
- znalost vybavení pracoviště pro přípravu pokrmů;
- seznámení se zásadami hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- povědomí o kultuře stolování;
- základní obecnou orientaci na trhu práce;

- o) orientaci v možnostech při rozhodování o budoucím povolání, profesní příprava druhu středních škol a učilišť;
- p) schopnost prezentovat své schopnosti a dovednosti, vystupování při jednání, tvorba profesního životopisu;
- q) vytvoření představy a získání základních informací a zkušeností, které mu pomohou při volbě dalšího studia a později pro volbu povolání;
- r) získání informací o možnostech a druzích zaměstnání (hlavní pracovní poměr, dohoda o provedení práce atd.) které bude moci využít při hledání brigády a později práce.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- a) vést žáky k třídění a vyhledávání informací a na základě jejich pochopení žáky směřujeme k jejich efektivnímu využívání při praktických činnostech.

Kompetence k řešení problému:

- a) učit žáky vypořádat se s nedostatky;
- b) učit žáky vyřešit aktuální problémy a situace, na které nejsou připraveni.

Kompetence komunikativní:

- a) učit žáky porozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů.

Kompetence sociální a personální:

- a) vést žáky ke spolupráci ve skupině, v pracovní činnosti pozitivně ovlivňujeme kvalitu společné práce.

Kompetence občanské:

- a) vysvětlovat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- b) vést žáky k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu;
- c) pomáhat žákům zodpovědně se rozhodnout podle dané situace, poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně, aby přecházeli situacím ohrožujících zdraví člověka a škodám na majetku;
- d) učit žáky respektovat, chránit a cenit naše přírodní a kulturní dědictví;
- e) učit žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:

- a) učit žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na nové nebo změněné pracovní podmínky;
- b) učit žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých;
- c) učit žáky využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost;
- d) žák je veden k sebehodnocení a k uvědomění si reálné možnosti při výběru vhodného povolání.

5. Průřezová témata:

- a) Osobnostní a sociální výchova;
- b) Kooperace a kompetice;
- c) Mediální výchova;
- d) Práce v realizačním týmu.

6. 6. ročník

Očekávané výstupy RVP:

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, žák:

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin;
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu;
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu;
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce.

Znalost pracovních nástrojů	
výstupy	učivo
žák - rozpozná pracovní nástroje - každé nářadí správně a bezpečně používá - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- pracovní nástroje a jejich správné používání - zásady hygieny - bezpečnost práce při praktických cvičeních
Přesahy: Výchova k občanství, Výchova ke zdraví	
Průřezová témata:	

Základní podmínky pro pěstování	
výstupy	učivo
žák - rozpozná druhy půdy - pěstuje nenáročné rostliny - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata:	

Okrasné rostliny	
výstupy	učivo
žák - zná způsoby rozmnožování rostlin - pěstuje a rozmnožuje nenáročné rostliny - upravuje rostliny pro výzdobu - vyhledává potřebné informace v odborné literatuře	- základy ošetřování pokojových rostlin - způsoby rozmnožování rostlin - pěstování vybraných rostlin - úprava květin (jednoduchá vazba) - určování druhů rostlin - orientace v odborné literatuře
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Zelenina	
výstupy	učivo
žák - rozpozná rozdíl mezi osivem a sadbou - určuje způsoby, dobu setí a sázení	- osivo, sadba - podmínky pro pěstování
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Ovocné rostliny	
výstupy	učivo
žák - rozliší ovoce dle plodů - uvádí příklady - posuzuje jeho význam ve výživě člověka	- druhy ovocných rostlin

Přesahy: Přírodopis
Průřezová témata:

Léčivé rostliny a koření	
výstupy	učivo
žák - rozpozná vybrané léčivé rostliny a koření - pěstuje bylinu dle vlastního výběru	- pěstování vybrané rostliny
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata:	

Rostliny a zdraví člověka	
výstupy	učivo
žák - uvědomuje si význam rostlin a určuje jejich využití - chápe základní ekologické souvislosti a řídí se požadavky na zdravé životní prostředí	- význam rostlin pro život - ekologie a životní prostředí
Přesahy: Přírodopis, Výchova ke zdraví	
Průřezová témata:	

CHOVATELSTVÍ

Chovatelství	
výstupy	učivo
žák - definuje pojem chovatelství, rozlišuje formy chovatelství - uvědomuje si odpovědnost v chovatelství - vysvětluje význam soužití a uvádí příklady - žák definuje základní podmínky pro chov, posuzuje náročnost chovu určitého zvířete	- vysvětlení základního pojmu „chovatelství“ - formy chovatelství - význam soužití člověka se zvířetem - podmínky pro chov vybraného zvířete
Přesahy: Přírodopis	
Průřezová témata:	

Pes v životě člověka	
výstupy	učivo
žák - vyhledá v odborné literatuře rasy psů - porovná různé rasy psů - rozdělí pracovní psy dle využití a uvede příklady	- známé rasy - pracovní psi - význam psa v soužití s člověkem
Přesahy:	
Průřezová témata:	

7. 7. ročník

Očekávané výstupy RVP:

PŘÍPRAVA POKRMŮ, Očekávané výstupy - 2. období, žák:

- orientuje se v základním vybavení kuchyně;
- připraví samostatně jednoduchý pokrm;
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování;

- d) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytně první pomoc i při úrazu v kuchyni;
e) dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.

Zařízení a vybavení kuchyně	
výstupy	učivo
žák - zná základní vybavení kuchyně - dodržuje pravidla bezpečné práce v kuchyni a hygienické požadavky - bezpečně obsluhuje základní kuchyňský inventář a elektrické spotřebiče	- zásady pro práci v kuchyni - základní vybavení kuchyně - bezpečnost práce - hygienické požadavky
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV -6-9	

Potraviny	
výstupy	učivo
žák - správně nakupuje jednotlivé suroviny - řídí se hygienickými požadavky pro skladování potravin - rozpozná záruční dobu (dobu doporučené spotřeby) - ovládá základní pojmy v oboru výživy a stravování - vysvětlí zásady pro sestavování jídelníčku - sestaví jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy	- výběr, nákup a skladování potravin - hygienické požadavky pro skladování potravin - záruční doba - základní pojmy v oboru výživy a stravování - zásady pro sestavování jídelníčku
Přesahy: Výchova ke zdraví	
Průřezová témata:	

Stolování	
výstupy	učivo
žák - zná a dodržuje základní pravidla stolování - předvede společenské chování při stolování - na příkladu ukáže správnou obsluhu stolujících	- zásady společenského chování - jednoduché prostírání - pravidla obsluhy stolujících - slavnostní stolování
Přesahy:	
Průřezová témata: OSV – Kooperace a kompetice	

8. 8. – 9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

PŘÍPRAVA POKRMŮ, žák:

- připraví samostatně jednoduchý pokrm;
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování;
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytně první pomoc i při úrazu v kuchyni.

VOLBA POVOLÁNÍ, žák:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí;
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy;

- c) využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání;
d) prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.

Příprava pokrmů	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se zásadami při přípravě studených pokrmů - připravuje jednoduchý pokrm studené kuchyně - dodržuje technologické postupy pro jednotlivé tepelné úpravy z hlediska zásad zdravé výživy - orientuje se ve váhových a objemových jednotkách - vyhledá požadovaný recept v kuchařce a postupuje dle návodu přípravy pokrmu 	<ul style="list-style-type: none"> - úprava pokrmů za studena - způsoby tepelné úpravy - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - zásady zdravé výživy - vážení a měření surovin
Přesahy: životní styl, možnosti a způsoby ochrany zdraví	
Průřezová témata:	

Stolování	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - předvede společenské chování při stolování - na příkladu ukáže správnou obsluhu stolujících 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché prostírání - pravidla obsluhy stolujících - slavnostní stolování
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Volba profesní orientace	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si své schopnosti, zájmy, přednosti a nedostatky - stanoví si přiměřené cíle, dokáže zhodnotit svůj zdravotní stav – posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - je přiměřeně sebekritický - shromažďuje potřebné informace a hodnotí klady a zápory případné volby 	<ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti - sebehodnocení - komunikace - pravidla pro dorozumívání a naslouchání
Přesahy: Výchova k občanství, Výchova ke zdraví	
Průřezová témata:	

Člověk a pracovní život	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co to znamená kvalifikace zaměstnance a uvede příklad - začíná se orientovat v pracovních činnostech vybraných profesí - aktivně se zabývá výběrem své profesní orientace - vyhledá informace pro rozhodování o svém budoucím studiu (povolání) - využívá profesní a poradenské služby pro výběr vhodného povolání - seznamuje se s možnostmi prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce - rozhodování a plánování, možnosti vzdělávání (požadavky k přijetí na SŠ, náplň učebních a studijních oborů, práce s profesními informacemi, poradenské služby) - schopnost prezentace (obecně)
Přesahy: Výchova k občanství, Výchova ke zdraví	

Průřezová témata:

Výběr a získání pracovního místa	
výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše strukturovaný (profesní) životopis - vyhledá kontakt na úřad práce - vyhledá a odpoví na inzerát nabízející pracovní místo - využívá profesní a poradenské služby pro výběr vhodného povolání - má přehled o možnostech hledání zaměstnání - rozumí slovníku používanému v inzerátech a nabídkách práce - připraví se na pohovor u zaměstnavatele, zvolí vhodný oděv - chápe rozdíly (výhody a nevýhody) jednotlivých smluv - orientuje se v základních právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů - ví, kde vyhledá potřebné informace - popíše jednotlivé druhy podnikání, určí předpoklady pro zahájení podnikání - prokáže schopnost prezentace své osoby	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v profesních informacích: návštěvy škol (Dny otevřených dveří), práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb, studijní ambice a motivace, požadavky k přijímacímu řízení - <u>zaměstnání</u> - pracovní příležitosti v obci (regionu) - způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů (stručné seznámení se zákoníkem práce – pracovní smlouva, vznik, změna a ukončení prac. poměru, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, nárok na dovolenou a mzdu) - <u>podnikání</u> – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání -schopnost prezentace své osoby
Přesahy:	
Průřezová témata: MV – Práce v realizačním týmu	

E20 KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Konverzace v anglickém jazyce je nadstavbou základního učiva v hodinách angličtiny a má za cíl jednak motivovat ke snižování jazykové bariéry a jednak napomáhat ke zvýšení sebedůvěry jedince při komunikaci s cizincem.

Výuka probíhá v jazykové učebně a v učebně informatiky za podpory zvukových, obrazových i textových materiálů a internetu. V mezipředmětových vztazích se orientujeme především na zeměpis, dějepis a hudební výchovu

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce je vyučován v 9. ročníku s hodinovou týdenní dotací.

2. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	0	0	0	1

3. Klíčové kompetence:

(viz E2 - Anglický jazyk)

4. 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP:

Poslech s porozuměním, žák:

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech;
- rozumí obsahu jednoduché promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.

Mluvení, žák:

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

Čtení s porozuměním, žák:

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech;
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.

Psaní, žák:

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;
- napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- reaguje na jednoduché písemné sdělení.

Free time	
výstupy	učivo
Žák - je schopen pohovořit o tom, jak on a jeho vrstevníci tráví volný čas	Slovní zásoba koníčky, kroužky, kluby
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Počítačové hry jako zdroj slovní zásoby	
výstupy	učivo
Žák - žák je schopen pomocí psaných pokynů dokončit učitelem stanovenou hru (Ten little Indians)	- rozšiřování slovní zásoby pomocí textových her
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Kulturní život	
výstupy	učivo
Žák - je schopen jednoduchým způsobem interpretovat film, knihu, povídku ap.	Slovní zásoba – přídavná jména, liter. Žánry, typy filmů Gramatika – přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Anglicky mluvící země	
výstupy	učivo
Žák - vypracuje projekt na téma rozšíření anglického jazyka v různých zemích světa.	Slovní zásoba Země světa, jazyk, reálie anglicky mluvících zemí
Přesahy: Zeměpis, Dějepis	
Průřezová témata:	

Věda a technika	
výstupy	učivo
Žák - dokáže přečíst a porozumět běžnému technickému návodu v anglickém jazyce. - příprava na vypracování projektu v následujícím tématu jako prezentace s použitím vybrané techniky	Slovní zásoba – věda a technika
Přesahy: Informatika	
Průřezová témata:	

Společnost	
výstupy	učivo
Žák - vypracuje projekt na téma naše škola	Slovní zásoba -popis a charakteristika osob, institucí
Přesahy: Výchova k občanství	
Průřezová témata:	

Cestování a prázdniny	
výstupy	učivo
Žák - pohovoří o různých způsobech cestování a možnostech trávení prázdnin	Slovní zásoba – dopravní prostředky, lokality, počasí Gramatika – čas minulý, přítomný, budoucí
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E21 KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

1. Charakteristika předmětu

Předmět Konverzace v německém jazyce je vyučován v 9. ročníku a je jednododinový. Je zařazen do vzdělávacího programu kvůli procvičování řečových dovedností, ústnímu projevu. Nezabývá se ale pouze touto dovedností, ale i poslechem, psaným projevem a porozumění textu. Materiály jsou vybírány podle konkrétního zaměření hodiny. V předmětu se také pracuje s internetovými výukovými portály a žáci mají možnost vyzkoušet si svou úroveň jazyka díky mezinárodním materiálům určených podle Evropského referenčního rámce.

Žáci jsou také během předmětu seznamováni s cizojazyčnou literaturou a cizojazyčnými filmy.

2. Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	0	0	0	1

3. Cílové zaměření předmětu

Cílem Konverzace v německém jazyce je připravit žáky na situace všedního dne, např. představení sebe a své rodiny, schopnost bavit se o módě, bydlení, cestování, České republiky i německy mluvících zemích. Tedy na schopnost domluvit se s rodilými mluvčími nebo německy mluvícími lidmi. Předmět doplňují i návštěvy filmů v originálním znění nebo aktuálně pořádané výstavy a festivaly. Předmět je se orientuje na rozvíjení jazykových a vyjadřovacích schopností žáků.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- a) učitel využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, vede žáky k organizaci a řízení vlastního učení, k projevení ochoty věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení;
- b) vede žáky k poznání smyslu učení, k pozitivnímu vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku a k určení překážek či problémů, které brání učení, vede žáky k tomu, aby si naplánovali, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a společně o nich diskutují.

Kompetence k řešení problému:

- a) vede žáky k samostatnému řešení problémů, k volbě vhodných způsobů řešení, k sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů, k přezkoumání řešení a k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní:

- a) vede žáka k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, k přemýšlení o nich, k reakci na ně a k tomu, aby je tvořivě využívali ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- b) snaží se, aby žáci využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence občanské:

- a) vede žáky k tomu, aby respektovali, chránili a ocenili naše tradice a kulturní i historické dědictví;
- b) posiluje u žáků pocit evropského občanství;
- c) vede k uvědomění si odlišnosti kultury, tradic a života různých národů.

Kompetence pracovní:

- d) snaží se žáky naučit se soustavně práci;
- e) vede je k uvědomění si vlastních předností i nedostatků a vyvozovat z nich opatření pro další práci.

5. 9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Mluvčí, který je na této úrovni, rozumí komunikaci, která se vztahuje na jeho bezprostřední okolí a základní aktivity. Konverzuje v tématech o něm a jeho rodině, cestování, oblečení, bydlení,... Vyzná se v realitách německy mluvících zemích. Umí popsat své nejzákladnější potřeby a bezprostřední okolí. Jeho komunikace je spíše jednoduššího charakteru, dosažená jazyková úroveň odpovídá A1.

Poslech s Porozuměním, žák:

- a) rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, slovům a jednoduchým větám a reaguje na ně;
- b) rozumí jednoduchým pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje;
- c) rozumí základním informacím v poslechových textech, které se týkají témat každodenního života.

Mluvení, žák:

- a) sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě – osobních údajů, cestování, oblečení, bydlení a německy mluvících zemích;
- b) reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace;
- c) vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby;
- d) zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace;
- e) odpovídá a zároveň je schopen klást otázky týkající se jednoduchých témat.

Čtení s porozuměním, žák:

- a) rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;
- b) rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku;
- c) rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.

Psaní, žák:

- a) napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět;
- b) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.

Německo	
výstupy	učivo
Orientují se na mapě Německa. Ví, s jakými zeměmi Německo sousedí. Znají velká německá města a jejich hlavní pamětihodnosti. Orientují se v německých svátcích. Znají různé pokrmy, typické pro Německo.	Mapa Německa. Geografické názvy. Svátky. Historie Německa (hlavní milníky). Německá města.

Žáci zpracovávají na mnohá témata projekty.	
Přesahy: Zeměpis, Německý jazyk	
Průřezová témata:	

Práce	
výstupy	učivo
Orientují se v různých zaměstnáních a umí je krátce popsat. Znají záliby z různých oblastí (sport, hudba,...) a umí popsat vlastnosti, které tyto záliby formují.	Slovní zásoba – koníčky, vlastnosti, povolání Gramatika – vyplnění životopisu, budoucí čas
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Město	
výstupy	učivo
Dokáží si objednat jídlo ve stánku nebo v restauraci, nakoupit v obchodě, koupit vstupenku na kulturní akci. Tyto dovednosti trénují na modelových scénkách.	Slovní zásoba – obchody, potraviny, věci běžné potřeby Gramatika – modální slovesa, předložky
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Příroda	
výstupy	učivo
Znají různé druhy počasí a dokáží popsat aktuální počasí. Používají základní fráze a diskutují nad ochranou životního prostředí.	Slovní zásoba – rostliny, zvířata, počasí Gramatika – budoucí čas, fráze k diskuzi
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E22 PRACOVNÍ ČINNOSTI

1. Charakteristika předmětu

Povinně volitelný předmět Pracovní činnosti se zaměřuje na rukodělné tvůrčí činnosti. Žáci jsou vedeni k samostatné práci, při které zacházejí s nejrůznějšími materiály za použití různých pracovních postupů. Jsou vedeni nejen k odpovědnému přístupu práci a správnému zacházení s materiály a pomůckami, ale také ke kreativitě a tvůrčí činnosti. Předmět dále rozvíjí schopnost spolupráce a kritického posouzení výsledku vlastní činnosti i činnosti druhých. Předmět je doplněn o možnost účastnit se i v 9. ročníku programu „Líheň zručnosti,“ kde si žáci mohou osvojit náročnější pracovní techniky a práci s dalšími materiály.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	0	0	0	1

3. Cílové zaměření předmětu

Cílem předmětu Pracovní činnosti je rozvíjet manuální zručnost a samostatnost žáků, učit je pracovat podle zadaných instrukcí a návodu, zacházet s konkrétními materiály, aplikovat konkrétní pracovní postupy a vést je k odpovědnému přístupu k práci. Žáci získají praktické dovednosti, které budou moci uplatnit v životě.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování práce a k práci podle návodu;
- vedeme žáky ke kritickému posouzení výsledků činnosti;

Kompetence k řešení problémů:

- spolu s žáky hledáme různé varianty řešení problémů a vybíráme mezi nimi;
- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným neúspěchem;
- vedeme žáky k přijímání odpovědnosti za výsledek práce;
- vedeme žáky k vyhledávání informace vhodné k řešení problémů;

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou s učitelem a dalšími osobami;
- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů;

Kompetence sociální a personální:

- používáme skupinovou práci, podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu;
- při práci ve skupině žáky vedeme ke sdílení pomůcek a materiálů;
- učíme žáky hodnotit jejich vlastní práci i práci druhých;
- učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:

- tvořivými pracemi se zapojujeme do veřejně prospěšných a charitativních akcí;
- vedeme žáky k vnímání přírody a okolního prostředí.

Kompetence pracovní:

- a) vedeme žáky k plánování, pečlivému provedení a dokončení práce;
- b) vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků, k adaptaci na změnu pracovních podmínek;
- c) po celou dobu práce učíme žáky udržovat pracovní místo v pořádku;
- d) činnosti žáků průběžně vyhodnocujeme.

5. Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj.

6. 9. ročník

Práce s technickými materiály	
výstupy	učivo
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává jednotlivé technické materiály, popíše možnosti jejich využití a úprav - dodržuje technologickou kázeň, organizuje si svoji pracovní činnost, dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s materiály i nářadím a dokáže poskytnout první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s plasty (stříhání, řezání, vrtání, tvarování) - práce s papírem (origami, stříhání, vypichování, tkaní, využití kartonových prvků pro zhotovení jednoduchých modelů) - práce s drátkem (drátování, bižuterie) - malba na sklo (mozaika, vitráže)
Přesahy: Výtvarná výchova, Člověk a svět práce	
Průřezová témata: OSV	

Design a konstruování	
výstupy	učivo
Žák <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje dle návodu nebo vlastního návrhu daný model, obhajuje vlastní názor při montáži, správně zachází s pomůckami, dodržuje bezpečnostní předpisy 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice - práce s textiliemi - ruční práce (šití, háčkování, tkaní, uzlování, ruční stehy) - práce s hlinou – modelování, keramika
Přesahy: Výtvarná výchova, Člověk a svět práce	
Průřezová témata: OSV	

E23 SPORTOVNÍ HRY - Odbíjená

1. Charakteristika předmětu

Předmět je koncipován jako povinně volitelný pro žáky a žákyně 7. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně a na školním hřišti.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 7. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
počet hodin	0	0	0	0	0	0	1	0	0

3. Cílové zaměření předmětu

Výuka se orientuje zejména:

- získání zájmu žáků o pohybovou aktivitu;
- kompenzaci převážně jednostranného zatížení žáků ve škole;
- osvojení základního pohybového rozvoje žáků podle principů všestrannosti, především herními a soutěživými formami;
- postupném zdokonalování základních pohybových a herních dovedností jednotlivce;
- postupném zdokonalování herních dovedností skupiny;
- jednání v duchu fair play při každé činnosti.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- učit žáky organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti;
- hodnotit žáky tak, aby vnímali a dokázali posoudit svůj vlastní pokrok;
- pomáhat žákům najít nejvhodnější způsob zdokonalovat se;
- snažit se podněcovat žáky k účasti ve sportovních soutěžích.

Kompetence k řešení problému:

- vést žáky k využívání vlastních zkušeností;
- vést žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému (nedodržování pravidel při hrách, fair play, kázeň);
- vést žáky k samostatnému rozhodování.

Kompetence komunikativní:

- vést žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učitelem;
- učit žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názoru jiných a tolerovat jej;
- vyžadovat slušné vyjadřování.

Kompetence občanské:

- vést žáky k respektování dohodnutých pravidel;
- vést k tolerování odlišností různých jedinců v oblasti nadání pro pohybové aktivity;
- ukázat na vyváženost fyzického těla a ducha;
- ukázat na vliv pohybu a cvičení jako prevence civilizačních onemocnění;
- vést k uznání přirozené autority rozhodčího;
- vést k tomu, aby žáci upřednostňovali úspěch celého kolektivu.

Kompetence pracovní:

- vést žáky k tomu, aby dokázali efektivně organizovat svoji práci;
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla bezpečnosti;
- snažit se o vytvoření pozitivního klimatu ve sportovní skupině.

7. ročník

Očekávané výstupy RVP

- samostatně se připraví před pohybovou zátěží;
- zlepšuje svoji pohybovou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti;
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech;
- používá vhodný úbor a obuv;

- e) dodržuje základní hygienické návyky související se sportem;
- f) využívá kompenzační cvičení, průpravná cvičení a strečink;
- g) rozvíjí pohybové dovednosti z předchozích ročníků;
- h) zdokonaluje se v technice jednotlivých herních dovedností;
- i) vytváří a postupně zlepšuje zapojení do herních kombinací;
- j) učí se základní pravidla odbíjené;
- k) rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora;
- l) soupeří čestně.

Činnost ovlivňující zdraví	
výstupy	učivo
žák - Samostatně se připraví před pohybovou zátěží - Zlepšuje svoji pohybovou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti - Dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech - Používá vhodný úbor a obuv - Dodržuje základní hygienické návyky související se sportem - Využívá kompenzační cvičení, průpravná cvičení a strečink	- Význam pohybu pro zdraví - Zdravotně orientovaná zdatnost - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - Prevence a korekce jednostranného zatížení
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
výstupy	učivo
žák - Rozvíjí pohybové dovednosti z předchozích ročníků - Zdokonaluje se v technice jednotlivých herních dovedností - Vytváří a postupně zlepšuje zapojení do herních kombinací	- Základní herní dovednosti: odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr), spodní podání, vrchní podání (průprava), odbití jednou vrchem (lob) - Základní herní kombinace: přihrávka, vybírání protiútok, kombinace obrany na síti
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Činnost podporující pohybové učení	
výstupy	učivo
žák - Učí se základní pravidla odbíjené - Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - Soupeří čestně	- Komunikace v TV – smluvené signály, značky, gesta - Zásady chování v různém sportovním prostředí a při různých činnostech
Přesahy:	
Průřezová témata:	

E24 PSANÍ NA KLÁVESNICI

1. Charakteristika předmětu

Povinně volitelný předmět Psaní na klávesnici se zaměřuje na získání dovednosti psaní všemi deseti. Díky tomuto předmětu si žák osvojí desetiprstovou hmatovou metodu, s pomocí které bude lépe zpracovávat informace do ostatních vyučovaných předmětů. Zároveň žák rozvíjí svoji osobnost v oblasti vytrvalosti, důslednosti, samostatnosti a koncentrace. V rámci výuky je kladen důraz na racionalizaci a estetizaci práce, ergonomii a pracovní hygienu.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 8. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	0	0	1	0

3. Cílové zaměření předmětu

Cílem předmětu Psaní na klávesnici je získání praktické dovednosti psaní všemi deseti. Dílčími cíli je rozvoj osobnosti a komunikace a osvojení si správných pracovních návyků. Žáci získají dovednost, kterou budou moci uplatnit v životě, ať již při zpracovávání projektů či např. při žádosti o práci.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- a) vedeme žáky k přesnosti, rychlosti a samostatnosti;
- b) podporujeme u žáků schopnost seberealizace;
- c) vychováváme žáky k sebeovládání;
- d) vedeme žáky k využívání poznatků v oblasti ergonomii a pracovní hygieny;

Kompetence k řešení problémů:

- a) vedeme žáky k vyhodnocování vlastních nedostatků a chyb při psaní, k jejich nápravě a odstraňování špatných návyků;
- b) učíme žáky odpovědnosti;
- c) motivujeme žáky k vytrvalosti, důslednosti a koncentraci;

Kompetence komunikativní:

- a) vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou, s učitelem a dalšími osobami;
- b) učíme žáky efektivně využívat nabyté dovednosti ke komunikaci prostřednictvím moderních médií;

Kompetence sociální a personální:

- a) podporujeme žáky v jejich osobnostním a odborném rozvoji;
- b) rozvíjíme vůli, vytrvalost, cílevědomost, píli a soustředěnost u žáků;

Kompetence občanské:

- a) podporujeme a motivujeme žáky k překonání kritického období, kdy se vývoj rychlosti a přesnosti při přibírání znaků na klávesnici zpomalí či zastaví;

Kompetence pracovní:

- a) učíme zodpovědnému přístupu ke svěřenému počítači i učebním materiálům;
- b) vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků, k adaptaci na změnu pracovních podmínek;
- c) práci a postup žáků průběžně vyhodnocujeme; d) podporujeme žáky v získání praktické dovednosti k úspěšnému vstupu na trh práce

5. Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, mediální výchova

6. 8. ročník

Psaní všemi deseti a psaní poslepu	
výstupy	učivo
Žák <ul style="list-style-type: none"> - částečně zvládá desetiprstovou hmatovou metodu - pracuje individuálním tempem - dodržuje pravidla ergonomie a hygieny práce při psaní na počítači - je vytrvalý, důsledný a přesný	<ul style="list-style-type: none"> - klávesnice počítače - ergonomické zásady a hygiena práce na počítači - psaní v programu Mount Blue - doplnění výuky v programu Mount Blue tištěnými texty
Přesahy: Informatika, ostatní předměty (psaní referátů, projektů atd.)	
Průřezová témata: OSV, MV	

E25 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

1. Charakteristika předmětu

Předmět Mediální výchova je povinně volitelný předmět pro žáky 9. ročníku zaměřený na základní poznatky a dovednosti spojené s mediální komunikací a prací s médii. Žáci by si v průběhu předmětu měli vytvořit kritickou odměřenost od informací získávaných z různých médií, dále pak také naučit se interpretovat mediální sdělení a lepší práci s textem, což následně mohou využívat i v ostatních předmětech. Současně budou rozvíjet části své osobnosti v oblasti kreativity, samostatnosti a preciznosti.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	0	0	0	1

3. Cílové zaměření předmětu

Předmět Mediální výchova má za cíl rozvoj komunikačních schopností, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu. Dalším z cílů je pak tvorba různých typů mediálních sdělení od článků až po rozhovory. Dílčími cíli jsou rozvíjení komunikace, verbálního a nonverbálního projevu. Žáci by se měli naučit respektovat názory jiných a umět o nich diskutovat, dále také získají základní znalosti a dovednosti s editory textovými, grafickými a video, to vše mohou následně uplatnit v životě, ať už při tvorbě školních projektů nebo později při získávání zaměstnání.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- a) představujeme žákům různé zdroje informací (knihy, noviny/časopisy, internet, televize, rozhlas);
- b) vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich využití v praktickém životě;
- c) učíme žáky kriticky hodnotit výsledky svého učení a práce a diskutovat o nich;

Kompetence k řešení problémů:

- a) při řešení složitějších úkolů učíme žáky fázovat jednotlivé kroky, práci rozdělit, určit dílčí cíle a plánovat jejich splnění;
- b) učíme žáky odpovědnosti;
- c) motivujeme žáky k důslednosti a kreativitě;

Kompetence komunikativní:

- a) umožňujeme žákům prezentovat se před třídou mluvenou formou;
- b) vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou, s učitelem a dalšími osobami;
- c) podporujeme schopnost obhájit vlastní názor;
- d) učíme žáky efektivně využívat nabyté dovednosti ke komunikaci prostřednictvím moderních médií;
- e) podporujeme přátelskou atmosféru ve třídách;

Kompetence sociální a personální:

- a) podporujeme žáky v jejich osobnostním a odborném rozvoji;
- b) učíme žáky požádat o pomoc, popř. pomoc poskytnout;
- c) v diskusi vymezujeme pravidla vzájemného respektování;

Kompetence občanské:

- a) vedeme žáky k toleranci vůči ostatním lidem;
- b) učíme žáky respektovat přesvědčení a názory druhých lidí, vcítit se do situací ostatních;

Kompetence pracovní:

- a) učíme zodpovědnému přístupu ke svěřenému počítači;
- b) vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, k plnění povinností a závazků;
- c) práci a postup žáků průběžně vyhodnocujeme;
- d) připravujeme žáky na volbu povolání a pomáháme jim k získání praktických dovedností;

5. Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, mediální výchova

6. 9. ročník

Práce s různými zdroji informací; tvorba mediálních sdělení	
výstupy	učivo
Žák <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní úpravy v grafickém, textovém i video editoru - zvládá práci v rámci realizačního týmu - vnímá autora mediálních sdělení, identifikuje jeho názory a postoje - si uvědomuje rizika a úskalí kyberprostoru	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba a úpravy grafických podkladů v editoru Corel - tvorba mediálních sdělení (reportáž, rozhovor) - zpracování informací v programech MS Office a jejich prezentace - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika
Přesahy: Informatika, ostatní předměty (zpracovávání informací)	
Průřezová témata: OSV, MV	

E26 BIOLOGICKÁ PRAKTIKA

1. Charakteristika předmětu

Povinně volitelný předmět biologická praktika se zaměřuje na praktické poznávání přírody. Díky tomuto předmětu si žák prohlubuje vědomosti o přírodě a uvědomuje si souvislosti mezi přírodními jevy. Při laboratorní práci s přírodninami se žák zdokonaluje v manuální zručnosti a praktických dovednostech. Zároveň se učí samostatné práci, přesnosti a trpělivosti.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 8. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6	7	8	9
počet hodin	0	0	1	0

3. Cílové zaměření předmětu

Cílem předmětu Biologická praktika je prohlubování znalostí o přírodě. Žáci rozvíjí dovednost objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Dále by si měli osvojit určování vybraných skupin hub, rostlin a živočichů.

4. Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- a) učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů;
- b) umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry;
- c) učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost;
- d) učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment;

Kompetence k řešení problémů:

- a) učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech a teoriích;
- b) učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života;
- c) podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů;
- d) podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení;

Kompetence komunikativní:

- a) vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci;
- b) učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup, výsledky svých pozorování a experimentů;
- c) vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty;
- d) podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem;

Kompetence sociální a personální:

- a) učíme žáky pracovat v týmech a rozvíjíme schopnost žáků zastávat různé role;
- b) učíme žáky kriticky hodnotit práci v týmu a svoji práci;
- c) upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle;
- d) vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování;

Kompetence občanské:

- a) vedeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí a jejich zdraví;
- b) vedeme žáky k poznání, využití i zneužití biologie;
- c) vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu a kouření a zneužívání léků;
- d) podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují;
- e) důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel a dodržování pracovních postupů;

Kompetence pracovní:

- a) učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat;
- b) vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci;
- c) seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- d) vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků;

5. Průřezová témata:

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

6. 8. ročník

Biologická praktika	
výstupy	učivo
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - rozliší, popíše a správně použije základní laboratorní přístroje a pomůcky - vypracuje laboratorní protokol - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů - aplikuje praktické metody poznávání přírody - pozoruje lupou a mikroskopem - pracuje s určovacími klíči a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena při práci s přírodninami - význam a postavení biologické techniky v dnešním světě a její využití v běžném životě - vytvoření mikroskopického preparátu - záznam a zdokumentování experimentu a pozorování - určení a zařazení organismů do biologického systému
Přesahy: Přírodopis, zeměpis	
Průřezová témata: OSV, EV	

F NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

F1 BIBLICKÉ PŘÍBĚHY

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Nepovinný předmět Biblické příběhy volně navazuje na vzdělávací obor Člověk a jeho svět na 1. stupni a tvoří nadstavbu předmětu Člověk a svět v hodinové dotaci jedna hodina týdně. Při menším počtu tvoří skupinu žáci z více tříd.

Od 15 přihlášených žáků se vyučování dělí na dvě skupiny.

Cílem nepovinného předmětu je seznámit žáky s Bibli - Starým a Novým zákonem a s křesťanstvím jako základem evropské společnosti. Žáci se dovídají hlavní příběhy z Bible, poznávají důležité biblické postavy, symboly, dobové - historické pozadí. V rozhovoru společně s učitelem hledají a nalézají význam pro současnost a nadčasovost Bible. U žáků je podporováno samostatné myšlení, je rozvíjena schopnost vyjádřit vlastní názor. Žáci jsou vedeni k toleranci, respektování jiného názoru, k ohleduplnosti vůči druhým a ke vzájemné spolupráci.

Součástí hodin je zpěv písní za doprovodu klavíru nebo kytary, hry, kvízy, soutěže a pro mladší žáky kreslení do sešitu.

Při hodinách i mimoškolních akcích (výlety do přírody, dramatizace - divadlo pro veřejnost a jiných) je prioritou osobní, individuální přístup.

2. Časový plán výuky

Výuka probíhá v 1. až 5. ročníku jednu hodinu týdně v návaznosti na vyučování.

3. Klíčové kompetence

Vzdělání předmětu směřuje k tomu, aby žáci získali následující klíčové kompetence:

- znalost základních biblických příběhů;
- poznání a charakteristika hlavních biblických postav;
- pochopení významu a smyslu biblických příběhů pro současnost;
- znalost náboženských symbolů;
- znalost křesťanských svátků a jejich význam;
- poznávání jiných náboženství;
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky;
- učit se empatii, naslouchat druhým lidem, snažit se jim porozumět a vhodně na ně reagovat;
- učit se diskusi na úrovni;
- vzájemná spolupráce ve skupině;
- mít úctu k životu, ke starým a odlišným (handicapovaným) lidem;
- respektovat lidi různých ras a národností.

4. Očekávané výstupy

Biblické události	
výstupy	učivo
Žák: vypráví biblickou událost, dokáže ji zeměpisně a historicky zařadit. Umí vysvětlit hlavní smysl události, proč je v Bibli zaznamenána.	Biblické země, příroda Národ, vztahy
Přesahy: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Hudební výchova	
Průřezová témata:	

Biblické postavy	
výstupy	učivo
Žák: dokáže charakterizovat biblickou postavu, říci její klady a zápory, zdůvodnit jednání postavy. Zná příběhy, ve kterých postava vystupuje.	Lidské rasy, rodina, etické otázky Právo
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Náboženské symboly a termíny, křesťanské svátky	
výstupy	učivo
Žák: poznává základní křesťanské a obecně náboženské symboly. Umí je popsat a vysvětlit jejich význam pro historii i současnou společnost. Zná hlavní křesťanské svátky a jejich smysl.	Bůh, odpuštění, duchovní hodnoty jako láska, přátelství, smíření... Oběť, kult, bohoslužba Vánoce, Velikonoce, Svatodušní svátky, svátek Cyrila a Metoděje, svátek Mistra Jana Husa, svátek všech svatých a zesnulých
Přesahy:	
Průřezová témata:	

Různá náboženství	
výstupy	učivo
Žák: umí vyjmenovat některá další světová náboženství, rozlišuje monoteismus a polyteismus.	Základy křesťanství, judaismu, islámu Hinduismus, budhismus
Přesahy:	
Průřezová témata:	

G HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

1. Pravidla pro hodnocení žáků

- a) Za jednu z podmínek efektivního učení považujeme zpětnou vazbu, která poskytuje informace o správnosti postupu, průběhu, či výsledku – při zaměření na problém, činnost, nikoliv na hodnocení osoby;
- b) Při hodnocení průběžném i celkovém uplatňujeme vůči žákům přiměřenou náročnost a dáváme přednost pozitivnímu vyjadřování;
- c) Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka v čem bude vzděláván a kdy (viz hodnocení vzděl. oblastí), jakými formami a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen;
- d) Snažíme se začleňovat sebehodnocení žáka do procesu hodnocení, musíme to však naučit sebe i žáky;
- e) Omezujeme tradiční zkoušení žáků před tabulí;
- f) Ve vhodných případech se děti přibírají k diskusi o známce, aby jim byla jasná hodnotící kritéria, aby se učili dovednosti sebehodnocení, i když závěrečné rozhodnutí o známce je na vyučujícím;
- g) Rozhodování o výsledné známce za klasifikační období nemůže zásadně ovlivnit jedna práce žáka. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka;
- h) Práci skupiny nehodnotíme známkou, ale slovně (ústně), známkuje jednotlivce;
- i) Zámka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování;
- j) Podrobněji jsou pravidla rozpracována k jednotlivým vzdělávacím oblastem.

2. Způsoby hodnocení

Škola hodnotí žáka klasifikací

- a) Na žádost rodičů může škola hodnotit žáka slovně nebo kombinací obou způsobů. Při slovním hodnocení získává žák informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech. Učitel hodnotí osobní pokrok žáků, porovnává aktuální výkon s předchozími výsledky práce;
- b) Žáci se ve čtvrtletí snaží o sebehodnocení a vzájemné hodnocení. U cizinců je možné i na vysvědčení hodnotit slovně kvůli jazykové nedostatečnosti;
- c) Žáci jsou seznámeni s rozvržením velkých čtvrtletních písemných prací, snažíme se o rovnoměrné rozložení v jednotlivých klasifikačních obdobích;
- d) Souhrnné písemné práce v rozsahu 40 minut zapisují vyučující s týdenním předstihem do TK, na jeden den je možno naplánovat jen jednu souhrnnou práci. Kontrolní práce v rozsahu 5 – 10 minut se nezaznamenávají, nemusí se hlásit předem, ale neměly by být více jak tři v jednom dni;
- e) Písemné práce doporučujeme žákům zakládat do svých složek jako podklady pro sebehodnocení.

3. Kritéria hodnocení

Při stanovení kritérií hodnocení vycházíme ze zákona č. 561/2004 Sb. školského zákona a z vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Obecná kritéria jsou součástí legislativy, uplatňujeme je ve všech vyučovacích předmětech:

- a) Míra dosažení očekávaných výstupů v ŠVP;
- b) Průběh vzdělávání;
- c) Výsledky vzdělávání;
- d) Chování;
- e) Píle;
- f) Přístup ke vzdělávání;

- g) Míra dosažení cílů základního vzdělávání ze školského zákona;
- h) Míra dosažení klíčových kompetencí z RVP ZV;
- i) Míra dosažení obecných cílů vzdělávání ze školského zákona.

Při hodnocení přihlížíme:

- a) k vzdělávacím předpokladům žáka,
- b) k osobnostním předpokladům žáka,
- c) k věku žáka,
- d) k souvislostem, které ovlivňují výkon žáka.

Hodnocení musí být:

- a) Jednoznačné;
- b) Srozumitelné;
- c) Srovnatelné s předem stanovenými kritérii;
- d) Věcné;
- e) Všestranné;
- f) Pedagogicky zdůvodněné;
- g) Odborně správné;
- h) Doložitelné.

Klasifikační řád je součástí Školního řádu.

4. Klasifikace naukových (vzdělávacích) předmětů

Stupeň 1 (výborný)

Žákův slovní projev je samostatný a přesný, dobré znalosti prokazuje bez zásahu učitele nebo jen s doplňujícími otázkami, dobře se orientuje v zadané látce. Dokáže z různých zdrojů vyhledávat podstatné informace. Samostatně vysvětlí daný jev. Je schopen objektivně zhodnotit vlastní výsledky i výsledky ostatních. Pravidelně se věnuje domácí přípravě, je aktivní při výuce. Má zájem o dané učivo. Problémy řeší samostatně a je schopen pracovat v týmu.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák prokazuje dobré znalosti, slovní projev není plynulý, ale očekává podporu učitele. U praktických úkolů učitel pomáhá pouze naznačením, ale žák dospěje sám ke správnému řešení nebo závěru. Pravidelně se věnuje domácí přípravě, je aktivní při výuce. Aktivně se účastní práce v týmu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se projevuje formou odpovědí na učitelovy otázky, kdy odpovědi nejsou úplné, některé jsou i chybné. Učitel musí zasahovat do praktických úkolů a některé kroky upravit. Výsledky jsou neúplné, i když některým jevům žák rozumí. Domácí příprava není soustavná. Při výuce žák nebývá aktivní, aktivně nepracuje ani v týmu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák na většinu otázek odpovídá špatně, případně ovládá dobře jen část prověřovaného učiva. Prokazuje pouze krátkodobou paměť, nezvládá uplatňovat již dříve získané poznatky. V praktických úkolech se příliš neorientuje, zvládá jen některé dílčí kroky, ale většinou se nedopracuje ke správnému výsledku. Má velké těžkosti při samostatné i týmové práci. Domácí příprava není dostatečná.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák odpovídá na otázky chybně a nedokáže je opravit ani za pomoci učitele. S praktickými úkoly ani s literaturou si nedokáže poradit. O předmět nejeví zájem a nemá snahu o lepší výsledky.

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Snaží se o projev estetický, nápaditý, originální a procítěný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Na vyučování je pečlivě připraven, dbá pokynů vyučujícího.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech převážně aktivní a samostatný. Využívá své osobní předpoklady, které rozvíjí. Pevně se snaží o estetický, nápaditý projev. Žák aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Na vyučování je připraven, dbá pokynů vyučujícího.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a život kolem sebe. Příprava na výuku není soustavná.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a málokdy se poučí. Na vyučování je většinou nepřípraven.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem a nenechá se poučit. Na vyučování je nepřípraven.

5. Klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák přijímá a dodržuje pravidla chování stanovená řádem školy. Má dobrý vztah ke všem spolužákům a ostatním dospělým lidem. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinelé.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s obecnými pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; opakovaně se dopouští méně závažných přestupků. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Je méně přístupný výchovnému působení. Ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a

zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Nerespektuje udělená kázeňská opatření a dopouští se dalších přestupků. Nesnaží se své chyby napravit a není přístupný výchovnému působení.

6. Charakteristika klasifikačních stupňů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro cizince v prvních třech pololetích

Tito žáci by měli být hodnoceni s ohledem na svůj hendikep. Hodnocení je pozitivně laděno, oceňujeme snahu, zájem o předmět, nasazení žáka... Hodnotíme i velmi malé pokroky. Předpokládá se větší dopomoc učitele. Často se využívá slovní hodnocení a jiné formy hodnocení – bodové, počet chyb.

	učivo	úroveň myšlení	vyjadřování	aplikace, řešení	píle, zájem
1	bezpečně ovládá	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné, přesné vyjadřování	spolehlivě, uvědoměle, užívá vědomostí, pracuje svědomitě, samostatně, s jistotou, minimální pomoc učitele	aktivní, má zájem, pravidelná domácí příprava
2	ovládá	uvažuje samostatně	celkem výstižné	užívá vědomostí a dovedností při řešení úkolů, malé ne časté chyby, drobná dopomoc učitele	učí se svědomitě, pravidelná domácí příprava
3	v podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	nedovede se dost přesně vyjádřit, odpovídá na návodné otázky učitele	úkoly řeší za pomoci učitele, s pomoci odstraňuje své chyby,	v učení a práci potřebuje častější podněty, domácí příprava není soustavná
4	ovládá jen částečně, značné mezery ve vědomostech	myšlení nesamostatné	myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi, na návodné otázky odpovídá jen částečně	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává, nedokáže pracovat samostatně, samostatná práce je minimální	malý zájem o učení, potřebuje často pobídky a pomoc, domácí příprava je nahodilá
5	neovládá	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedovede splnit ani za pomoci učitele	veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné, zájem o předmět je minimální

AUTOEVALUACE ŠKOLY

Evaluační oblast	Cíl evaluace	Evaluační nástroje	Účastníci evaluace a jejich úkoly	Časový rozvrh evaluace
-------------------------	---------------------	---------------------------	--	-------------------------------

<p>Výuka dle vzdělávacího programu - začleňování PT,dodržování časově tematických plánů</p>	<p>Posoudit vhodnost zpracování a mapování realizace</p>	<p>pozorování, diskuse učitelů, hospitace, srovnávací testy, kontrola tř. knih,sešitů</p>	<p>Učitelé, žáci a rodiče</p>	<p>průběžně + na jednáních PK</p>
<p>Hodnocení v jednotlivých předmětech (kritéria pro skup.práci, prezentaci apod.)</p>		<p>diskuse učitelů, pozorování dotazník, výměna zkušeností, testy Scio</p>	<p>Všichni vyučující na pravidelných setkáních, e-mailová komunikace</p>	<p>průběžně listopad leden, duben, červen vyhodnocení</p>